

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2009

Σύμφωνα με το Ν.3556/2007

Μάρτιος 2010

Πίνακας Περιεχομένων

Έκθεση Διαχείρισης του Δ.Σ.

Επεξηγηματική Έκθεση

Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2009

Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2009

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες της χρήσης από 1/1/2009 μέχρι 31/12/2009 (δημοσιευμένα βάσει του Ν.2190, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Τα μέτρα στήριξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των οικονομιών σε διεθνές επίπεδο κατά τη διάρκεια του 2009 έφεραν αποτέλεσμα, καθώς από το β' εξάμηνο του έτους εκδηλώθηκαν φαινόμενα αναστροφής του οικονομικού κλίματος. Ενδεικτική είναι η δημοσιοποίηση στα τέλη Ιανουαρίου 2010 από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο της εκτίμησης για θετική αναθεώρηση του παγκόσμιου ΑΕΠ στο 3,9% για το τρέχον έτος και στο 4,3% για το 2011. Η αντίστοιχη εκτίμηση για την Ευρωζώνη αναθεωρήθηκε θετικά στο 1,0% για το 2010. Κινητήριος μοχλός ανάπτυξης για την παγκόσμια οικονομία παραμένουν οι αναδυόμενες αγορές της Ασίας.

Στη χώρα μας η οικονομική κρίση εμφανίστηκε με σχετική υστέρηση, αλλά έλαβε μεγαλύτερες διαστάσεις από τις αρχές του 4ου τριμήνου 2009. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού διαμορφώθηκε στο 12,9% του ΑΕΠ το 2009 και το δημόσιο χρέος στο 115%, αποκάλυπτοντας τις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας: τη χαμηλή παραγωγικότητα, την επιδεινούμενη ανταγωνιστικότητα και την ανεπαρκή δημοσιονομική διαχείριση.

Με αυτά τα δεδομένα και σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, διαμορφώθηκε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2010-2013, με προτεραιότητες την εφαρμογή μιας τολμηρής πολιτικής περιστολής δημόσιων δαπανών, μιας ευρείας κλίμακας διαρθρωτική παρέμβαση για την αύξηση των δημόσιων εσόδων και ενός προγράμματος μεταρρυθμίσεων, ώστε να μειωθεί σταδιακά το δημοσιονομικό έλλειμμα, να ελεγχθεί η πορεία του δημόσιου χρέους και να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Μέσα σε αυτό το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αντιμετώπισε με ανθεκτικότητα και ευελιξία σειρά προβλημάτων, καθώς η ελληνική οικονομία πέρασε από θετικό το 2008 (+2%) σε αρνητικό ρυθμό το 2009 (-2%), με επιδείνωση ειδικά κατά το τελευταίο τρίμηνο. Σε αντίθεση με τον τραπεζικό τομέα άλλων χωρών, το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα δεν υπήρξε η γενεσιουργός αιτία της οικονομικής κρίσης. Αντίθετα, οι ελληνικές τράπεζες υφίστανται τις συνέπειες των μακροοικονομικών προβλημάτων της χώρας, τις οποίες κατάφεραν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά μέχρι σήμερα χάρη στην υγιή κεφαλαιακή τους βάση, το χαμηλό βαθμό μόχλευσης και τη συντηρητική πολιτική διαχείρισης ρευστότητας και ποιότητας ενεργητικού.

Στις νέες αυτές συνθήκες, ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς προσαρμόσε έγκαιρα την πολιτική του και έθεσε ως προτεραιότητες τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας, τη διατήρηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της αγοράς και τη συγκράτηση του κόστους λειτουργίας στο επίπεδο του 2008. Παράλληλα, στόχος πρωταρχικού ενδιαφέροντος για τον Όμιλο ήταν -και παραμένει- η υποστήριξη των πελατών, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και η αποτελεσματική διαχείριση.

Παρά τις δυσκολίες, το 2009 ήταν ένα παραγωγικό έτος για την Τράπεζα Πειραιώς. Ενδεικτικά παραθέτουμε τα σημαντικότερα γεγονότα σε επιχειρηματικό επίπεδο:

- στις 30 Απριλίου '09 αποφασίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και με βάση το Ν. 3756/2009 η διανομή μερίσματος με τη μορφή μετοχών στους μετόχους της Τράπεζας μέσω έκδοσης 6.728.991 κοινών μετοχών, με διανομή 1 νέας μετοχής για κάθε 47 παλαιές κοινές μετοχές. Η διανομή αυτή αντιστοιχεί σε συνολικό καθαρό ποσό μερίσματος € 32.097.287 ή € 0,10 ανά μετοχή,
- στις 4 και 7 Μαΐου '09 αντίστοιχα ολοκληρώθηκαν δύο τιτλοποιήσεις, η πρώτη καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκατ και η δεύτερη επιχειρηματικών δανείων ύψους € 900 εκατ. Ποσοστό 59% των εκδόσεων αυτών αξιολογήθηκε ως ανώτατης διαβάθμισης (Aaa) από τον οίκο Moody's,
- στις 14 Μαΐου '09 υπογράφηκε σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο, με την οποία αυτό απέκτησε 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές της Τράπεζας αξίας € 370 εκατ, στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, ενώ η διαδικασία της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ολοκληρώθηκε στις 22.05.09. Κατόπιν αυτού, εκπρόσωπος του Δημοσίου κατά τα οριζόμενα από το Ν.3723/2008 ορίστηκε ο κ. Γεώργιος Χιώτης, ο οποίος συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- την 1 Ιουνίου '09 διατέθηκαν με ιδιωτική τοποθέτηση σε θεσμικούς επενδυτές 13.280.976 ίδιες μετοχές της Τράπεζας, οι οποίες αντιπροσώπευαν το 3,95% του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών έναντι τιμής διάθεσης € 7,70 ανά μετοχή,
- στις 3 Ιουνίου '09 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η χωρίς εγγύηση έκδοση διετούς ομολόγου κυρίου χρέους ύψους € 500 εκατ στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN (Euro Medium Term Note) της Τράπεζας για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Η έκδοση αυτή διατέθηκε κατά 60% σε θεσμικούς επενδυτές του εξωτερικού και υπερκαλύφθηκε κατά 2,5 φορές,
- στις 2 Ιουλίου '09 η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη στρατηγικής συμφωνίας με την BNP Wealth Management στον τομέα παροχής υπηρεσιών wealth management στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες παρουσίας του Ομίλου Πειραιώς, μέσω δύο κοινών επιχειρηματικών σχημάτων,
- στις 18 Αυγούστου '09 ανακοινώθηκε η ολοκλήρωση τριών νέων τιτλοποιήσεων δανείων του Ομίλου Πειραιώς συνολικού ύψους € 3.450 εκατ (€ 540 εκατ δανείων χρηματοδοτικής μίσθωσης, € 558 εκατ καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών και € 2.352 εκατ επιχειρηματικών δανείων). Συνολικά ποσοστό 67% των εκδόσεων αυτών αξιολογήθηκε ως ανώτατης διαβάθμισης (Aaa) από τον οίκο Moody's,
- στις 9 Σεπτεμβρίου '09 εκδόθηκε και δεύτερο για το 2009 ομόλογο κυρίου χρέους ύψους € 500 εκατ 3ετούς διάρκειας, ενώ στο τέλος του ίδιου μήνα έγινε ανάκληση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης € 400 εκατ (Lower Tier II),
- την 1 Οκτωβρίου '09 η Τράπεζα Πειραιώς και η Victoria A.A.E. ZHMION, θυγατρική της Ergo International στην Ελλάδα και μέλος του γερμανικού ασφαλιστικού Ομίλου της Munich Re, ανακοίνωσαν τη σύναψη 10ετούς αποκλειστικής συνεργασίας στον κλάδο των γενικών ασφαλειών. Υπενθυμίζεται επιπλέον ότι η Τράπεζα Πειραιώς έχει από το 2007 συμφωνία για 10ετή συνεργασία με την ING στον τομέα των τραπεζοασφαλειών ζωής (bancassurance),
- στις 30 Δεκεμβρίου '09 η Τράπεζα Πειραιώς προχώρησε στη μεταβίβαση ποσοστού 31,31% που κατείχε στο μετοχικό κεφάλαιο της Proton Bank.

Ως αποτέλεσμα των δυσμενών δημοσιονομικών και μακροοικονομικών εξελίξεων οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης αναθεώρησαν καθοδικά τις διαβαθμίσεις τους για την ελληνική οικονομία (πρόσφατες μεταβολές: Moody's A2 από A1, S&P's και Fitch BBB+ από A-), συμπαρασύροντας και τις διαβαθμίσεις των ελληνικών τραπεζών. Έτσι, στις 3 Φεβρουαρίου '09 ο οίκος Moody's υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σε A2 από A1 με αρνητικές προοπτικές. Ακόμη στις 4 Μαΐου '09 ο οίκος S&P's αναθεώρησε την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σε BBB από BBB+ με σταθερές προοπτικές. Στις 8 Δεκεμβρίου '09 ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch προχώρησε σε αναθεώρηση του rating της Τράπεζας Πειραιώς σε BBB+ από A-, διατηρώντας τις προοπτικές σε αρνητικές. Επίσης, στις 17.12.09 ο οίκος Standard & Poor's προχώρησε σε αναθεώρηση των προοπτικών της Τράπεζας σε αρνητικές από σταθερές, διατηρώντας το rating σε BBB. Επίσης, στις 22.12.09 ο οίκος αξιολόγησης Moody's επανεπιβεβαίωσε την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς σε A2 με αρνητικές προοπτικές. Στις 23.02.10 ο οίκος Fitch προχώρησε σε εκ νέου υποβάθμιση της διαβάθμισης Τράπεζας σε BBB με αρνητικές προοπτικές, ενώ στις 03.03.10 ο οίκος Moody's έθεσε τη διαβάθμιση της Τράπεζας σε αναθεώρηση για πιθανή υποβάθμιση. Τέλος, στις 16 Μαρτίου 2010, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε την αξιολόγηση BBB/A-2 για την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς με αρνητικές προοπτικές, ενώ αφαίρεσε το καθεστώς πιστοληπτικής επιτήρησης (CreditWatch) της πιστοληπτικής διαβάθμισης που είχε θέσει στις 17 Δεκεμβρίου 2009.

Σε σχέση με τη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου Πειραιώς κατά το 2009, σημειώνεται ότι το ενεργητικό του Ομίλου στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 διαμορφώθηκε σε € 54,3 δισ μειωμένο κατά 1% σε ετήσια βάση. Το σύνολο των καταθέσεων και ομολόγων λιανικής διαμορφώθηκε σε € 30,8 δισ, μειωμένο κατά -2% σε ετήσια βάση, ενώ οι χορηγήσεις μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε € 37,7 δισ, μειωμένες κατά τον ίδιο ρυθμό έναντι του 2008 (-2%). Η διατήρηση της απαιτούμενης ρευστότητας σε ικανοποιητικό επίπεδο επιτεύχθηκε με στοχευμένες πολιτικές άντλησης καταθέσεων, ισόρροπη μεταβολή καταθέσεων και χορηγήσεων σε ετήσια βάση, υλοποίηση του προγράμματος πέντε πιλοποιήσεων και δύο εκδόσεων ομολόγων κυρίου χρέους που προαναφέρθηκαν και διασφάλιση της ευρείας διασποράς των πελατειακών και διατραπεζικών πηγών χρηματοδότησης.

Η κερδοφορία του Ομίλου για το 2009 κινήθηκε σύμφωνα με την ιδιαιτερότητα των συνθηκών στην αγορά. Τα προ φόρων κέρδη χωρίς τις προβλέψεις ανήλθαν σε € 778 εκατ από € 774 εκατ το 2008, ελαφρά αυξημένα κατά 0,5%. Τα καθαρά έσοδα και το κόστος λειτουργίας παρέμειναν επίσης στα επίπεδα του 2008, ενώ οι προβλέψεις για απομείωση αξίας δανειών και απαιτήσεων αυξήθηκαν στα € 491 εκατ έναντι € 388 εκατ (+27%) λόγω της επιδείνωσης των συνθηκών του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και τη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Έτσι, τα καθαρά κέρδη του 2009 ανήλθαν σε € 235 εκατ, μειωμένα κατά 25% σε ετήσια βάση. Τα κέρδη του 2009 επιβαρύνθηκαν επιπρόσθετα και από την έκτακτη εισφορά που επιβλήθηκε στις μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις για τα κέρδη του 2008, η οποία ανήλθε σε € 34 εκατ. Λαμβανομένου υπόψη του έκτακτου αυτού φόρου, τα καθαρά κέρδη διαμορφώθηκαν σε € 202 εκατ. Τα μετά από φόρους κέρδη ανά μετοχή για το 2009 διαμορφώθηκαν σε € 0,56 έναντι € 0,95 την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Ο δείκτης αποδοτικότητας επί του μέσου όρου ιδίων κεφαλαίων των μετόχων με κοινές μετοχές (RoE) ανήλθε στο 7,9%, ενώ ο δείκτης αποδοτικότητας επί του μέσου ενεργητικού (RoA) στο 0,4% (οι δύο δείκτες χωρίς την έκτακτη εισφορά). Ο δείκτης αποτελεσματικότητας «κόστος προς έσοδα» διαμορφώθηκε στο 53,7% από 54,3% κατά το προηγούμενο έτος, ενώ ο δείκτης «κόστος προς μέσο ενεργητικό» βελτιώθηκε στο 1,6% από 1,8% το 2008. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει η σημαντική συγκράτηση του κόστους λειτουργίας (μηδενική μεταβολή ετησίως), η οποία ήταν αποτέλεσμα συστηματικών ενεργειών στον τομέα αυτό, με γνώμονα την επιδίωξη που είχε θέσει ο Όμιλος να διατηρήσει τις λειτουργικές δαπάνες του έτους στο επίπεδο του 2008.

Τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 7 διαμορφώθηκαν στο 5,1% των συνολικών χορηγήσεων, με το δείκτη καθυστερήσεων της Πειραιώς να κινείται σημαντικά χαμηλότερα του αντίστοιχου δείκτη της ελληνικής αγοράς. Ο δείκτης κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών από προβλέψεις διαμορφώθηκε στο 51%, αμετάβλητος σε σχέση με το τέλος του 2008 παρά την άνοδο των καθυστερήσεων και την πραγματοποίηση διαγραφών ύψους € 157 εκατ.

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου Πειραιώς στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 ανέρχονταν σε € 3,25 δισ, χωρίς τη συμμετοχή του Δημοσίου μέσω προνομιούχων μετοχών ύψους € 370 εκατ, ενώ μαζί με τις προνομιούχες μετοχές του Δημοσίου, τα κεφάλαια ανέρχονταν σε € 3,6 δισ έναντι € 3,0 δισ στα τέλη του 2008.

Ιδιαίτερα ικανοποιητικό ήταν το επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Βασιλεία II), με το συνολικό δείκτη επάρκειας κεφαλαίων στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 στο 9,8%, ενώ ο δείκτης Tier I διαμορφώθηκε σε 9,1%. Σημειώνεται ότι στο τέλος Σεπτεμβρίου 2009 έγινε ανάκληση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης € 400 εκατ (Lower Tier II).

Το δίκτυο καταστημάτων του Ομίλου στο τέλος του Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε στις 872 μονάδες, με 359 καταστήματα στην Ελλάδα και 513 σε 9 χώρες στο εξωτερικό. Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου στις 31.12.09 αριθμούσε 13.417 άτομα, 6.660 στην Ελλάδα και 6.757 στο εξωτερικό. Η παρουσία του δικτύου και η συνεχής προσπάθεια του ανθρώπινου δυναμικού συνέβαλαν στην αύξηση του αριθμού των πελατών της Τράπεζας στην Ελλάδα κατά 125 χιλ το 2009, φτάνοντας τα 2,2 εκατ. Συμπεριλαμβανομένων και των πελατών του Ομίλου Πειραιώς εκτός Ελλάδας, ο συνολικός αριθμός πελατών του Ομίλου έφτασε τα 3,2 εκατ στο τέλος Δεκεμβρίου 2009.

Σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας και θυγατρικών, σημειώνεται ότι αυτές δεν ήταν σημαντικές για το έτος 2009, ενώ σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Στις 31.12.2009 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς ήταν διαιρεμένο σε 336.272.519 κοινές μετά ψήφου μετοχές και σε 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές, όλες ονομαστικής αξίας μετοχές € 4,77 η καθεμιά. Στη διάρκεια του 2009 και σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α. 6.728.991 νέες μετοχές που προέκυψαν από τη διανομή του μερίσματος χρήσης 2008 με τη μορφή μετοχών στους μετόχους της Τράπεζας, με διανομή 1 νέας μετοχής για κάθε 47 παλαιές κοινές μετοχές. Στη διάρκεια του 2009 η Τράπεζα αγόρασε 757.222 ίδιες μετοχές ονομαστικής αξίας € 3.611.949 (ποσοστό 0,23% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών) και συνολικής αξίας αγοράς € 4.118.971 σε υλοποίηση της απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 03.04.2008. Η απόκτηση ιδίων μετοχών έγινε σε υλοποίηση της στρατηγικής της Διοίκησης. Επιπρόσθετα, διατέθηκαν την 1 Ιουνίου 2009 με ιδιωτική τοποθέτηση σε θεσμικούς επενδυτές 13.280.976 ίδιες μετοχές της Τράπεζας (ποσοστό 3,95% του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών) συνολικής αξίας αγοράς € 171.437.758. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2009 η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές.

Η χρηματιστηριακή πορεία της τιμής της μετοχής της Τράπεζας επηρεάστηκε κατά τη διάρκεια του 2009 κατά κύριο λόγο από τις δυσμενείς διεθνείς και ελληνικές μακροοικονομικές εξελίξεις, παρουσιάζοντας αισθητή μεταβλητότητα. Έτσι, η τιμή της μετοχής, κινούμενη παράλληλα με τον τραπεζικό δείκτη του Χ.Α., ακολούθησε καθοδική πορεία μέχρι τις αρχές του περασμένου Μαρτίου, αλλά στη συνέχεια ανέκαμψε σημαντικά και έκλεισε το 2009 με αύξηση 29% (€ 8,09).

Ολοκληρώνοντας την παράθεση των βασικών χαρακτηριστικών της απόδοσης του Ομίλου Πειραιώς για το 2009, πρέπει να τονισθεί ότι στρατηγική της Τράπεζας Πειραιώς είναι να αποτελεί την κατεξοχήν τράπεζα του «μεσαίου» χώρου της αγοράς, της επιχείρησης και του νοικοκυριού, στο πλάι των οποίων στάθηκε με συνέπεια τα τελευταία δεκαεπτά χρόνια, αλλά με ιδιαίτερη έμφαση σε όλη αυτή την περίοδο της κρίσης. Η Τράπεζα ανταποκρίθηκε στις αυξημένες ανάγκες των πελατών της, ενώ ταυτόχρονα άνοιξε νέους δρόμους για την ενίσχυση των μεσαίου μεγέθους και μικρών επιχειρήσεων και τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας με ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), αλλά και με τα μεγάλα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια της χώρας. Ακόμη, συμμετείχε ενεργά στα προγράμματα του Ε.Σ.Π.Α. για ελεύθερους επαγγελματίες και τις μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις που ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2009, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση σε αριθμό αιτήσεων μεταξύ των ελληνικών τραπεζών και στα δύο προγράμματα.

Παράλληλα, η Τράπεζα έθεσε σε εφαρμογή καινοτόμα προγράμματα που κέρδισαν την αναγνώριση της αγοράς, όπως το πρόγραμμα για την «πράσινη» επιχειρηματικότητα (Green Banking), ενώ ανέπτυξε πολιτικές ενίσχυσης αυτής, συνεχίζοντας τη δανειοδότηση δράσεων φιλικών προς το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούλιο 2009 θεσμοθέτησε Γενική Διεύθυνση Πράσινης Επιχειρηματικότητας, ενώ ταυτόχρονα ανακοίνωσε τη διάθεση νέων χρηματοδοτήσεων την επόμενη διετία σε ιδιώτες και επιχειρήσεις για «πράσινα» προϊόντα, πέραν των ήδη εγκεκριμένων ορίων που πλησιάζουν τα € 650 εκατ. Οι δέσμες των προϊόντων αυτών αφορούν δανειοδότηση έργων για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), εξοικονόμηση ενέργειας, διαχείριση αποβλήτων, «πράσινες» μεταφορές, βιολογικές καλλιέργειες, οικότουρισμό-αγροτουρισμό και προϊόντα «πράσινης» χημείας.

Σε σχέση με τις τρέχουσες τάσεις και εκτιμήσεις, επισημαίνεται ότι το διεθνές οικονομικό περιβάλλον παρουσιάζει σημάδια σταδιακής οικονομικής ανάκαμψης. Αντίθετα, η Ελλάδα βρίσκεται ακόμη σε φάση ύφεσης, η οποία αναμένεται να διαρκέσει όλο το 2010 μέχρι, με την εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ) 2010-2013, να επανέλθει σταδιακά η ηρεμία στις αγορές και να μπει η χώρα σε τροχιά ανάπτυξης. Σίγουρα, η χρονιά θα είναι δύσκολη, γεμάτη προκλήσεις και χωρίς έλλειψη αναταράξεων, αλλά η ευρεία αποδοχή των μέτρων επιτρέπει αισιοδοξία για θετική έκβαση της συλλογικής αυτής προσπάθειας: την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και την προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών από το δημόσιο, την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων από τον ιδιωτικό τομέα για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας.

Οι άξονες της πολιτικής του Ομίλου Πειραιώς για το 2009, ρευστότητα, κεφαλαιακή επάρκεια, ποιότητα δανείων και συγκράτηση κόστους, παραμένουν στις προτεραιότητες και το 2010. Παράλληλα, προετοιμάζονται τα επόμενα βήματα επιχειρηματικής ανάπτυξης, τόσο στις χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, που εισέρχονται σε φάση ανάκαμψης, όσο και στην Ελλάδα. Σε ένα περιβάλλον χαμηλών ταχυτήτων, ο Όμιλος Πειραιώς συνεχίζει να λειτουργεί και να σχεδιάζει για το παρόν και το μέλλον. Η ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών είναι σταθερά στο επίκεντρο των προσπαθειών μας, συστατικό μιας στρατηγικής που επιδιώκει να εξασφαλίσει τα συμφέροντα των μετόχων, των εργαζομένων, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες κατά την 31/12/2009 αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

I. Πληροφορίες για το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς

Κατά την 31/12/2009 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό € 1.974.019.914,81 διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, όλες ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, παρέχει στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Κατ' απόκλιση από τα οριζόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920, δεν επιτρέπεται να γίνει διανομή μερίσματος σε μετρητά, για τις χρήσεις 2008 και 2009 και για όσο διάστημα το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας, σύμφωνα με το ν. 3723/2008, σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 20708/Β/1175/23-4-2009 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ενώ παράλληλα η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα να αποφασίσει τη μη διανομή μερίσματος ή τη διανομή αποκλειστικά υπό τη μορφή νέων μετοχών, που δεν δύναται πάντως να υπερβεί το ποσοστό του πρώτου μερίσματος, όπως ορίζεται στο Αρθ. 1 του ν. 3723/2008.

- Το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που εγκρίνει την αύξηση.

- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Οι προνομιούχες μετοχές του ν. 3723/2008.

Οι προαναφερόμενες προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας κατέχονται όλες από το Ελληνικό Δημόσιο και εκδόθηκαν με απόφαση της από 23.01.2009 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 369.999.999,18, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο με την εισφορά ίσης αξίας ομολόγων του. Οι προνομιούχες μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 18,74% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και, σύμφωνα με το ν. 3723/2008, παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα εξής προνόμια:

- Το δικαίωμα απόληψης σταθερής μη σωρευτικής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο. Η απόληψη της απόδοσης γίνεται πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και πριν από την διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές και ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της τράπεζας, εφόσον όμως κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες. Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο κ.ν.2190/20, (ήτοι της παραγράφου 5 του άρθρου 3, της παραγράφου 5 του άρθρου 4, της παραγράφου 12 του άρθρου 13, της παραγράφου 5 του άρθρου 15α και της παραγράφου 2 του άρθρου 72 του ΚΝ 2190/1920).

- Το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του Δημοσίου, που δύναται να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Το δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους γενικούς διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

- Το δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετοχών της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου κατά τη συζήτηση και λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα.

- Το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης του εκπροσώπου του Δημοσίου στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας για τους σκοπούς του Ν.3723/2008.

- Το δικαίωμα προνομιακής έναντι όλων των άλλων μετόχων ικανοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου από το προϊόν της εκκαθάρισης.

Τα ανωτέρω προνόμια δεν θίγουν τα δικαιώματα των κομιστών των υβριδικών τίτλων Tier I, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων, πλην κοινών μετοχών, τίτλων που προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας.

Η ευθύνη των μετόχων της Τράπεζας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

II. Η μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υπάρχει στο καταστατικό της οποιοσδήποτε περιορισμός για τη μεταβίβασή τους.

Σύμφωνα με το ν. 3723/2008 οι προνομιούχες μετοχές δεν μεταβιβάζονται από το Ελληνικό Δημόσιο σε τρίτα πρόσωπα και δεν μπορούν να εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά.

III. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007.

Κανένας μεμονωμένος μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν κατέχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς.

IV. Κατά την 31/12/2009 δεν υφίσταντο κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που να παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

V. Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέει από τις κοινές μετοχές της.

VI. Δεν έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, σχετικά με περιορισμούς στη μεταβίβαση των κοινών μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

VII. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, αποβιώσει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους ή των μελών που αντικαθίστανται προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να έχει και πάλι τουλάχιστον εννέα (9) μέλη. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προεχρή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, οι πράξεις του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν το μέλος αντικατασταθεί από τη Γενική Συνέλευση.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ορίζεται και αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

VIII. Με την από 03/05/2007 απόφαση της Β' Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδοτήθηκε να αποφασίζει με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, συνολικά ή σταδιακά και πάντοτε με παροχή δικαιώματος προτίμησης στους παλαιούς μετόχους, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, μέχρι του ποσού 1.288.830.297,87 ευρώ με έκδοση 270.195.031 μετοχών ονομαστικής αξίας 4,77 ευρώ η κάθε μία και τιμή διάθεσης αυτήν που θα ορίζει η σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εξουσιοδότηση αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του Κ.Ν. 2190/1920 ισχύει για μία πενταετία και μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για μια ακόμη πενταετία κάθε φορά.

IX. Σύμφωνα με το άρθρο 28 ν.3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του ν.3723/2008. Ωστόσο, για λόγους πληροφόρησης αναφέρεται ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας με την από 03/04/2008 απόφασή της είχε εγκρίνει την απόκτηση μέχρι, κατ' ανώτατο όριο, 33.000.000 ιδίων μετοχών από την Τράπεζα μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920 και με τιμή αγοράς μεταξύ των € 4 (κατώτατο όριο) και των € 40 (ανώτατο όριο). Η ισχύς της προαναφερόμενης απόφασης λήγει την 03/04/2010.

X. Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

XI. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Τράπεζας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας διατύπωσης δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ανήλθαν την 31/12/2009 συνολικά στο ποσό των € 27,4 εκ. και αφορούν σε μέλη της Διοίκησης, Γενικούς Διευθυντές, Αναπληρωτές Γενικούς Διευθυντές, Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, Συμβούλους Διοίκησης με αποστολή εργασιών και διοικητικού έργου, επικεφαλής θυγατρικών εταιρειών (εσωτερικού - εξωτερικού) και ανώτατα στελέχη τους.

Για το Δ.Σ. της Τράπεζας
Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Εξ' όσων γνωρίζουμε, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2009, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση 2009 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας Πειραιώς καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Αλέξανδρος Στ. Μάνος

Σταύρος Μ. Λεκκάκος

Πρόεδρος Δ.Σ. & CEO

Διευθύνων Σύμβουλος

Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 2009

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2009, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Η Έκθεση Διαχείρισης του Δ.Σ.
- Η Επεξηγηματική Έκθεση
- Η Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)
- Η Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή Τράπεζας και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τράπεζας και Ομίλου
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2009 της Τράπεζας και του Ομίλου
- Οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102%20&sid=>

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), που αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2009, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 107 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2010

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
Α.Μ. ΣΟΕΛ: 17701

ΠράσιγγουτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2009

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 29η Μαρτίου 2010 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Έκθεση Διαχείρισης	3
Επεξηγηματική Έκθεση	6
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	8
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	9
Ενοποιημένη Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	10
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	10
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	11
Σημειώσεις	
Σημειώσεις επί των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων:	
1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	12
2 Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου	12
2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	12
2.2 Ενοποίηση	15
2.3 Ξένα νομίσματα	16
2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16
2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας "deferred day one profit and loss"	17
2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων	18
2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	18
2.8 Έσοδα από μερίσματα	18
2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	18
2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς	19
2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	19
2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	20
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20
2.14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	22
2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	22
2.15.1 Υπεραξία	22
2.15.2 Λογισμικό	22
2.15.3 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	22
2.16 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	23
2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα	23
2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	24
2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	24
2.20 Μισθωμένα πάγια	24
2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	25
2.22 Προβλέψεις	25
2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	25
2.24 Παροχές σε εργαζομένους	25
2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	26
2.26 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια	27
2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	27
2.28 Τιτλοποιήσεις	27
2.29 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές	27
2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	28
2.31 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	28
2.32 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	28
2.33 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	28
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	29
3.1 Πιστωτικός κίνδυνος	29
3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για την Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου	29
3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού Κινδύνου	29
3.1.3 Διαχείριση ορίων κινδύνων και τεχνικές μείωσης κινδύνου	31
3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων	32
3.1.5 Μένιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας	33
3.1.6 Δάνεια και απαιτήσεις	33

Σημειώσεις	Σελίδα
3.1.7 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	35
3.1.8 Επανάκτηση καλυμμάτων	35
3.1.9 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	35
3.2 Κίνδυνος αγοράς	36
3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος	37
3.4 Κίνδυνος επιτοκίου	38
3.5 Κίνδυνος ρευστότητας	39
3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	41
3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής	42
3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια	43
4 Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	44
5 Ανάλυση κατά τομέα	45
6 Καθαρά έντοκα έσοδα	47
7 Καθαρό αποτέλεσμα προμηθειών	47
8 Έσοδα από μερίσματα	47
9 Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	47
10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	47
11 Κέρδη από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	47
12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	48
13 Δαπάνες προσωπικού	48
14 Έξοδα διοίκησης	48
15 Φόρος εισοδήματος	48
16 Κέρδη ανά μετοχή	49
17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	49
18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49
19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	50
20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	50
21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	51
22 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	52
23 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	53
24 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	54
25 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	54
26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	55
27 Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	58
28 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	59
29 Επενδύσεις σε ακίνητα	59
30 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	60
31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	60
32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	61
33 Υποχρεώσεις προς πελάτες	61
34 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	61
35 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	62
36 Λοιπές υποχρεώσεις	63
37 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	63
38 Αναβαλλόμενοι φόροι	63
39 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	64
40 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	67
41 Μετοχικό Κεφάλαιο	67
42 Λοιπά αποθεματικά, κέρδη εις νέον και δικαιώματα μειοψηφίας	69
43 Μέρισμα ανά μετοχή	69
44 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	69
45 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	70
46 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	70
47 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	73

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Τα μέτρα στήριξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των οικονομιών σε διεθνές επίπεδο κατά τη διάρκεια του 2009 έφεραν αποτέλεσμα, καθώς από το β' εξάμηνο του έτους εκδηλώθηκαν φαινόμενα αναστροφής του οικονομικού κλίματος. Ενδεικτική είναι η δημοσιοποίηση στα τέλη Ιανουαρίου 2010 από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο της εκτίμησης για θετική αναθεώρηση του παγκόσμιου ΑΕΠ στο 3,9% για το τρέχον έτος και στο 4,3% για το 2011. Η αντίστοιχη εκτίμηση για την Ευρωζώνη αναθεωρήθηκε θετικά στο 1,0% για το 2010. Κινητήριοι μοχλός ανάπτυξης για την παγκόσμια οικονομία παραμένουν οι αναδυόμενες αγορές της Ασίας.

Στη χώρα μας η οικονομική κρίση εμφανίστηκε με σχετική υστέρηση, αλλά έλαβε μεγαλύτερες διαστάσεις από τις αρχές του 4ου τριμήνου 2009. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού διαμορφώθηκε στο 12,9% του ΑΕΠ το 2009 και το δημόσιο χρέος στο 115%, αποκαλύπτοντας τις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας: τη χαμηλή παραγωγικότητα, την επιδεινούμενη ανταγωνιστικότητα και την ανεπαρκή δημοσιονομική διαχείριση.

Με αυτά τα δεδομένα και σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, διαμορφώθηκε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2010-2013, με προτεραιότητες την εφαρμογή μιας τολμηρής πολιτικής περιστολής δημόσιων δαπανών, μιας ευρείας κλίμακας διαρθρωτική παρέμβαση για την αύξηση των δημόσιων εσόδων και ενός προγράμματος μεταρρυθμίσεων, ώστε να μειωθεί σταδιακά το δημοσιονομικό έλλειμμα, να ελεγχθεί η πορεία του δημόσιου χρέους και να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Μέσα σε αυτό το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αντιμετώπισε με ανθεκτικότητα και ευελιξία σειρά προβλημάτων, καθώς η ελληνική οικονομία πέρασε από θετικό το 2008 (+2%) σε αρνητικό ρυθμό το 2009 (-2%), με επιδείνωση ειδικά κατά το τελευταίο τρίμηνο. Σε αντίθεση με τον τραπεζικό τομέα άλλων χωρών, το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα δεν υπήρξε η γενεσιουργός αιτία της οικονομικής κρίσης. Αντίθετα, οι ελληνικές τράπεζες υφίστανται τις συνέπειες των μακροοικονομικών προβλημάτων της χώρας, τις οποίες κατάφεραν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά μέχρι σήμερα χάρη στην υγιή κεφαλαιακή τους βάση, το χαμηλό βαθμό μόχλευσης και τη συντηρητική πολιτική διαχείρισης ρευστότητας και ποιότητας ενεργητικού.

Στις νέες αυτές συνθήκες, ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς προσάρμοσε έγκαιρα την πολιτική του και έθεσε ως προτεραιότητες τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας, τη διατήρηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της αγοράς και τη συγκράτηση του κόστους λειτουργίας στο επίπεδο του 2008. Παράλληλα, στόχος πρωταρχικού ενδιαφέροντος για τον Όμιλο ήταν -και παραμένει- η υποστήριξη των πελατών, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και η αποτελεσματική διαχείριση.

Παρά τις δυσκολίες, το 2009 ήταν ένα παραγωγικό έτος για την Τράπεζα Πειραιώς. Ενδεικτικά παραθέτουμε τα σημαντικότερα γεγονότα σε επιχειρηματικό επίπεδο:

- στις 30 Απριλίου '09 αποφασίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και με βάση το Ν. 3756/2009 η διανομή μερίσματος με τη μορφή μετοχών στους μετόχους της Τράπεζας μέσω έκδοσης 6.728.991 κοινών μετοχών, με διανομή 1 νέας μετοχής για κάθε 47 παλαιές κοινές μετοχές. Η διανομή αυτή αντιστοιχεί σε συνολικό καθαρό ποσό μερίσματος € 32.097.287 ή € 0,10 ανά μετοχή,
- στις 4 και 7 Μαΐου '09 αντίστοιχα ολοκληρώθηκαν δύο τιτλοποιήσεις, η πρώτη καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκατ και η δεύτερη επιχειρηματικών δανείων ύψους € 900 εκατ. Ποσοστό 59% των εκδόσεων αυτών αξιολογήθηκε ως ανώτατης διαβάθμισης (Aaa) από τον οίκο Moody's,
- στις 14 Μαΐου '09 υπογράφηκε σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο, με την οποία αυτό απέκτησε 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές της Τράπεζας αξίας € 370 εκατ, στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, ενώ η διαδικασία της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ολοκληρώθηκε στις 22.05.09. Κατόπιν αυτού, εκπρόσωπος του Δημοσίου κατά τα οριζόμενα από το Ν.3723/2008 ορίστηκε ο κ. Γεώργιος Χιώτης, ο οποίος συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- την 1 Ιουνίου '09 διατέθηκαν με ιδιωτική τοποθέτηση σε θεσμικούς επενδυτές 13.280.976 ίδιες μετοχές της Τράπεζας, οι οποίες αντιπροσώπευαν το 3,95% του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών έναντι τιμής διάθεσης € 7,70 ανά μετοχή,
- στις 3 Ιουνίου '09 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η χωρίς εγγύηση έκδοση διετούς ομολόγου κυρίου χρέους ύψους € 500 εκατ στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN (Euro Medium Term Note) της Τράπεζας για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Η έκδοση αυτή διατέθηκε κατά 60% σε θεσμικούς επενδυτές του εξωτερικού και υπερκαλύφθηκε κατά 2,5 φορές,
- στις 2 Ιουλίου '09 η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη στρατηγικής συμφωνίας με την BNP Wealth Management στον τομέα παροχής υπηρεσιών wealth management στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες παρουσίας του Ομίλου Πειραιώς, μέσω δύο κοινών επιχειρηματικών σχημάτων,
- στις 18 Αυγούστου '09 ανακοινώθηκε η ολοκλήρωση τριών νέων τιτλοποιήσεων δανείων του Ομίλου Πειραιώς συνολικού ύψους € 3.450 εκατ (€ 540 εκατ δανείων χρηματοδοτικής μίσθωσης, € 558 εκατ καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών και € 2.352 εκατ επιχειρηματικών δανείων). Συνολικά ποσοστό 67% των εκδόσεων αυτών αξιολογήθηκε ως ανώτατης διαβάθμισης (Aaa) από τον οίκο Moody's,
- στις 9 Σεπτεμβρίου '09 εκδόθηκε και δεύτερο για το 2009 ομόλογο κυρίου χρέους ύψους € 500 εκατ 3ετούς διάρκειας, ενώ στο τέλος του ίδιου μήνα έγινε ανάκληση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης € 400 εκατ (Lower Tier II),
- την 1 Οκτωβρίου '09 η Τράπεζα Πειραιώς και η Victoria A.A.E. ZHMION, θυγατρική της Ergo International στην Ελλάδα και μέλος του γερμανικού ασφαλιστικού Ομίλου της Munich Re, ανακοίνωσαν τη σύναψη 10ετούς αποκλειστικής συνεργασίας στον κλάδο των γενικών ασφαλειών. Υπενθυμίζεται επιπλέον ότι η Τράπεζα Πειραιώς έχει από το 2007 συμφωνία για 10ετή συνεργασία με την ING στον τομέα των τραπεζοασφαλειών ζωής (bancassurance),
- στις 30 Δεκεμβρίου '09 η Τράπεζα Πειραιώς προχώρησε στη μεταβίβαση ποσοστού 31,31% που κατείχε στο μετοχικό κεφάλαιο της Proton Bank.

Ως αποτέλεσμα των δυσμενών δημοσιονομικών και μακροοικονομικών εξελίξεων οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης αναθεώρησαν καθοδικά τις διαβαθμίσεις τους για την ελληνική οικονομία (πρόσφατες μεταβολές: Moody's A2 από A1, S&P's και Fitch BBB+ από A-), συμπαρασύροντας και τις διαβαθμίσεις των ελληνικών τραπεζών. Έτσι, στις 3 Φεβρουαρίου '09 ο οίκος Moody's υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σε A2 από A1 με αρνητικές προοπτικές. Ακόμη στις 4 Μαΐου '09 ο οίκος S&P's αναθεώρησε την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σε BBB από BBB+ με σταθερές προοπτικές. Στις 8 Δεκεμβρίου '09 ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch προχώρησε σε αναθεώρηση του rating της Τράπεζας Πειραιώς σε BBB+ από A-, διατηρώντας τις προοπτικές σε αρνητικές. Επίσης, στις 17.12.09 ο οίκος Standard & Poor's προχώρησε σε αναθεώρηση των προοπτικών της Τράπεζας σε αρνητικές από σταθερές, διατηρώντας το rating σε BBB. Επίσης, στις 22.12.09 ο οίκος αξιολόγησης Moody's επανειπεβεβαίωσε την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς σε A2 με αρνητικές προοπτικές. Στις 23.02.10 ο οίκος Fitch προχώρησε σε εκ νέου υποβάθμιση της διαβάθμισης Τράπεζας σε BBB με αρνητικές προοπτικές, ενώ στις 03.03.10 ο οίκος Moody's έθεσε τη διαβάθμιση της Τράπεζας σε αναθεώρηση για πιθανή υποβάθμιση. Τέλος, στις 16 Μαρτίου 2010, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε την αξιολόγηση BBB/A-2 για την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς με αρνητικές προοπτικές, ενώ αφαίρεσε το καθεστώς πιστοληπτικής επιτήρησης (CreditWatch) της πιστοληπτικής διαβάθμισης που είχε θέσει στις 17 Δεκεμβρίου 2009.

Σε σχέση με τη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου Πειραιώς κατά το 2009, σημειώνεται ότι το ενεργητικό του Ομίλου στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 διαμορφώθηκε σε € 54,3 δισ μειωμένο κατά 1% σε ετήσια βάση. Το σύνολο των καταθέσεων και ομολόγων λιανικής διαμορφώθηκε σε € 30,8 δισ, μειωμένο κατά -2% σε ετήσια βάση, ενώ οι χορηγήσεις μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε € 37,7 δισ, μειωμένες κατά τον ίδιο ρυθμό έναντι του 2008 (-2%). Η διατήρηση της απαιτούμενης ρευστότητας σε ικανοποιητικό επίπεδο επιτεύχθηκε με στοχευμένες πολιτικές άντλησης καταθέσεων, ισόρροπη μεταβολή καταθέσεων και χορηγήσεων σε ετήσια βάση, υλοποίηση του προγράμματος πέντε πιλοποιήσεων και δύο εκδόσεων ομολόγων κυρίου χρέους που προαναφέρθηκαν και διασφάλιση της ευρείας διασποράς των πελατειακών και διατραπεζικών πηγών χρηματοδότησης.

Η κερδοφορία του Ομίλου για το 2009 κινήθηκε σύμφωνα με την ιδιαιτερότητα των συνθηκών στην αγορά. Τα προ φόρων κέρδη χωρίς τις προβλέψεις ανήλθαν σε € 778 εκατ από € 774 εκατ το 2008, ελαφρά αυξημένα κατά 0,5%. Τα καθαρά έσοδα και το κόστος λειτουργίας παρέμειναν επίσης στα επίπεδα του 2008, ενώ οι προβλέψεις για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων αυξήθηκαν στα € 491 εκατ έναντι € 388 εκατ (+27%) λόγω της επιδείνωσης των συνθηκών του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και τη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Έτσι, τα καθαρά κέρδη του 2009 ανήλθαν σε € 235 εκατ, μειωμένα κατά 25% σε ετήσια βάση. Τα κέρδη του 2009 επιβαρύνθηκαν επιπρόσθετα και από την έκτακτη εισφορά που επιβλήθηκε στις μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις για τα κέρδη του 2008, η οποία ανήλθε σε € 34 εκατ. Λαμβανομένου υπόψη του έκτακτου αυτού φόρου, τα καθαρά κέρδη διαμορφώθηκαν σε € 202 εκατ. Τα μετά από φόρους κέρδη ανά μετοχή για το 2009 διαμορφώθηκαν σε € 0,56 έναντι € 0,95 την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Ο δείκτης αποδοτικότητας επί του μέσου όρου ιδίων κεφαλαίων των μετόχων με κοινές μετοχές (RoE) ανήλθε στο 7,9%, ενώ ο δείκτης αποδοτικότητας επί του μέσου ενεργητικού (RoA) στο 0,4% (οι δύο δείκτες χωρίς την έκτακτη εισφορά). Ο δείκτης αποτελεσματικότητας «κόστος προς έσοδα» διαμορφώθηκε στο 53,7% από 54,3% κατά το προηγούμενο έτος, ενώ ο δείκτης «κόστος προς μέσο ενεργητικό» βελτιώθηκε στο 1,6% από 1,8% το 2008. Ιδιαίτερη αναφοράς χρήζει η σημαντική συγκράτηση του κόστους λειτουργίας (μηδενική μεταβολή ετησίως), η οποία ήταν αποτέλεσμα συστηματικών ενεργειών στον τομέα αυτό, με γνώμονα την επιδίωξη που είχε θέσει ο Όμιλος να διατηρήσει τις λειτουργικές δαπάνες του έτους στο επίπεδο του 2008.

Τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 7 διαμορφώθηκαν στο 5,1% των συνολικών χορηγήσεων, με το δείκτη καθυστερήσεων της Πειραιώς να κινείται σημαντικά χαμηλότερα του αντίστοιχου δείκτη της ελληνικής αγοράς. Ο δείκτης κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών από προβλέψεις διαμορφώθηκε στο 51%, αμετάβλητος σε σχέση με το τέλος του 2008 παρά την άνοδο των καθυστερήσεων και την πραγματοποίηση διαγραφών ύψους € 157 εκατ.

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου Πειραιώς στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 ανέρχονταν σε € 3,25 δισ, χωρίς τη συμμετοχή του Δημοσίου μέσω προνομιούχων μετοχών ύψους € 370 εκατ, ενώ μαζί με τις προνομιούχες μετοχές του Δημοσίου, τα κεφάλαια ανέρχονταν σε € 3,6 δισ έναντι € 3,0 δισ στα τέλη του 2008.

Ιδιαίτερα ικανοποιητικό ήταν το επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Βασιλεία II), με το συνολικό δείκτη επάρκειας κεφαλαίων στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 στο 9,8%, ενώ ο δείκτης Tier I διαμορφώθηκε σε 9,1%. Σημειώνεται ότι στο τέλος Σεπτεμβρίου 2009 έγινε ανάκληση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης € 400 εκατ (Lower Tier II).

Το δίκτυο καταστημάτων του Ομίλου στο τέλος του Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε στις 872 μονάδες, με 359 καταστήματα στην Ελλάδα και 513 σε 9 χώρες στο εξωτερικό. Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου στις 31.12.09 αριθμούσε 13.417 άτομα, 6.660 στην Ελλάδα και 6.757 στο εξωτερικό. Η παρουσία του δικτύου και η συνεχής προσπάθεια του ανθρώπινου δυναμικού συνέβαλαν στην αύξηση του αριθμού των πελατών της Τράπεζας στην Ελλάδα κατά 125 χιλ το 2009, φτάνοντας τα 2,2 εκατ. Συμπεριλαμβανομένων και των πελατών του Ομίλου Πειραιώς εκτός Ελλάδας, ο συνολικός αριθμός πελατών του Ομίλου έφτασε τα 3,2 εκατ στο τέλος Δεκεμβρίου 2009.

Σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας και θυγατρικών, σημειώνεται ότι αυτές δεν ήταν σημαντικές για το έτος 2009, ενώ σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Στις 31.12.2009 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς ήταν διαιρεμένο σε 336.272.519 κοινές μετά ψήφου μετοχές και σε 77.568.134 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές, όλες ονομαστικής αξίας μετοχής € 4,77 η καθεμιά. Στη διάρκεια του 2009 και σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α. 6.728.991 νέες μετοχές που προέκυψαν από τη διανομή του μερίσματος χρήσης 2008 με τη μορφή μετοχών στους μετόχους της Τράπεζας, με διανομή 1 νέας μετοχής για κάθε 47 παλαιές κοινές μετοχές. Στη διάρκεια του 2009 η Τράπεζα αγόρασε 757.222 ίδιες μετοχές ονομαστικής αξίας € 3.611.949 (ποσοστό 0,23% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών) και συνολικής αξίας αγοράς € 4.118.971 σε υλοποίηση της απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 03.04.2008. Η απόκτηση ιδίων μετοχών έγινε σε υλοποίηση της στρατηγικής της Διοίκησης. Επιπρόσθετα, διατέθηκαν την 1 Ιουνίου 2009 με ιδιωτική τοποθέτηση σε θεσμικούς επενδυτές 13.280.976 ίδιες μετοχές της Τράπεζας (ποσοστό 3,95% του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών) συνολικής αξίας αγοράς € 171.437.758. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2009 η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές.

Η χρηματιστηριακή πορεία της τιμής της μετοχής της Τράπεζας επηρεάστηκε κατά τη διάρκεια του 2009 κατά κύριο λόγο από τις δυσμενείς διεθνείς και ελληνικές μακροοικονομικές εξελίξεις, παρουσιάζοντας αισθητή μεταβλητότητα. Έτσι, η τιμή της μετοχής, κινούμενη παράλληλα με τον τραπεζικό δείκτη του Χ.Α., ακολούθησε καθοδική πορεία μέχρι τις αρχές του περασμένου Μαρτίου, αλλά στη συνέχεια ανέκαμψε σημαντικά και έκλεισε το 2009 με αύξηση 29% (€ 8,09).

Ολοκληρώνοντας την παράθεση των βασικών χαρακτηριστικών της απόδοσης του Ομίλου Πειραιώς για το 2009, πρέπει να τονισθεί ότι στρατηγική της Τράπεζας Πειραιώς είναι να αποτελεί την κατεξοχήν τράπεζα του «μεσαίου» χώρου της αγοράς, της επιχείρησης και του νοικοκυριού, στο πλαίσιο των οποίων στάθηκε με συνέπεια τα τελευταία δεκαετία χρόνια, αλλά με ιδιαίτερη έμφαση σε όλη αυτή την περίοδο της κρίσης. Η Τράπεζα ανταποκρίθηκε στις αυξημένες ανάγκες των πελατών της, ενώ ταυτόχρονα άνοιξε νέους δρόμους για την ενίσχυση των μεσαίου μεγέθους και μικρών επιχειρήσεων και τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας με ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), αλλά και με τα μεγάλα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια της χώρας. Ακόμη, συμμετείχε ενεργά στα προγράμματα του Ε.Σ.Π.Α. για ελεύθερους επαγγελματίες και τις μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις που ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2009, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση σε αριθμό αιτήσεων μεταξύ των ελληνικών τραπεζών και στα δύο προγράμματα.

Παράλληλα, η Τράπεζα έθεσε σε εφαρμογή καινοτόμα προγράμματα που κέρδισαν την αναγνώριση της αγοράς, όπως το πρόγραμμα για την «πράσινη» επιχειρηματικότητα (Green Banking), ενώ ανέπτυξε πολιτικές ενίσχυσης αυτής, συνεχίζοντας τη δανειοδότηση δράσεων φιλικών προς το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούλιο 2009 θεσμοθέτησε Γενική Διεύθυνση Πράσινης Επιχειρηματικότητας, ενώ ταυτόχρονα ανακοίνωσε τη διάθεση νέων χρηματοδοτήσεων την επόμενη διετία σε ιδιώτες και επιχειρήσεις για «πράσινα» προϊόντα, πέραν των ήδη εγκεκριμένων ορίων που πλησιάζουν τα € 650 εκατ. Οι δέσμες των προϊόντων αυτών αφορούν δανειοδότηση έργων για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), εξοικονόμηση ενέργειας, διαχείριση αποβλήτων, «πράσινες» μεταφορές, βιολογικές καλλιέργειες, οικότουρισμό-αγροτουρισμό και προϊόντα «πράσινης» χημείας.

Σε σχέση με τις τρέχουσες τάσεις και εκτιμήσεις, επισημαίνεται ότι το διεθνές οικονομικό περιβάλλον παρουσιάζει σημάδια σταδιακής οικονομικής ανάκαμψης. Αντίθετα, η Ελλάδα βρίσκεται ακόμη σε φάση ύφεσης, η οποία αναμένεται να διαρκέσει όλο το 2010 μέχρι, με την εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ) 2010-2013, να επανέλθει σταδιακά η ηρεμία στις αγορές και να μπει η χώρα σε τροχιά ανάπτυξης. Σίγουρα, η χρονιά θα είναι δύσκολη, γεμάτη προκλήσεις και χωρίς έλλειψη αναταράξεων, αλλά η ευρεία αποδοχή των μέτρων επιτρέπει αισιοδοξία για θετική έκβαση της συλλογικής αυτής προσπάθειας: την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και την προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών από το δημόσιο, την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων από τον ιδιωτικό τομέα για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας.

Οι άξονες της πολιτικής του Ομίλου Πειραιώς για το 2009, ρευστότητα, κεφαλαιακή επάρκεια, ποιότητα δανείων και συγκράτηση κόστους, παραμένουν στις προτεραιότητες και το 2010. Παράλληλα, προετοιμάζονται τα επόμενα βήματα επιχειρηματικής ανάπτυξης, τόσο στις χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, που εισέρχονται σε φάση ανάκαμψης, όσο και στην Ελλάδα. Σε ένα περιβάλλον χαμηλών ταχυτήτων, ο Όμιλος Πειραιώς συνεχίζει να λειτουργεί και να σχεδιάζει για το παρόν και το μέλλον. Η ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών είναι σταθερά στο επίκεντρο των προσπαθειών μας, συστατικό μιας στρατηγικής που επιδιώκει να εξασφαλίσει τα συμφέροντα των μετόχων, των εργαζομένων, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες κατά την 31/12/2009 αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

I. Πληροφορίες για το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς

Κατά την 31/12/2009 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό € 1.974.019.914,81 διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, όλες ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, παρέχει στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Κατ' απόκλιση από τα οριζόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920, δεν επιτρέπεται να γίνει διανομή μερίσματος σε μετρητά, για τις χρήσεις 2008 και 2009 και για όσο διάστημα το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας, σύμφωνα με το ν. 3723/2008, σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 20708/Β/1175/23-4-2009 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ενώ παράλληλα η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα να αποφασίσει τη μη διανομή μερίσματος ή τη διανομή αποκλειστικά υπό τη μορφή νέων μετοχών, που δεν δύναται πάντως να υπερβεί το ποσοστό του πρώτου μερίσματος, όπως ορίζεται στο Αρθ. 1 του ν. 3723/2008.

- Το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που εγκρίνει την αύξηση.

- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Οι προνομιούχες μετοχές του ν. 3723/2008.

Οι προαναφερόμενες προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας κατέχονται όλες από το Ελληνικό Δημόσιο και εκδόθηκαν με απόφαση της από 23.01.2009 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 369.999.999,18, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο με την εισφορά ίσης αξίας ομολόγων του. Οι προνομιούχες μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 18,74% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και, σύμφωνα με το ν. 3723/2008, παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα εξής προνόμια:

- Το δικαίωμα απόληψης σταθερής μη σωρευτικής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο. Η απόληψη της απόδοσης γίνεται πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και πριν από την διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές και ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της τράπεζας, εφόσον όμως κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες. Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο κ.ν.2190/20, (ήτοι της παραγράφου 5 του άρθρου 3, της παραγράφου 5 του άρθρου 4, της παραγράφου 12 του άρθρου 13, της παραγράφου 5 του άρθρου 15α και της παραγράφου 2 του άρθρου 72 του ΚΝ 2190/1920).

- Το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του Δημοσίου, που δύναται να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Το δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους γενικούς διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

- Το δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετοχών της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου κατά τη συζήτηση και λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα.

- Το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης του εκπροσώπου του Δημοσίου στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας για τους σκοπούς του Ν.3723/2008.

- Το δικαίωμα προνομιακής έναντι όλων των άλλων μετόχων ικανοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου από το προϊόν της εκκαθάρισης.

Τα ανωτέρω προνόμια δεν θίγουν τα δικαιώματα των κομιστών των υβριδικών τίτλων Tier I, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων, πλην κοινών μετοχών, τίτλων που προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας.

Η ευθύνη των μετόχων της Τράπεζας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

II. Η μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υπάρχει στο καταστατικό της οποιοσδήποτε περιορισμός για τη μεταβίβασή τους.

Σύμφωνα με το ν. 3723/2008 οι προνομιούχες μετοχές δεν μεταβιβάζονται από το Ελληνικό Δημόσιο σε τρίτα πρόσωπα και δεν μπορούν να εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά.

III. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007.

Κανένας μεμονωμένος μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν κατέχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς.

IV. Κατά την 31/12/2009 δεν υφίσταντο κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που να παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

V. Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέει από τις κοινές μετοχές της.

VI. Δεν έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, σχετικά με περιορισμούς στη μεταβίβαση των κοινών μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

VII. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, αποβιώσει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους ή των μελών που αντικαθίστανται προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να έχει και πάλι τουλάχιστον εννέα (9) μέλη. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, οι πράξεις του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν το μέλος αντικατασταθεί από τη Γενική Συνέλευση.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ορίζεται και αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

VIII. Με την από 03/05/2007 απόφαση της Β' Επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδοτήθηκε να αποφασίζει με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, συνολικά ή σταδιακά και πάντοτε με παροχή δικαιώματος προτίμησης στους παλαιούς μετόχους, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, μέχρι του ποσού 1.288.830.297,87 ευρώ με έκδοση 270.195.031 μετοχών ονομαστικής αξίας 4,77 ευρώ η κάθε μία και τιμή διάθεσης αυτήν που θα ορίζει η σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εξουσιοδότηση αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του Κ.Ν. 2190/1920 ισχύει για μία πενταετία και μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για μια ακόμη πενταετία κάθε φορά.

IX. Σύμφωνα με το άρθρο 28 ν.3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του ν.3723/2008. Ωστόσο, για λόγους πληροφόρησης αναφέρεται ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας με την από 03/04/2008 απόφασή της είχε εγκρίνει την απόκτηση μέχρι, κατ' ανώτατο όριο, 33.000.000 ιδίων μετοχών από την Τράπεζα μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920 και με τιμή αγοράς μεταξύ των € 4 (κατώτατο όριο) και των € 40 (ανώτατο όριο). Η ισχύς της προαναφερόμενης απόφασης λήγει την 03/04/2010.

X. Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

XI. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Τράπεζας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας διατύπωσης δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ανήλθαν την 31/12/2009 συνολικά στο ποσό των € 27,4 εκ. και αφορούν σε μέλη της Διοίκησης, Γενικούς Διευθυντές, Αναπληρωτές Γενικούς Διευθυντές, Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, Συμβούλους Διοίκησης με αποστολή εργασιών και διοικητικού έργου, επικεφαλής θυγατρικών εταιρειών (εσωτερικού - εξωτερικού) και ανώτατα στελέχη τους.

Για το Δ.Σ. της Τράπεζας
Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	2.789.159	3.897.769
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.684.275)	(2.737.999)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		1.104.884	1.159.770
Έσοδα προμηθειών	7	256.157	285.622
Έξοδα προμηθειών	7	(50.116)	(43.975)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		206.041	241.647
Έσοδα από μερίσματα	8	13.303	25.887
Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	174.863	(13.348)
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	10	(916)	20.706
Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11	3.529	297
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12	160.921	216.737
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.662.625	1.651.696
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13	(426.170)	(442.076)
Έξοδα διοίκησης	14	(377.190)	(382.516)
Αποσβέσεις	27, 28	(92.805)	(76.979)
Κέρδη/ (Ζημιές) από πώληση παγίων		2.686	4.978
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(893.479)	(896.593)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		769.146	755.103
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	22	(488.099)	(386.303)
Λοιπές προβλέψεις	37	(3.053)	(1.881)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	26	8.621	18.868
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		286.615	385.788
Φόροι χρήσης		(46.792)	(54.521)
Έκτακτη εισφορά φόρου		(34.194)	-
Φόρος εισοδήματος	15	(80.986)	(54.521)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		205.629	331.267
Κέρδη αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		201.749	315.087
Κέρδη αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		3.880	16.180
Κέρδη ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής (σε ευρώ):			
- Βασικά	16	0,5551	0,9541
- Μειωμένα	16	0,5551	0,9541
Κέρδη αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής χωρίς την έκτακτη εισφορά φόρου		235.495	315.087

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 12 έως 73 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2009.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	2.977.561	3.740.708
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα		-	207.023
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	992.325	2.348.289
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	20	171.467	366.253
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	21	1.393.237	1.300.519
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	21	162.817	89.224
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	22	37.688.258	38.312.669
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
-Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	23	2.338.460	875.892
-Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	23	3.363.535	3.372.205
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	25	1.183.006	527.699
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	184.023	219.399
Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	27	339.160	302.994
Ίδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	987.271	970.990
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	819.894	710.374
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	101.771	10.557
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38	282.652	254.422
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	31	206.015	186.069
Λοιπές απαιτήσεις	31	1.088.338	1.094.572
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		54.279.791	54.889.856
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32	14.432.854	14.121.872
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	20	162.023	369.692
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	30.063.606	28.380.817
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	34	4.206.276	6.488.225
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	35	351.526	765.959
Υβριδικά κεφάλαια	35	159.752	201.444
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	39	202.461	198.605
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	37	18.089	24.160
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		71.030	98.758
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	38	140.058	127.770
Λοιπές υποχρεώσεις	36	857.882	1.087.353
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		50.665.556	51.864.656
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Κοινές Μετοχές	41	1.604.020	1.571.923
Προνομιούχες Μετοχές	41	370.000	-
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	41	927.739	927.775
Μείον: Ίδιες μετοχές	41	(123)	(167.321)
Λοιπά αποθεματικά	42	(218.195)	(177.586)
Κέρδη εις νέον	42	782.618	721.359
Ίδια Κεφάλαια αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		3.466.060	2.876.149
Δικαιώματα μειοψηφίας		148.176	149.051
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		3.614.235	3.025.200
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		54.279.791	54.889.856

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σημείωση	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ (Α)	205.629	331.267
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:		
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων	4.870	(177.834)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(68.558)	(57.412)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(63.688)	(235.246)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	141.941	96.021
-Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	138.350	79.440
-Αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	3.591	16.581

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Σημείωση	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής						ΣΥΝΟΛΟ
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το έρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Δικαιώματα μειοψηφίας	
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2008	1.617.977	1.099.903	(250.862)	53.939	561.058	227.564	3.309.579
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους				(235.647)		401	(235.246)
Κέρδη μετά από φόρους χρήσης 2008					315.087	16.180	331.267
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων 2008	0	0	0	(235.647)	315.087	16.581	96.021
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης					(118.122)	(2.216)	(120.338)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	3.589	12.398					15.988
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(49.644)	(184.526)	234.170				0
Αγορές ιδίων μετοχών			(188.745)				(188.745)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών			38.116		(13.431)		24.685
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον				12.590	(12.590)		0
Εξαγορές, πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών				(3.871)	(8.246)	(91.749)	(103.866)
Λοιπές κινήσεις				(4.597)	(2.397)	(1.129)	(8.124)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	1.571.923	927.775	(167.321)	(177.586)	721.359	149.051	3.025.200
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2009	1.571.923	927.775	(167.321)	(177.586)	721.359	149.051	3.025.200
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους				(63.399)	-	(289)	(63.688)
Κέρδη μετά από φόρους χρήσης 2009					201.749	3.880	205.629
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων 2009	0	0	0	(63.399)	201.749	3.591	141.941
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης					(35.664)	(2.207)	(37.871)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	32.097	(36)					32.061
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	370.000				(4.110)		365.890
Αγορές ιδίων μετοχών			(4.240)				(4.240)
Πώληση ιδίων μετοχών			171.438		(70.722)		100.716
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον				20.921	(20.921)		0
Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις και μεταβολές ποσοστών				1.132	(7.935)	(2.756)	(9.559)
Λοιπές κινήσεις				737	(1.137)	496	96
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	1.974.020	927.739	(123)	(218.195)	782.619	148.175	3.614.234

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημείωση	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
<i>Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες</i>		
Κέρδη προ φόρων	286.615	385.788
Προσαρμογή κερδών προ φόρων:		
Προστίθεται: απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων και λοιπές προβλέψεις	22, 37	491.151
Προστίθενται: αποσβέσεις	27, 28	92.805
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	39	28.601
(Κέρδη)/ ζημίες από αποτίμηση εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(34.884)
(Κέρδη)/ ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(90.924)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων	773.365	820.921
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>		
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα	192.718	(283.280)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των εντόκων γραμματίων και άλλων αξιογράφων	150.549	28.877
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(103.622)	1.681.032
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	(655.307)	-
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα	321.944	556.935
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες	175.320	(8.290.098)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(107.983)	(112.447)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	310.981	3.353.748
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες	1.682.789	6.042.899
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	(281.789)	18.066
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή φόρου εισοδήματος	2.458.966	3.816.653
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(20.300)	(70.487)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες	2.438.666	3.746.167
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</i>		
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	(261.039)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	48.318
Αγορά άυλων παγίων στοιχείων	27	(23.555)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων	30	(76.391)
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων	30	64
Αγορά χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	23	(1.641.604)
Πώληση χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	23	144.119
Αγορά χρεογράφων του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου	23	(46.095)
Λήξη χρεογράφων του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου	23	47.065
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που αποκτήθηκαν	46	(6.491)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που πωλήθηκαν	46	8
Εξαγορές και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών		(19.492)
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών		73.617
Είσπραξη μερισμάτων		12.553
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.748.921)	(2.161.990)
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>		
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		(2.738.073)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερισματος	41	32.061
Έκδοση προνομιούχων μετοχών - Ελληνικό Δημόσιο	41, 42	365.890
Επανεπένδυση/ πληρωμή μερισμάτων προηγούμενης χρήσης		(38.214)
Αγορά ιδίων μετοχών	41	(4.240)
Πώληση ιδίων μετοχών	41, 42	100.716
Λοιπές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		20.471
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(2.261.390)	(1.597.767)
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδύναμων		(48.595)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(1.620.241)	(53.304)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	44	5.009.265
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	44	5.062.568
		3.389.025
		5.009.265

1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς (μητρική εταιρεία) έχει έδρα στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς και οι θυγατρικές της (αποκαλούμενες μαζί ως "ο Όμιλος") αναπτύσσουν δραστηριότητες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, την Αίγυπτο, τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και τη Δυτική Ευρώπη. Ο Όμιλος απασχολεί συνολικά 13.417 άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/ATHEX (Banks, 20, 140, International), FTSE/ATHEX-CSE Banking Index, GT-30, MSCI (World, Europe, EMU, EAFE, Greece), Bloomberg (BE500, BEBanks), Dow Jones (Euro Stoxx, Euro Stoxx Banks) και FTSE4Good Index Series.

2 Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου

Οι λογιστικές αρχές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις περιόδους αναφοράς που παρουσιάζονται.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε Ευρώ. Στις επισυναπτόμενες Οικονομικές Καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα).

2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν εφαρμόζοντας πλήρως τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Βασική αρχή κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Α) Δημοσιευμένα πρότυπα και Διερμηνείες με ισχύ εντός του 2009:

- **Δ.Λ.Π. 1 (Αναθεώρηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 1 αναφέρεται σε αλλαγές ως προς την κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Επιπρόσθετα, απαιτείται η κατάρτιση Κατάστασης Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος. Η υιοθέτηση του Προτύπου επέφερε αλλαγές στην παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

- **Δ.Π.Χ.Α. 8, "Επιχειρηματικοί τομείς"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 8 απαιτεί τον καθορισμό των επιχειρηματικών τομέων βάσει των εσωτερικών αναφορών που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση προκειμένου να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους επιχειρηματικούς τομείς και στην αξιολόγησή τους. Το Δ.Π.Χ.Α. 8 αντικατέστησε το Δ.Λ.Π. 14, «Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα», Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 8 επηρέασε τη σχετική γνωστοποίηση του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς «Επιχειρηματικοί τομείς».

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), "Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετόχων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 2 παρέχει καθοδήγηση και επαναπροσδιορίζει τις προϋποθέσεις κατοχύρωσης και εν συνεχεία αναφέρεται στις ακυρώσεις που σχετίζονται με παροχές εξαρτώμενες από την αξία των μετόχων. Η παρούσα τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Δ.Λ.Π. 23, «Κόστη Δανεισμού»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του προτύπου μειώνει την πιθανότητα άμεσης αναγνώρισης του κόστους δανεισμού ως έξοδο επί των περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία απαιτείται ουσιαστικό χρονικό διάστημα μέχρι να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η εφαρμογή της τροποποίησης του Δ.Λ.Π. 23 δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 32 αναφέρεται στις γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών εργαλείων που ενέχουν δικαίωμα επιστροφής και των υποχρεώσεων που ανακύπτουν κατά τη ρευστοποίηση. Αντίστοιχα, το Δ.Λ.Π. 1 επιφέρει αλλαγές που αφορούν στην ομαδοποίηση των παραγώγων σε κυκλοφορούντα και μη κυκλοφορούντα, καθώς και στις γνωστοποιήσεις των προαναφερόμενων χρηματοοικονομικών εργαλείων. Οι σχετικές τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Οι τροποποιήσεις του εν λόγω προτύπου αφορούν στην ομαδοποίηση παραγώγων μέσων προς ή από την ομάδα μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος. Επιπρόσθετα, αναφέρονται στην αναγνώριση και γνωστοποίηση αντιστάθμισης σε επίπεδο τομέα. Τέλος, οι τροποποιήσεις αναφέρονται στο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει κατά την παύση λογιστικοποίησης αντιστάθμισης εύλογης αξίας. Η δεύτερη τροποποίηση του προτύπου εκδόθηκε το Μάρτιο του 2009, με ισχύ για τις χρήσεις με λήξη την 30 Ιουνίου 2009 ή μεταγενέστερη ημερομηνία. Με την τροποποίηση ορίζεται πως κατά την ομαδοποίηση από την ομάδα μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος, όλα τα ενσωματωμένα παράγωγα θα πρέπει να αξιολογηθούν και αν κρίνεται απαραίτητο να λογιστικοποιηθούν χωριστά στις οικονομικές καταστάσεις. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ. Η επίδραση στον Όμιλο από την τροποποίηση αυτή δεν ήταν σημαντική.

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια ιεράρχηση τριών επιπέδων για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και απαιτούν την παροχή πρόσθετων γνωστοποιήσεων σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν και αυξάνουν τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τον κίνδυνο ρευστότητας. Ο Όμιλος ενσωμάτωσε τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στις επισυναπτόμενες οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 13, "Προγράμματα Επιβράβευσης Πελατών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2008 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 13 παραθέτει κανόνες για τη λογιστική απεικόνιση παροχών, όπως οι εκπώσεις αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχονται ως μέσο επιβράβευσης πελατών. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Διερμηνεία 15, "Συμφωνίες για Κατασκευή Ακινήτων"** (σε αναδρομική ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 15 προσδιορίζει την ανάγκη να τυποποιηθεί η λογιστική πρακτική μεταξύ των κατασκευαστών ακινήτων ως προς την αναγνώριση εσόδων που προέρχονται από πωλήσεις διαμερισμάτων ή κατοικιών η κατασκευή των οποίων δεν έχει ολοκληρωθεί. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Διερμηνεία 16, "Αντιστάθμιση Καθαρής Επένδυσης σε Δραστηριότητα του Εξωτερικού"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Οκτωβρίου 2008 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 16 διευκρινίζει ότι το νόμισμα αναφοράς δεν δημιουργεί κίνδυνο στον οποίο είναι εφαρμόσιμη πολιτική αντιστάθμισης από μία επιχείρηση και εν συνεχεία προβλέπει ότι στο πλαίσιο ενός ομίλου τα μέσα αντιστάθμισης μπορούν να διακρατούνται από οποιαδήποτε επιχείρηση. Επιπρόσθετα, η Διερμηνεία 16 προβλέπει ότι ενώ το Δ.Λ.Π. 39 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση" εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του ποσού που ομαδοποιείται στα αποτελέσματα λόγω της μετατροπής των ξένων νομισμάτων που αφορά στο αντισταθμιστικό μέσο, το Δ.Λ.Π. 21 "Οι επιδράσεις των Μεταβολών των Τιμών Συναλλάγματος" θα πρέπει να εφαρμόζεται όσον αφορά στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση), "Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 16 παρέχει καθοδήγηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού του παγίου, καθώς και για την περίπτωση πώλησης παγίων διακρατούμενων για μίσθωση. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), "Παροχές σε Εργαζόμενους"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 19 παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις περικοπές και το αρνητικό κόστος προϋπηρεσίας, τον προγραμματισμό διοικητικού κόστους, καθώς και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τέλος, επαναπροσδιορίζει τον χρονικό ορίζοντα που οι παροχές καθίστανται αποδοτές. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 20 (Τροποποίηση), "Κυβερνητικές επιχορηγήσεις και γνωστοποίηση κυβερνητικών παροχών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 20 επικεντρώνεται στα κυβερνητικά δάνεια με επιτόκιο χαμηλότερο αυτού που ισχύει στην αγορά δανεισμού. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του Προτύπου αφορά στην επιμέτρηση θυγατρικής προς πώληση στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 28 διευκρινίζει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στην περίπτωση που συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος και παραθέτει κανόνες που σχετίζονται με την απομείωση μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση. Η τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 29 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 29 περιγράφει τη βάση επιμέτρησης στις οικονομικές καταστάσεις στην περίπτωση παρουσίασης οικονομικών στοιχείων σε υπερπληθωριστικές οικονομίες. Δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 31 (Τροποποίηση), "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 31 παρέχει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στην περίπτωση που συμμετοχές σε κοινοπραξίες αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος. Δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 36 (Τροποποίηση), "Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 36 παρέχει καθοδήγηση ως προς τη γνωστοποίηση υποθέσεων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού ενός περιουσιακού στοιχείου. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 38 (Τροποποίηση), "Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 38 επικεντρώνεται στις διαφημιστικές και προωθητικές δραστηριότητες και παρέχει διευκρινίσεις για τη μέθοδο απόσβεσης βάσει μονάδων παραγωγής. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Ακίνητα"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 40 παρέχει καθοδήγηση για τα ακίνητα υπό εκτέλεση ή ανάπτυξη για μελλοντική χρήση ως επένδυση σε ακίνητα. Δεν έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.

- **Δ.Λ.Π. 41 (Τροποποίηση), "Γεωργία"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 41 διευκρινίζει το επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό εύλογης αξίας και παρέχει καθοδήγηση για την περίπτωση επιπρόσθετης βιολογικής μεταποίησης. Δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

Β) Τα ακόλουθα νέα πρότυπα και διερμηνείες έχουν εκδοθεί έως το 2009. Δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικά κατά το 2009 και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Αναθεώρηση), "Συνενώσεις Επιχειρήσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 3 αναφέρεται στη μέθοδο αγοράς στην περίπτωση των συνενώσεων επιχειρήσεων και προβλέπει την εξοδότηση των συσχετιζόμενων με την εξαγορά εξόδων.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Αναθεώρηση), "Ένοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Οι τροποποιήσεις του Προτύπου σχετίζονται άμεσα με αυτές που έχουν συντελεστεί στο Δ.Π.Χ.Α. 3 "Συνενώσεις Επιχειρήσεων".

- **Δ.Λ.Π. 28 (Αναθεώρηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Αφορά επακόλουθες αλλαγές λόγω αναθεώρησης του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

- **Δ.Λ.Π. 31 (Αναθεώρηση), "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Αφορά επακόλουθες αλλαγές λόγω αναθεώρησης του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), "Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2010). Η τροποποίηση αποσαφηνίζει τους χειρισμούς για λήψη αγαθών ή υπηρεσιών, όταν το αντάλλαγμα είναι αμοιβή με βάση την αξία των μετοχών. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στις περιπτώσεις που άλλος είναι ο λήπτης των αγαθών ή υπηρεσιών σε ένα όμιλο (π.χ. μια θυγατρική) και άλλος υπόχρεος προς πληρωμή (π.χ. η μητρική), με βάση είτε τις μετοχές της θυγατρικής ή της μητρικής.

- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Φεβρουαρίου 2010). Η τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 32 ασχολείται με τη λογιστική για τα δικαιώματα (δικαιώματα, δικαιώματα προαίρεσης ή δικαιώματα αγοράς) που είναι εκφρασμένα σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του εκδότη.

- **Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Οι τροποποιήσεις αναφέρονται στα επιλεγμένα αντισταθμισμένα μέσα, καθώς και στο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει κατά την παύση λογιστικοποίησης εύλογης αξίας.

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, "Χρηματοοικονομικά Μέσα"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 2009 και αντικατέστησε το μέρος του Δ.Λ.Π. 39 που αφορά την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Ωστόσο, δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.), συνεπώς δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Η ημερομηνία ισχύος για τον Όμιλο θα αποφασιστεί μετά την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την Ε.Ε.

- **Δ.Λ.Π. 24 (Αναθεώρηση), "Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011). Οι αλλαγές που εισάγει η αναθεώρηση του Δ.Λ.Π. 24 αφορούν κατά κύριο λόγο στις οικονομικές καταστάσεις των κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων.

- **Διερμηνεία 17, "Διανομές Μη-Ταμειακών Περιουσιακών Στοιχείων σε Ιδιοκτήτες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Η διερμηνεία αυτή αποσαφηνίζει ότι η υποχρέωση για καταβολή μερίσματος θα πρέπει να αναγνωρίζεται όταν το μέρισμα έχει εγκριθεί και δεν είναι πλέον στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης. Επιπρόσθετα, η επιχείρηση πρέπει να επιμετρά την υποχρέωση για καταβολή μερίσματος στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων προς διανομή και να αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ του μερίσματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας των διανεμηθέντων περιουσιακών στοιχείων στα αποτελέσματα. Η διερμηνεία απαιτεί επίσης την παροχή επιπρόσθετων γνωστοποιήσεων στην περίπτωση που τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προς διανομή πληρούν τον ορισμό της διακοπείσας δραστηριότητας βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 5.

- **Διερμηνεία 18, "Μεταφορές Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες"** (σε ισχύ για μεταφορές από την 1 Ιουλίου 2009). Η Διερμηνεία 18 αναφέρεται στον προσδιορισμό της υποχρέωσης της επιχείρησης να παρέχει μία ή περισσότερες αναγνωρίσιμες υπηρεσίες σε αντάλλαγμα για το μεταβιβαζόμενο περιουσιακό στοιχείο και στην επιμέτρηση του σχετικού εσόδου. Η διερμηνεία παρέχει οδηγίες για τη λογιστικοποίηση των χρηματικών διαθεσίμων ληφθέντων από πελάτες.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. (Τροποποιήσεις).

Οι βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. που εκδόθηκαν τον Απρίλιο 2009 (δεν έχουν ακόμα υιοθετηθεί από την Ε.Ε.) περιέχουν πολυάριθμες αναθεωρήσεις που το συμβούλιο του IASB θεωρεί μη επείγουσες αλλά αναγκαίες. Οι βελτιώσεις

αφορούν τροποποιήσεις στην παρουσίαση, στην αναγνώριση, στην επιμέτρηση και στην ορολογία διαφόρων προτύπων. Οι περισσότερες τροποποιήσεις θα εφαρμοστούν για περιόδους από 1 Ιανουαρίου 2010 αντίστοιχα, με δυνατότητα πρόωρης εφαρμογής.

2. 2 Ενοποίηση

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν την Τράπεζα Πειραιώς, τις θυγατρικές και τις συγγενείς επιχειρήσεις της.

A. Συμμετοχές σε θυγατρικές

Θυγατρικές εταιρίες είναι οι εταιρίες στις οποίες η Τράπεζα ασκεί έλεγχο άμεσα ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών κατέχοντας άνω του 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Για να καθοριστεί εάν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια εταιρεία, λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη και η επιρροή των δυναμικών δικαιωμάτων ψήφου που είναι άμεσα εξασκήσιμα ή μετατρέψιμα. Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο. Στις θυγατρικές εταιρίες περιλαμβάνονται και οι εταιρείες ειδικού σκοπού στις οποίες η Τράπεζα ασκεί έλεγχο. Οι εταιρίες ειδικού σκοπού ενοποιούνται παρόλο που δεν υφίσταται μετοχική σχέση με την Τράπεζα. Αυτό προβλέπεται με βάση τις διατάξεις της Διερμηνείας 12, και εφαρμόζεται όταν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο στις εταιρίες ειδικού σκοπού. Η άσκηση ελέγχου στις εταιρίες ειδικού σκοπού στοιχειοθετείται αν πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 27:

- (α) Οι δραστηριότητες της εταιρίας ειδικού σκοπού διενεργούνται για λογαριασμό του Ομίλου εκτελώντας συγκεκριμένες επωφελείς για τον Όμιλο επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- (β) Ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων με σκοπό την αποκόμιση ωφελειών από τη δραστηριότητα της εταιρείας ειδικού σκοπού, ή ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων μέσω αυτόματου μηχανισμού.
- (γ) Ο Όμιλος απολαμβάνει όλα τα οφέλη αλλά ταυτόχρονα εκτίθεται στους κινδύνους που απορρέουν από τη δραστηριότητα της εταιρίας ειδικού σκοπού.
- (δ) Ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των κινδύνων που σχετίζονται με τα στοιχεία ενεργητικού των εταιριών ειδικού σκοπού.

Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς (purchase method of accounting) χρησιμοποιείται για τη λογιστικοποίηση των εξαγορών θυγατρικών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς. Το κόστος εξαγοράς ορίζεται ως το τίμημα που καταβλήθηκε μαζί με τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εξαγορά. Τα αναγνωριζόμενα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, καθώς και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της εξαγοραζόμενης εταιρείας, επιμετρώνται αρχικά σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το μέρος του κόστους της εξαγοράς που υπερβαίνει την εύλογη αξία των αναλογούντων, στους μετόχους της Τράπεζας, ιδίων κεφαλαίων της εξαγοραζόμενης εταιρείας, καταχωρείται ως υπεραξία στα άυλα στοιχεία ενεργητικού. Στην περίπτωση όπου το κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο της εύλογης αξίας των αναλογούντων στους μετόχους της Τράπεζας ιδίων κεφαλαίων της εξαγοραζόμενης εταιρείας, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται ως έσοδο απευθείας στα αποτελέσματα. Για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, καθώς και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων των πρωτοενοποιούμενων εταιριών, χρησιμοποιείται η μέθοδος κατανομής του κόστους αγοράς (purchase price allocation method).

Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται.

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ακολουθούν τις λογιστικές αρχές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

B. Συναλλαγές και δικαιώματα μειοψηφίας

Για τη λογιστική αντιμετώπιση συναλλαγών με τη μειοψηφία, ο Όμιλος εφαρμόζει τη λογιστική αρχή κατά την οποία αντιμετωπίζει τις συναλλαγές αυτές ως συναλλαγές με τρίτα μέρη εκτός Ομίλου. Οι πωλήσεις προς τη μειοψηφία δημιουργούν κέρδη και ζημιές για τον Όμιλο τα οποία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι αγορές από την μειοψηφία δημιουργούν υπεραξία, η οποία είναι η διαφορά ανάμεσα στο αντίτιμο που πληρώθηκε και στο ποσοστό της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής εταιρείας που αποκτήθηκε.

Γ. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες

Συγγενείς είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή (σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 28), αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στον Ισολογισμό στο κόστος. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες του Ομίλου περιλαμβάνουν την υπεραξία (μείον όποια απομείωση αξίας) που δημιουργήθηκε κατά την εξαγορά.

Το μερίδιο του Ομίλου στα μετά την εξαγορά αποτελέσματα των συγγενών εταιριών καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης και το μερίδιο στα μετά την εξαγορά αποθεματικά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές μεταβολές των αποθεματικών/ αποτελεσμάτων προσαρμόζουν τη λογιστική αξία της επένδυσης στις συγγενείς εταιρίες. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της συμμετοχής του σε αυτήν, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει κάνει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των συγγενών εταιριών και του Ομίλου απαλείφονται κατά το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος στις συγγενείς εταιρίες. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται

εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απομείωσης του μεταφερόμενου στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν μεταβληθεί, όπου αυτό ήταν απαραίτητο, ώστε να συμβαδίζουν με αυτές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος. Τα τυχόν κέρδη ή ζημιές από αλλαγές στο ποσοστό συμμετοχής σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.3 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Τα κονδύλια τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε θυγατρικής εξωτερικού, προσμετρώνται στο νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η θυγατρική λειτουργεί (το νόμισμα προσμέτρησης). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε Ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή, με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

(γ) Θυγατρικές εταιρείες

Τα αποτελέσματα χρήσης και η οικονομική θέση όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου (εκ των οποίων καμία δεν λειτουργεί σε υπερπληθωριστική οικονομία) που έχουν νόμισμα προσμέτρησης διαφορετικό από το νόμισμα αναφοράς, μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς ως ακολούθως: τα αποτελέσματα χρήσης μετατρέπονται σε ευρώ με τη μέση ισοτιμία της χρήσης των αντίστοιχων νομισμάτων προσμέτρησης σε ευρώ, ενώ τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ενσωματώνονται με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα Ίδια Κεφάλαια της θυγατρικής εταιρείας μετατρέπονται με την ιστορική ισοτιμία.

Οι διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τη μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού μεταφέρονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια σε ειδικό αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών.

Κατά την ενοποίηση, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε εταιρείες εξωτερικού, καθώς και από το δανεισμό και τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου αυτών των επενδύσεων, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Όταν μια εταιρεία εξωτερικού πωληθεί, οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

Η προκύπτουσα υπεραξία και οι προσαρμογές σε εύλογες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εξαγοραζόμενης θυγατρικής εξωτερικού αντιμετωπίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών, την αντιστάθμιση κινδύνων καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται ο Όμιλος περιλαμβάνουν Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα Προαίρεσης, Συμβάσεις Ανταλλαγής Στοιχείων Ενεργητικού, Μελλοντικές Συμφωνίες Επιτοκίου, καθώς και Προθεσμιακές Συμφωνίες Συναλλάγματος.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκεια της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκεια της.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης.

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Ο Όμιλος καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: (α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, ή (β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης (Net investment hedge)

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης σχετικά με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με το μη αποτελεσματικό τμήμα αναγνωρίζεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας “deferred day one profit and loss”

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου, είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο, είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Ο Όμιλος έχει συνάψει συναλλαγές για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως “αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης μέρας” (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του “αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας” προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής, είτε αναβάλλεται έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να

προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά, είτε αναγνωρίζεται με την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Στη συνέχεια, το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το "αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης μέρας". Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των "αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης μέρας".

2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια που έχουν υποστεί απομείωση λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο επί της λογιστικής αξίας.

2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή τον Όμιλο.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και ο Όμιλος δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση όπως κι οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων -όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/ πώληση εταιρειών- αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.8 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δύο υποκατηγορίες: τα χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου που αγοράστηκαν με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών, καθώς και τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιήθηκαν ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού).

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία (τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων) και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου". Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών".

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των χρεογράφων αυτών. Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί, ή όταν όλες οι ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτό μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου καταχωρείται στα "Έσοδα από Τόκους". Τα μερίσματα τα οποία εισπράττονται από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα "Έσοδα από Μερίσματα".

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα χαρακτηρίζονται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς,
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυγχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία.
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos) αναταξινόμονται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Τα χρεόγραφα τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται, με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos), καταχωρούνται ως απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Χρεόγραφα εκχωρημένα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως στοιχεία ενεργητικού. Χρεόγραφα εκχωρημένα στον Όμιλο από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις παρά μόνο εάν πωληθούν σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή το κέρδος ή η ζημιά εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.13.

Αν ο Όμιλος πουλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Επίσης, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού ως διακρατούμενο ως τη λήξη για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγών) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Ο Όμιλος εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά για τις μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 2,5, την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 15 ή την απόκλιση κατά 25% από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά. Εφόσον από τα παραπάνω μοντέλα προκύψει ένδειξη απομείωσης αξίας, ο Όμιλος αξιολογεί ενδελεχώς τη δυνατότητα άντλησης του κόστους κτήσης της μετοχής βάσει της ιστορικής μεταβλητότητας (volatility) κάθε μίας μετοχής ξεχωριστά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, τότε η συσσωρευμένη ζημιά που έχει αναγνωρισθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημιά αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημιά απομείωσης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημιά απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Η ζημιά απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα στην περίπτωση όπου η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» ή «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δε διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «εμπορικού χαρτοφυλακίου» ή του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου», στην κατηγορία «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στην κατηγορία «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημιά από την αποτίμηση, που είχε αναγνωρισθεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης δεν αναστρέφεται. Το πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» και «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» προσδιορίζεται κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Αναταξινόμηση από το «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» σε άλλες κατηγορίες δεν επιτρέπεται.

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 1) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- 2) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- 3) χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμειούνται από τον Όμιλο καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου ως «Τόκοι και Εξομοιούμενα Έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης

πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένες με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Στον όρο "απαίτηση" περιλαμβάνονται οι χορηγήσεις, οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές επιστολές.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη αποτελούν οι ακόλουθες:

- (i) Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- (ii) Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- (iii) Ο Όμιλος, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, συμφωνεί με αυτόν κάποια ρύθμιση, την οποία δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- (iv) Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- (v) Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα, την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνονται:
 - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή
 - Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή, ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται σε επίπεδο πιστούχου, για τις χορηγήσεις που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο πιστούχου ή ομάδας πιστούχων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες έχει αναγνωριστεί απομείωση αξίας δεν περιλαμβάνονται σε ομάδες δανείων και συνεπώς δεν αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης του Ομίλου τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες).

Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμούνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων πρέπει να αντανακλούν και να είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλοι παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για τον Όμιλο, καθώς και το ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών επανεξετάζονται τακτικά από τον Όμιλο. Όταν ένα δάνειο θεωρείται ανεισπρακτο, διαγράφεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση αξίας δανείων. Τέτοια δάνεια διαγράφονται μετά το πέρας όλων των απαραίτητων διαδικασιών και εφόσον το ποσό της ζημιάς έχει προσδιορισθεί.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Τα δάνεια τα οποία είτε σε συλλογική βάση είτε σε επίπεδο πιστούχου λόγω σημαντικότητας, εξετάζονται για μόνιμη απομείωση και των οποίων οι όροι της σύμβασης έχουν επανεξεταστεί, δεν θεωρούνται πλέον ληξιπρόθεσμα αλλά αντιμετωπίζονται ως ενήμερα δάνεια.

2.14 Απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους είναι μη-παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- (α) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- (β) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- (γ) χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και για το λόγο αυτό διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2.15.1 Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το ποσό που καταβάλλει ο Όμιλος σε σχέση με την αναλογούσα εύλογη αξία της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης θυγατρικής κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Οι υπεραξίες που έχουν προκύψει από εξαγορά επιχειρήσεων πριν από την 1η Ιανουαρίου 2004 καταχωρήθηκαν αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 1). Η θετική υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά επιχείρησης μετά την 1η Ιανουαρίου 2004 αναγνωρίζεται στο κόστος ως άυλο πάγιο στοιχείο του ενεργητικού και εξετάζεται σε κάθε χρήση για απομείωση αξίας. Σε περίπτωση πώλησης θυγατρικής εταιρείας, στο κέρδος ή τη ζημιά από την πώληση συμπεριλαμβάνεται και το ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με την πωληθείσα θυγατρική.

Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης της αξίας της, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.).

Όταν σε μια Μ.Δ.Τ.Ρ. προκύψει ζημιά λόγω μείωσης της αξίας της, η ζημιά αυτή καταρχήν μειώνει το ποσό της υπεραξίας που έχει καταμετρηθεί στη μονάδα αυτή και εν συνεχεία, μειώνει αναλογικά την αξία των στοιχείων ενεργητικού που συνθέτουν, μαζί με την υπεραξία, τη Μ.Δ.Τ.Ρ. Αντιστροφή της υπεραξίας απαγορεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36. Οι Μ.Δ.Τ.Ρ. παρουσιάζονται στη γνωστοποίηση για τους επιχειρηματικούς τομείς.

Σε περίπτωση που η προκύπτουσα υπεραξία είναι αρνητική, τότε γίνεται επανεκτίμηση της καθαρής θέσης της θυγατρικής και εάν η υπεραξία συνεχίζει να είναι αρνητική, τότε καταχωρείται ως έσοδο στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.15.2 Λογισμικό

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία. Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών η ωφέλιμη ζωή του οποίου εξετάζεται κατά περίπτωση.

2.15.3 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα κόστους είναι:

- (α) το κόστος προσωπικού το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- (β) οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν, επίσης, άυλα στοιχεία ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς νέων θυγατρικών εταιρειών. Τα λοιπά άυλα στοιχεία δύναται να περιλαμβάνουν πελατολόγιο, δίκτυο καταστημάτων και εμπορικά σήματα. Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού αποσβένονται σε 5-10 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε άυλου στοιχείου ενεργητικού η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση και ελέγχονται για τυχόν απομείωση αξίας σε ετήσια βάση.

Τόσο τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού όσο και το λογισμικό εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και το λογισμικό απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των άυλων παγίων.

2.16 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου μείον τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23. Συγκεκριμένα, οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23 αναφέρουν ότι α) το κόστος δανεισμού πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του και β) το κόστος δανεισμού θα είχε εναλλακτικά αποφευχθεί εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η δαπάνη για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ως εξής:

- Hardware υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και της διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και επίπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων όσο και στην υπολειματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

Το εύρος της ωφέλιμης ζωής στις περισσότερες των περιπτώσεων ακολουθεί τα αποδεκτά έτη ωφέλιμης ζωής σύμφωνα και με το φορολογικό νόμο.

2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή την απόκτηση υπεραξίας ή και τα δύο, και τα οποία δεν μισθώνονται στην Τράπεζα ή σε θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικόπεδα, κτίρια, οικόπεδα και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα ακίνητα λειτουργικών μισθώσεων κατηγοριοποιούνται και λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα, όταν πληρείται ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι, όπως:

- (i) Μέθοδος συγκριτική ή στοιχείων κτηματαγοράς: Με αυτήν η αξία που δίδεται στο προς εκτίμηση ακίνητο προσδιορίζεται κατόπιν σύγκρισης των αξιών ακινήτων με ομοειδή χαρακτηριστικά.
- (ii) Μέθοδος εναπομένουσας αξίας: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας γηπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Υπολογίζονται η αξία του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης από την οποία αφαιρείται το κόστος της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος. Το αποτέλεσμα της αφαίρεσης αυτής αποτελεί την εναπομένουσα αξία του ακινήτου. Με την εφαρμογή του τύπου της προεξόφλησης επί της εναπομένουσας αξίας βρίσκεται η παρούσα αξία του προς εκτίμηση ακινήτου.
- (iii) Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται η τρέχουσα αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζεται η αξία για την κατασκευή των κτισμάτων ως νέων. Εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων ως νέων. Οι δύο αξίες, δηλαδή η αξία γης και η αναπόσβεστη αξία κτισμάτων, προστίθενται και προκύπτει η τρέχουσα αξία του ακινήτου.
- (iv) Επενδυτική μέθοδος: Ο σκοπός της μεθόδου αυτής είναι να υπολογίσει την κεφαλαιακή αξία του δικαιώματος που έχει ένας επενδυτής να λαμβάνει κάποιο ετήσιο εισόδημα από ένα συγκεκριμένο ακίνητο.

Αυτές οι μέθοδοι επανεξετάζονται ετησίως από εξωτερικούς ανεξάρτητους εκτιμητές. Οι επενδύσεις σε ακίνητα που υπόκεινται σε βελτιώσεις για συνέχιση της χρήσης τους ως επενδύσεις σε ακίνητα ή για τις οποίες η αγορά είναι λιγότερο ενεργή, εξακολουθούν να αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανακλούν επίσης, οποιεσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Τα ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται στα ενσώματα πάγια και καταχωρούνται στο κόστος μέχρι να ολοκληρωθεί η κατασκευή/ ανάπτυξη, οπότε και αλλάζουν κατηγορία και λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που διακρατούνται για πώληση χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία θα πωληθούν εντός 12 μηνών και το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώλησή τους. Τα στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση, με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 5 "Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες", αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα της Τράπεζας που έχουν αποκτηθεί από πλειστηριασμούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40, καθώς και ακίνητα των θυγατρικών της τα οποία πωλούνται σταδιακά ως μέρος των δραστηριοτήτων τους. Τα ακίνητα αυτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των ακινήτων των θυγατρικών καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους, εξαιρώντας το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον τα έξοδα πώλησης.

2.20 Μισθωμένα πάγια

A. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Στην περίπτωση που ο Όμιλος είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού.

Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα του Ομίλου στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της μίσθωσης..

B. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Στις περιπτώσεις που ο Όμιλος εκμισθώνει ενσώματα πάγια για τα οποία συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των καταβληθέντων μισθωμάτων, καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος εκμισθώνει πάγια σε τρίτους με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, τότε τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων του Ομίλου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους όπως: μετρητά, χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο, συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για δαπάνες αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις καταχωρούνται όταν: α) ο Όμιλος έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μια εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό απ' ό,τι το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων, ως ένα σύνολο. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παράδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο τόκων.

2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ (α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωρισθεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και (β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24 Παροχές σε εργαζομένους

A. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για συνταξιοδότηση αφορούν συμμετοχή τόσο σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (πχ Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται σε ετήσια βάση περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μαζί με τυχόν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας που δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμα.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο "προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης" "projected unit credit method".

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Ο Όμιλος επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον «Κανόνα Περιθωρίου του 10%» για τα κέρδη/ζημιές και να αναγνωρίζει τα καθαρά σωρευτικά αναλογιστικά κέρδη/ζημιές τα οποία υπερέβησαν το μεγαλύτερο από: α) το 10% της καθαρής παρούσας αξίας της υποχρέωσης του προγράμματος καθορισμένων παροχών και β) το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Η αναγνώριση γίνεται χρεώνοντας ή πιστώνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματα με βάση τη μέση εναπομένουσα διάρκεια της εργασιακής σχέσης.

Κόστος προϋπηρεσίας

Ο Όμιλος επέλεξε να χρεώνει / πιστώνει το κόστος προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου μέχρις ότου οι παροχές κατοχυρωθούν.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων συσσωρεύονται κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών του υπαλλήλου, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Γ. Προγράμματα διάθεσης μετοχών

Η εύλογη αξία των λαμβανόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων σε αντάλλαγμα για τη χορήγηση των δικαιωμάτων του προγράμματος διάθεσης μετοχών καταχωρείται ως έξοδο. Το συνολικό ποσό που εξοδοποιείται κατά την διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που χορηγούνται, εξαιρώντας την επίδραση προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς (για παράδειγμα, στόχοι κερδοφορίας και μεγέθυνσης πωλήσεων).

Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς συμπεριλαμβάνονται σε παραδοχές αναφορικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, ο Όμιλος αναθεωρεί τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Η επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υπάρχουν, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αντίστοιχη προσαρμογή διενεργείται στα ίδια κεφάλαια για την εναπομένουσα περίοδο κατοχύρωσης.

Το ποσό που εισπράττεται από την έκδοση νέων μετοχών, μετά από την αφαίρεση των άμεσα συσχετιζόμενων εξόδων συναλλαγών, αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα εξασκούνται.

2.25 Φόρος Εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές, αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό τους. Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των

υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχύοντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής (αποτίμησεις βάσει Δ.Λ.Π.) και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), τις προβλέψεις δανείων, την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από τις μεταβολές στην τρέχουσα αξία των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, καθώς και των σχέσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών, ο οποίος αρχικά χρεώνεται ή πιστώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μεταγενέστερα μεταφέρεται από τα Ίδια Κεφάλαια στα αποτελέσματα χρήσης μαζί με το κέρδος ή ζημιά.

2.26 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια

Υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39, στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους μείον το κόστος έκδοσης). Στη συνέχεια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν: μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), βραχυπρόθεσμους τίτλους (ECP), ομόλογα ΕΤΒΑ, ομολογιακά δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια, κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης και λοιπούς τίτλους.

Οι προνομιούχες μετοχές, οι οποίες φέρουν υποχρεωτική καταβολή μερίσματος ή είναι εξαγοράσιμες σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την επιλογή του μετόχου, καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στα λοιπά δανειακά κεφάλαια. Τα μερίσματα από αυτές τις προνομιούχες μετοχές, καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου με βάση το αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το τμήμα της εύλογης αξίας που αντιστοιχεί στην υποχρέωση ενός μετατρέψιμου σε μετοχές ομολόγου καθορίζεται από το τρέχον επιτόκιο ενός ισότιμου μη μετατρέψιμου ομολόγου. Το ποσό αυτό καταχωρείται ως υποχρέωση με βάση το αποσβέσιμο κόστος έως ότου μετατραπεί ή λήξει. Το υπολειπόμενο μέρος της εύλογης αυτής αξίας κατανέμεται στο δικαίωμα μετατροπής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρό από φόρους.

Εάν ο Όμιλος εξαγοράσει τα δανειακά κεφάλαια που έχει εκδώσει, τότε τα δανειακά αυτά κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της ιστορικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.28 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού. Τα στοιχεία αυτά αγοράζονται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες εν συνεχεία εκδίδουν ομόλογα σε επενδυτές. Ο Όμιλος ενοποιεί τις εταιρείες ειδικού σκοπού εάν ασκεί έλεγχο. Στην περίπτωση αυτή, τα ομόλογα που εκδίδονται για το σκοπό της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού εμφανίζονται στον Ισολογισμό στο αναπόσβεστο κόστος τους.

2.29 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές

- (α) Τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.
- (β) Μερίσματα: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- (γ) Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

(δ)) Οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, οι οποίες εκδόθηκαν στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», αναγνωρίστηκαν ως στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων βάσει των όρων έκδοσης και των προϋποθέσεων του Δ.Λ.Π. 32. Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν το μέρισμα καθίσταται πληρωτέο.

2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Μέλη Δ.Σ / Διοίκησης των σημαντικότερων θυγατρικών του Ομίλου, γ) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, δ) εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτικές διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας.

2.31 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστικό Συμβούλιο), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητές του Ομίλου και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας καθώς και στην αξιολόγησή τους.

Όλες οι συναλλαγές ανάμεσα στους επιχειρηματικούς τομείς διεξάγονται σε καθαρά εμπορική βάση, ενώ οι δαπάνες και τα έσοδα μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων απαλείφονται σε ενοποιημένο επίπεδο.

Κατ' εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 8, ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 4 κύριους τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες που αφορούν άμεσα κάθε τομέα λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.32 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

2.33 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η επιχειρηματική λειτουργία του Ομίλου είναι αλληλένδετη με την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διοίκηση έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των εργασιών της έχει ως στόχο υψηλής προτεραιότητας την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών τους στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους, καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η ΕΔΚ συνεδριάζει τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Τόσο οι αρχές όσο και η υφιστάμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων έχουν δημιουργηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, για τη θέσπιση κατάλληλων ορίων και συστημάτων ελέγχου, καθώς επίσης και για τη συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων. Ο Όμιλος επανεξετάζει σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη δυναμική των αγορών, σε μεταβολές στα προσφερόμενα προϊόντα και στις ενδεχόμενες διεθνείς πρακτικές.

Στον Όμιλο Πειραιώς λειτουργεί ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος έχει την εκτελεστική ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Τομέας αποτελείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς & Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου. Οι δραστηριότητες του υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τη χρήση πιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος.

3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου

Η τραπεζική δραστηριότητα και η κερδοφορία του Ομίλου είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για τον Όμιλο, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για τον Όμιλο και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες του Ομίλου, από πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/ και ανανεώνονται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει ο Όμιλος για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται μεταξύ τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.

Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί ξεχωριστή Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Κεντρικών Κυβερνήσεων.

3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού Κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που ενέχεται στα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου: (i) αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων, (ii) παρακολουθείται το ύψος της τρέχουσας έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από το άνοιγμα και (iii) εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης το οποίο ενδέχεται να εισπράξει ο Όμιλος στην περίπτωση που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings) προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμόδιων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος επικυρώνει τακτικά την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται τόσο στην Επιχειρηματική και Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στην Επιχειρηματική Πίστη, τα υποδείγματα που εφαρμόζονται διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's Risk Advisor, ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης, καθώς και συστήματα scoring. Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Βασιλεία II), η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτά υποδείγματα πιστοληπτικής αξιολόγησης για απαιτήσεις ειδικού χαρακτήρισμού (specialized lending).

Στα πλαίσια του έργου επικύρωσης, βελτιστοποίησης και βαθμονόμησης του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας MRA, ο Όμιλος προέβη στη βελτιστοποίηση του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας που αφορά σε πιστούχους με βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών > € 2,5 εκατ. και στην ανάπτυξη νέου υποδείγματος για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με Γ' κατηγορίας βιβλία και κύκλο εργασιών <= € 2,5 εκατ. ή χωρίς κύκλο εργασιών.

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε δεκατέσσερις (14) διαβαθμίσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης, επιτρέποντας έτσι τη διενέργεια προβλέψεων έναντι συγκεκριμένων ανοιγμάτων. Για κάθε βαθμίδα της κλίμακας αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας του Ομίλου με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Ιδιωτική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στις πιστοδοτήσεις ιδιωτών, ο Όμιλος δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζει υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους υποψήφιους πιστούχους (application scoring), ενώ αναμένεται να αναπτύξει και να εφαρμόσει υποδείγματα σχετικά με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς υφιστάμενων πελατών (behavior scoring) για κάθε προϊόν αλλά και σε επίπεδο πελάτη (σχετικά υποδείγματα ήδη εφαρμόζονται στην Τράπεζα Πειραιώς).

Επιπροσθέτως στην Τράπεζα Πειραιώς, πλέον χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας ΑΕ, η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική Αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των ήδη υπάρχοντων υποδειγμάτων. Όλα τα υποδείγματα επικυρώνονται κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο.

(ii) Παρακολούθηση ύψους τρέχουσας έκθεσης πιστωτικού κινδύνου

Το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προσμετράται, στην περίπτωση των δανείων και των απαιτήσεων, με βάση την ονομαστική τους αξία.

(iii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, ο Όμιλος εκτιμά κατά τον καθορισμό/ ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Σε γενικές γραμμές, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδεχόμενο αθέτησης των υποχρεώσεων του προς τον Όμιλο και επομένως τόσο ισχυρότερα θα πρέπει να είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο.

β) Χρεόγραφα

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος ενέχεται σε χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων έντοκων γραμματίων προσμετράται με βάση την αγοραία αξία των ανοιγμάτων και/ ή θέσεων εντός και εκτός ισολογισμού. Οι επενδύσεις σε χρεόγραφα αποτελούν ένα μέσο διαφοροποίησης του πιστωτικού κινδύνου και εξυπηρετούν στη διαχείριση της ρευστότητας για τον Όμιλο.

(γ) Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο, παρέχοντας εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν κάτω από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2577/ 9.3.2006), διενεργεί σε συστηματική βάση ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον πιστωτικό κίνδυνο, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι ασκήσεις πραγματοποιούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης του Ομίλου. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις διαταραχών που εφαρμόζονται χρησιμοποιούν ως βάση τις απαιτήσεις άσκησης που πραγματοποιήθηκαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στα πλαίσια του προγράμματος Financial Sector Assessment Program (FSAP), και επιπρόσθετα εμπλουτίζονται με εσωτερικά ανεπτυγμένα σενάρια και υποδείγματα προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κινδύνων του Ομίλου. Επιπλέον διενεργούνται σενάρια σε κάθε χώρα ξεχωριστά σύμφωνα με τις οδηγίες των τοπικών Εποπτικών Αρχών τα οποία εξετάζονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης του Ομίλου. Στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών, εξετάζονται τόσο τα δάνεια και οι απαιτήσεις του Ομίλου προς πιστούχους εντός και εκτός της χώρας, όσο και πιστωτικά ανοίγματα στην αγορά ομολόγων. Επιπρόσθετα, πραγματοποιούνται σενάρια προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης για χαρτοφυλάκια ευπαθή στις οικονομικές μεταβολές, όπως το χαρτοφυλάκιο της ποντοπόρου ναυτιλίας, κατασκευών και διαχείρισης ακινήτων.

3.1.3 Διαχείριση ορίων κινδύνου και τεχνικές μείωσης κινδύνου

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υπο-ορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Ο Όμιλος κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων της σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον Όμιλο Πειραιώς καμία πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων του Ομίλου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στον Όμιλο Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετησία ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται στον Όμιλο για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Ο Όμιλος λαμβάνει καλύμματα ή/ και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων του σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων του.

Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική του πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ομολόγων ή εντόκων γραμματίων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Προσημειώσεις/ υποθήκες ακινήτων
- Υποθήκες πλοίων
- Απαιτήσεις έναντι τρίτων

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/ και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν πρόκειται για συμφωνίες επαναπώλησης (reverse repos) ή για άλλες δραστηριότητες δανεισμού χρεογράφων.

β) Παράγωγα

Ο Όμιλος παρακολουθεί και ελέγχει συστηματικά το ύψος και τη διάρκεια των καθαρών ανοικτών της θέσεων στην αγορά παραγώγων. Σε οποιαδήποτε στιγμή, η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παραγώγων προϊόντων αντιπροσωπεύεται από τη θετική αγοραία αξία των ανοικτών θέσεων, πλέον του ενδεχόμενου μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος. Τα πιστωτικά ανοίγματα που προκύπτουν από πράξεις σε παράγωγα προϊόντα αποτελούν μέρος των συνολικών πιστοδοτικών ορίων που καθορίζονται για έναν αντισυμβαλλόμενο και λαμβάνονται υπόψη κατά την εγκριτική διαδικασία. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται συνήθως έναντι ανοιγμάτων σε παράγωγα προϊόντα, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος απαιτεί την εφαρμογή περιθωρίου ασφαλείας (margin) από τους αντισυμβαλλόμενους.

Στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται συστηματικά για κάθε αντισυμβαλλόμενο ημερήσια όρια εκκαθάρισης συναλλαγών.

γ) Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου συμψηφίζονται, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

(δ) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Ο Όμιλος εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων της (impairment test) σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Ο Όμιλος, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.13.

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις (τόσο της Λιανικής Τράπεζικής όσο και του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης του Ομίλου τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Διαγραφές

Ο Όμιλος, αφού έχει εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες τις οποίες έχει για είσπραξη πιστοδοτήσεων και υπόλοιπων απαιτήσεων και βέβαια εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, προβαίνει σε διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για την απομείωση της αξίας τους, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ή των θυγατρικών της ή εξουσιοδοτημένων από αυτά οργάνων. Ο Όμιλος συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης αυτών.

3.1.5 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου την 31/12/2009 και 31/12/2008, χωρίς να συνυπολογίζονται τα καλύμματα ή άλλα μέσα πιστωτικής προστασίας. Για τα εντός ισολογισμού στοιχεία, τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία όπως εμφανίζονται στον Ισολογισμό.

	Μέγιστη έκθεση	
	2009	2008
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων Ισολογισμού		
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	-	207.023
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	992.325	2.348.289
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	171.467	366.253
Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.293.524	1.236.441
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	154.700	82.709
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Δάνεια σε ιδιώτες		
- Στεγαστικά	6.605.938	6.635.531
- Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	3.767.524	4.280.950
- Πιστωτικές κάρτες	741.799	717.586
Δάνεια προς επιχειρήσεις		
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	17.758.711	18.310.105
- Μεγάλες επιχειρήσεις	8.814.287	8.368.497
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.183.006	527.699
Ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	5.485.708	4.044.641
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.039.458	1.002.172
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός Ισολογισμού		
Εγγυητικές επιστολές	3.241.246	3.320.462
Ενέγγυες πιστώσεις	126.797	266.644
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	13.616.958	12.715.181
Κατά την 31 Δεκεμβρίου	64.993.447	64.430.182

3.1.6 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009		31 Δεκεμβρίου 2008	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων
Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	29.815.001	992.325	31.113.076	2.237.629
Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	7.177.093	-	6.749.458	110.668
Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	1.691.134	-	1.153.121	-
Προ προβλέψεων	38.683.228	992.325	39.015.655	2.348.297
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας	(994.970)	-	(702.987)	(8)
Μετά προβλέψεων	37.688.258	992.325	38.312.669	2.348.289

α) Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31 Δεκεμβρίου 2009	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Κανονποιητικής διαβάθμισης	613.791	2.930.915	5.209.370	11.257.007	6.442.157	26.453.240
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	2.342.511	1.019.250	3.361.762
Σύνολο	613.791	2.930.915	5.209.370	13.599.518	7.461.408	29.815.001

31 Δεκεμβρίου 2008

31 Δεκεμβρίου 2008	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Κανονποιητικής διαβάθμισης	595.573	3.419.494	5.281.379	12.183.583	6.575.056	28.055.084
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	2.283.435	774.557	3.057.992
Σύνολο	595.573	3.419.494	5.281.379	14.467.018	7.349.613	31.113.076

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Διαβαθμίσεις	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Εξαιρετικής σταθερότητας	631.479	1.304.093
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	352.112	924.351
Ειδικής αναφοράς	8.735	9.185
Σύνολο	992.325	2.237.629

β) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2009

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	94.201	692.065	1.121.029	3.462.949	1.098.210	6.468.453
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	26.726	79.802	47.415	91.470	7.464	252.877
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	103.294	314.451	38.018	455.762
Σύνολο	120.927	771.867	1.271.738	3.868.870	1.143.692	7.177.093

Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων

	-	108.178	1.160.124	2.296.515	512.834	4.077.651
--	---	---------	-----------	-----------	---------	-----------

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων αντικατοπτρίζει τη ρευστοποιήσιμη αξία των συγκεκριμένων εξασφαλίσεων μετά την εφαρμογή ειδικών συντελεστών προσαρμογής (hair cuts) οι οποίοι προνοούνται στην πιστωτική πολιτική του Ομίλου.

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας, η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων που αφορούν στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνει μόνο ακίνητα για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση. Για τις περιπτώσεις όπου η αξία του ακινήτου ξεπερνά το ποσό κάλυψης του υπολοίπου του δανείου, ως εύλογη αξία των στεγαστικών δανείων λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου μόνο μέχρι το ποσό κάλυψης του υπολοίπου.

31 Δεκεμβρίου 2008

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	94.693	733.825	1.160.825	3.287.959	951.433	6.228.735
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	15.873	61.737	70.789	136.142	4.651	289.192
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	55.480	164.513	11.539	231.532
Σύνολο	110.566	795.562	1.287.094	3.588.613	967.623	6.749.458

Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων

	-	128.377	1.110.917	1.941.087	576.400	3.756.781
--	---	---------	-----------	-----------	---------	-----------

γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2009

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	104.201	407.081	177.727	706.472	295.653	1.691.134
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	37.388	135.339	358.267	140.664	671.658

Στο ποσό δανείων με απομείωση αξίας της 31/12/2009 περιλαμβάνονται δάνεια ύψους € 433 εκ. τα οποία δεν εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών. Το αντίστοιχο ποσό για την 31/12/2008 ανέρχεται σε € 284 εκ.

31 Δεκεμβρίου 2008

	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	69.295	273.293	124.152	546.236	140.146	1.153.121
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	31.297	98.069	291.186	84.848	505.400

δ) Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις:

Στα δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις οι οποίες είχαν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης και εν συνεχεία ρυθμίστηκαν. Μετά την πάροδο 12 μηνών από την έναρξη εξυπηρέτησης της ρύθμισης και εφόσον αυτή εξυπηρετείται κανονικά, οι απαιτήσεις αυτές αναβαθμίζονται -κατόπιν σχετικής έγκρισης- και αντιμετωπίζονται όπως οι υπόλοιπες ενήμερες πιστοδοτήσεις όσον αφορά στη διαχείρισή τους.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια σε ιδιώτες	41.810	9.822
Δάνεια προς επιχειρήσεις	288.623	82.954
	330.433	92.777

3.1.7 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2009, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

31 Δεκεμβρίου 2009	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτί/κίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Χρηματ/κά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελ/κών λογαριασμών	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτί/κίου	Σύνολο
AAA	9.477	-	-	120.602	130.078
AA- to AA+	6.026	-	58.295	3.928	68.249
A- to A+	960.079	370.917	96.314	4.932.397	6.359.706
Λιγότερο από A-	74.387	352.478	-	306.485	733.350
Μη διαβαθμισμένα	243.555	459.611	91	122.298	825.555
Σύνολο	1.293.524	1.183.006	154.700	5.485.708	8.116.938

3.1.8 Επανάκτηση καλυμμάτων

Εντός της χρήσης 2009, ο Όμιλος απέκτησε στοιχεία ενεργητικού μετά από τη μεταβίβαση της κυριότητας των καλυμμάτων απαιτήσεων του:

Κατηγορία στοιχείου ενεργητικού	2009	2008
Ακίνητα	51.559	31.573
	51.559	31.573

Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού κατέχονται προσωρινά για πώληση από τον Όμιλο προς πλήρη ή μερική αποπληρωμή των απαιτήσεων από πελάτες. Συμπεριλαμβάνονται στη γραμμή του Ισολογισμού "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού".

3.1.9 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2009. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

	Ελλάδα	Νοτιοανατολική Ευρώπη	Υπόλοιπη Ευρώπη	ΗΠΑ	Αίγυπτος	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	804.995	3.432	36.795	4.270	142.834	992.325
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	169.863	1.541	63	-	-	171.467
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.041.535	251.989	-	-	-	1.293.524
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	16.337	138.363	-	-	-	154.700
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)						
Δάνεια προς ιδιώτες						
-Στεγαστικά	5.893.104	597.651	81.467	29.410	4.306	6.605.938
-Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	2.315.733	1.217.716	96.952	865	136.257	3.767.524
-Πιστωτικές κάρτες	682.366	44.193	-	-	15.240	741.799
Δάνεια προς επιχειρήσεις	19.317.401	2.826.567	3.594.788	352.418	481.824	26.572.997
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	5.237.751	101.099	65.655	64.792	16.412	5.485.708
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	863.491	100.186	35.303	-	184.027	1.183.006
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	912.908	83.503	20.285	11.957	10.805	1.039.458
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	37.255.483	5.366.239	3.931.308	463.712	991.705	48.008.447
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	36.942.611	5.077.422	4.495.365	534.371	1.078.126	48.127.895

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2009. Ο Όμιλος έχει καταλείψει την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	Οικοδομικές/ Κατάσκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης			Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ξενοδοχεία	Ενέργεια, Γεωργία-Μεταφορές & Logistics		Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
				Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες						Δημόσιος τομέας	Γεωργία-Μεταφορές & Logistics			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	992.325															992.325
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	171.337											120	5	5		171.467
Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	221.211							1.072.313								1.293.524
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	91							154.609								154.700
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)																
Δάνεια προς ιδιώτες																
- Στεγαστικά															6.605.938	6.605.938
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια															3.767.524	3.767.524
- Πιστωτικές κάρτες															741.799	741.799
Δάνεια προς επιχειρήσεις	1.135.552	4.935.266	3.212.517	1.983.050	1.844.251	4.309.242	693.475	1.239.522	1.673.034	481.616	1.599.281	3.466.192				26.572.997
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	31.121	4.181					972.304					175.399				1.183.006
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	287.488	17.503	12				12	5.091.587				21.173	67.274			5.485.708
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	22.042	28.698	14.686	19.243			16.198	259.434			2	308	169	449.776	228.888	1.039.458
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	2.861.167	4.985.648	3.227.215	2.002.293	1.844.251	4.325.452	8.243.722	1.240.195	1.673.036	481.925	1.620.743	4.158.646	11.344.154	48.008.447		
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	4.565.030	5.546.102	2.731.626	1.952.692	1.559.199	4.588.640	5.375.371	1.400.380	1.638.324	490.177	1.410.910	5.195.935	11.683.510	48.127.895		

Καθώς τα δάνεια ορισμένων από τους παραπάνω κλάδους δεν είχαν παρουσιαστεί διακριτά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2008, ο Όμιλος αναμόρφωσε για λόγους συγκρισιμότητας τα υπόλοιπα ανά τομέα δραστηριότητας του 2008.

3.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και Δεικτών Ευαισθησίας (Sensitivity Indicators).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στον Όμιλο από τις αρχές του 2003. Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών. Για κάθε μονάδα του Ομίλου με δικαίωμα ανάληψης κινδύνου έχουν καθοριστεί αντίστοιχα όρια ανάληψης κινδύνου αγοράς που παρακολουθούνται σε συστηματική βάση. Τα όρια δεν καθορίζονται μόνο για στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading book), αλλά και για τα υπόλοιπα στοιχεία ισολογισμού (banking book) των μονάδων και αναφέρονται σε αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και σε Δείκτες Ευαισθησίας. Το Value at Risk υπολογίζεται στο επίπεδο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμώνται σε τιμές αγοράς.

Η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει την Riskmetrics παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99%.

Παράλληλα, η Τράπεζα εκτιμά το Value at Risk για σκοπούς εσωτερικής παρακολούθησης, και με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητας και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης). Επιπλέον, παράγεται το Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυνητική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψει από εξαιρετικά ασυνήθιστες οικονομικές μεταβολές και γι' αυτό, η ανάλυση κινδύνου αγοράς συνοδεύεται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορούν να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών του Ομίλου αφορά θέσεις σε ομόλογα, συνάλλαγμα, θέσεις σε μετοχές, θέσεις σε χρηματιστηριακά και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2009 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 9,22 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 6,40 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 5,44 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, € 3,30 εκ., τιμή Value-at-Risk για το συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,13 εκ. τιμή Value at Risk για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2009, επιτυγχάνεται μείωση € 6,05 εκ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου. Κατά το 2009 σημειώθηκε αύξηση στο VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου λόγω της αύξησης της μεταβλητότητας του επιτοκιακού και μετοχικού κινδύνου και της αύξησης θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Αντίστοιχα, η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2008 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 5,46 εκ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 2,09 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 4,27 εκ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, € 2,64 εκ. τιμή Value-at-Risk για το συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,11 εκ. τιμή Value at Risk για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2008, επιτυγχάνεται μείωση € 3,65 εκ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα (ποσά σε ευρώ εκατ.):

	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Ομίλου Συνολικό VAR	VAR Επιτοκιακός κίνδυνος	VAR Κίνδυνος Μετοχών	VAR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	VAR Κίνδυνος Εμπορευμάτων	Μείωση λόγω διαφοροποίησης χαρτοφυλακίου
31/12/2009	9,22	6,40	5,44	3,30	0,13	-6,05
31/12/2008	5,46	2,09	4,27	2,64	0,11	-3,65

3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος

Ο Όμιλος εκτίθεται στις επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση και τις ταμειακές του ροές. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση του Ομίλου στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση του Ομίλου την 31/12/2009. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ δεν περιλαμβάνονται οι αντισταθμιστικές θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009							
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.240.346	155.433	7.899	2.365	4.340	567.178	2.977.561
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	611.250	122.981	3.939	7.923	171.714	74.519	992.325
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	59.339	93.813	-	-	5.522	12.793	171.467
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.140.112	7.239	-	-	-	245.886	1.393.237
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	963.677	35.303	-	-	-	184.027	1.183.006
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	153.893	-	-	8.924	-	-	162.817
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	30.762.435	2.919.253	99.739	145.114	2.507.440	1.254.277	37.688.258
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	5.463.239	180.208	-	-	-	58.548	5.701.995
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	838.087	31.942	-	1.037	5.944	162.448	1.039.458
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Α)	42.232.378	3.546.171	111.577	165.364	2.694.959	2.559.677	51.310.126
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.038.749	873.514	222.893	75.107	2.850	219.742	14.432.854
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	47.538	103.975	-	3.390	5.849	1.270	162.023
Υποχρεώσεις προς πελάτες	24.090.575	2.686.766	161.643	858.854	14.204	2.251.563	30.063.606
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.120.082	70.751	51	-	-	15.392	4.206.276
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	3.578	-	-	-	-	511.279
Λοιπές υποχρεώσεις	625.531	121.206	6.189	7.190	8.546	48.015	816.677
Σύνολο υποχρεώσεων (Β)	42.430.175	3.859.791	390.776	944.541	31.449	2.535.981	50.192.714
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων (Α-Β)	(197.797)	(313.620)	(279.199)	(779.178)	2.663.510	23.695	1.117.412
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	41.775.304	4.737.784	106.070	316.323	2.738.579	2.468.592	52.142.652
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	39.697.347	5.199.817	184.307	3.951.823	82.971	2.271.964	51.388.228
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	2.077.957	(462.033)	(78.237)	(3.635.500)	2.655.609	196.628	754.425

3.4 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος μίας αρνητικής επίπτωσης στην οικονομική θέση του Ομίλου, εξαιτίας της έκθεσής του σε μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Η αποδοχή, οριοθέτηση και κατάλληλη διαχείριση αυτού του κινδύνου θεωρείται ένα αναπόσπαστο μέρος των τραπεζικών εργασιών και μπορεί να αποτελέσει μία σημαντική πηγή κερδοφορίας και αύξησης της αξίας του Ομίλου.

Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν. Συνεπώς, μία αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, η οποία εκτιμά, παρακολουθεί και συντελεί στη διατήρηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσα σε αποδεκτά όρια (μέσω αποτελεσματικής αντιστάθμισης, όπου αυτή κρίνεται απαραίτητη), είναι επιτακτική για την οικονομική ασφάλεια του Ομίλου.

Ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου που υιοθετεί τεχνικές αποτιμήσεων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτή συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα. Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.598.615	23.277	9	-	-	355.660	2.977.561
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	697.548	285.343	8.006	7	-	1.421	992.325
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	24.553	292.819	443.378	473.966	58.808	99.713	1.393.237
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	3.229	15.171	714.228	290.000	160.000	377	1.183.006
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	46.285	9.453	73.574	-	16.247	17.259	162.817
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	22.363.277	9.210.645	4.192.872	1.858.468	1.057.965	(994.970)	37.688.258
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	604.163	281.388	3.041.666	1.457.460	100.202	217.116	5.701.995
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	49.282	39.007	135.161	19.287	183	796.539	1.039.458
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	26.386.952	10.157.104	8.608.894	4.099.188	1.393.405	493.115	51.138.658
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.821.413	1.773.871	6.745.189	35.778	33.323	23.279	14.432.854
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.911.416	6.076.579	3.450.187	419.505	26.471	179.447	30.063.606
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	845.992	2.247.530	42.832	1.069.921	-	-	4.206.276
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	-	-	3.578	-	-	511.279
Λοιπές υποχρεώσεις	30.108	25.913	172.262	35.168	224.485	369.947	857.882
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	27.116.629	10.123.893	10.410.471	1.563.951	284.279	572.673	50.071.896
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	490.428	906.565	231.228	(544.232)	(1.096.704)	-	(12.715)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(239.249)	939.775	(1.570.348)	1.991.005	12.422	(79.558)	1.054.047

Ακολουθεί ο πίνακας με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση, ο οποίος δεν περιλαμβάνει το επιτοκιακό άνοιγμα των παραγώγων μέσω του οποίου αντισταθμίζονται τα επιτοκιακά ανοίγματα εντός ισολογισμού.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Α)	28.001.589	9.952.426	8.501.145	3.875.106	963.677	848.709	52.142.652
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (Β)	31.898.655	10.671.432	5.627.154	1.635.103	302.399	1.280.621	51.415.363
Συνολικό άνοιγμα επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (Α-Β)	(3.897.065)	(719.006)	2.873.991	2.240.003	661.278	(431.912)	727.289

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη "Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο", ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Παράλληλα, στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων.

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων, μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αποτιμά πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.5 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Από το τέλος του 2003 εφαρμόζεται στις μονάδες του Ομίλου ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς. Η πολιτική αυτή περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες αποτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Συνθήκες ενεργοποίησης και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας, λειτουργούν ως δείκτες για την ενεργοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει και παρακολουθεί τους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα επίπεδα των δεικτών κοινοποιούνται καθημερινά στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Μονάδες, και όλα τα σχετικά σχόλια και αποτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς & Λειτουργικών Κινδύνων συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των αναφορών που παρέχονται στα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού –Υποχρεώσεων (ALCO).

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειυτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προίοντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους.

Εντός του 2009, το δεύτερο και τρίτο πρόγραμμα πιλοποίησης επιχειρηματικών δανείων, συνολικής ονομαστικής αξίας € 3.250 εκ., καθώς και τα δύο προγράμματα πιλοποίησης καταναλωτικών δανείων, συνολικής ονομαστικής αξίας € 1.280 εκ., επαύξησαν τη ρευστότητα. Επιπλέον, μέσα στο 2009, αντλήθηκαν € 100 εκ. μέσω της εκταμίευσης μακροπρόθεσμου δανείου από την European Investment Bank, διάρκειας 12 ετών και εκδόθηκαν δύο νέα ομόλογα μέσω του προγράμματος EMTN, συνολικού ύψους € 1 δις.

Τέλος η Τράπεζα, στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», εξέδωσε προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, ονομαστικής αξίας € 370 εκ. Οι μετοχές αυτές έχουν αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με μεταβίβαση στην Τράπεζα ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αντίστοιχης αξίας. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό και εποπτικό πλαίσιο, το εισφερόμενο κεφάλαιο αποτελεί στοιχείο των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, ο Όμιλος να έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές του υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται η Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μία εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους ανάλογα με το πότε πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς τον Όμιλο θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις του Ομίλου θα εκπληρωθούν στο ακέραιο – για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματά τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει συμβατική ημερομηνία λήξης για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην στήλη "έως 1 μήνα" του παρακάτω πίνακα.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από τον Όμιλο από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.924.440	1.096.396	7.171.716	266.645	165.730	14.624.926
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19.881.261	6.176.776	3.462.351	452.933	83.970	30.057.292
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	153.638	46.611	1.152.776	3.019.063	-	4.372.088
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	1.268	-	4.900	57.823	378.707	442.699
Υβριδικά κεφάλαια	804	-	2.980	268.125	-	271.909
Λοιπές υποχρεώσεις	79.296	50.206	82.650	30.217	555.496	797.866
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	26.040.707	7.369.989	11.877.373	4.094.807	1.183.903	50.566.779
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	10.899.461	4.957.063	5.323.340	17.486.963	21.214.716	59.881.543
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	12.176.214	860.883	651.189	977.089	86.745	14.752.120
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17.957.149	6.634.163	3.302.318	332.183	27.385	28.253.199
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	510.566	1.403.620	1.830.475	3.995.893	1.625.779	9.366.332
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	7.975	(44)	(971)	(5.419)	795.583	797.123
Υβριδικά κεφάλαια	1.823	-	(907)	(5.033)	227.879	223.762
Λοιπές υποχρεώσεις	131.382	41.637	87.678	14.539	824.373	1.099.609
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	30.785.109	8.940.258	5.869.783	5.309.253	3.587.743	54.492.145
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	16.677.949	2.762.446	5.192.853	16.372.360	22.091.260	63.096.868

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βi) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	309	214	162	-	-	685
-Παράγωγα επιτοκίου	(10.348)	6.546	(17.519)	(17.525)	6.407	(32.439)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	(159)	(1.041)	(26.269)	(34.661)	(3.043)	(65.173)
Σύνολο	(10.198)	5.719	(43.626)	(52.186)	3.364	(96.927)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	-	135	-	-	-	135
-Παράγωγα επιτοκίου	(1.696)	(1.512)	(23.416)	(22.980)	(3.143)	(52.746)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα συναλλάγματος	1.737	-	-	-	-	1.737
-Παράγωγα επιτοκίου	705	1.622	(21.002)	(54.984)	(7.405)	(81.064)
Σύνολο	747	245	(44.418)	(77.964)	(10.548)	(131.938)

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία (ενεργητικού και υποχρεώσεων) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμφητισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	1.878.550	2.766.811	435.358	82.691	-	5.163.411
Εισροή	1.874.234	2.720.585	426.065	82.500	-	5.103.385
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	5.809.911	1.444.990	255.424	157.289	-	7.667.613
Εισροή	5.672.385	1.360.347	253.048	157.832	-	7.443.611

3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες:

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ενοποιημένο ισολογισμό.

	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	992.325	2.348.289	1.008.888	2.442.908
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	37.688.258	38.312.669	38.858.438	39.069.706
-Δάνεια προς ιδιώτες	11.115.261	11.634.066	11.792.040	12.102.263
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	26.572.997	26.678.602	27.066.399	26.967.443
Διακρατούμενα ως τη λήξη χρεογράφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.363.535	3.372.205	2.928.545	3.340.095
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.183.006	527.699	1.182.053	516.240
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.432.854	14.121.872	14.454.538	14.159.591
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.063.606	28.380.817	30.101.030	28.456.848
-Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	5.321.970	4.468.736	5.321.970	4.468.736
-Ταμειυτήριο	4.292.665	3.382.247	4.292.665	3.382.247
-Καταθέσεις προθεσμίας	20.130.942	19.727.066	20.168.367	19.802.956
-Λοιπές καταθέσεις	292.710	244.165	292.710	244.165
-Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	25.319	558.603	25.319	558.743
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.206.276	6.488.225	4.246.970	6.520.692
Λοιπά δανειακά και υβριδικά κεφάλαια	511.279	967.403	389.482	888.162

α) Η εύλογη αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοοικονομικών χρησιμοποιώντας επιτόκια διαπραγματευτικής αγοράς ανάλογα και με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

β) Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων που αντιστοιχούν σε χρηματοοικονομικά μέσα με αντίστοιχο πιστωτικό κίνδυνο και διάρκεια.

γ) Οι εύλογες αξίες των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοοικονομικών (discounted cash flow model).

δ) Η υπολογιζόμενη εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοοικονομικών χρησιμοποιώντας επιτόκια διαπραγματευτικής αγοράς ανάλογα και με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

ε) Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοοικονομικών.

στ) Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματορρών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες:

Το ΔΠΧΑ 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις του Ομίλου για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας.

- 1ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα όπως Futures.
- 2ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές, (π.χ. Bloomberg, Reuters).
- 3ο Επίπεδο - Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχουν παρόμοια προϊόντα που να διαπραγματεύονται αντίστοιχα σε ενεργή αγορά.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων όποτε είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος λαμβάνει υπ' όψιν παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις του, όποτε αυτό είναι εφικτό.

Εν συνεχεία παρατίθενται πίνακες με την ανάλυση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα, την κίνηση του 3ου επιπέδου για το 2009 και την ανάλυση ευαισθησίας:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	1.541	169.926	-	171.467
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
-Ομόλογα & Άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης εμπορικού χαρτοφυλακίου	720.650	8.433	-	729.084
-Έντοκα γραμμάτια & Άλλα αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	455.811	108.630	-	564.440
-Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης εμπορικού χαρτοφυλακίου	99.713	-	-	99.713
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
-Ομόλογα συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού	16.247	-	-	16.247
-Επενδύσεις σε μετοχές σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων	4.022	4.095	-	8.117
-Λοιπά Χρημ/κά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων	91	138.363	-	138.453
Αξιόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση (AFS)				
-Ομολογίες & Άλλοι Τίτλοι Σταθερής Απόδοσης	2.077.624	44.080	468	2.122.173
-Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	122.826	3.550	89.911	216.287
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
-Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	1.614	160.409	-	162.023

	Ομολογίες & Άλλοι Τίτλοι Σταθ. Απόδοσης	Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλ. απόδοσης
Κίνηση χρηματοοικονομικών στοιχείων Επιπέδου 3		
Υπόλοιπο έναρξης	581	86.130
Αγορές	156	30.828
Απομείωση	(201)	(3.369)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	(4.378)
Μεταφορές προς διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 23)	-	(19.131)
Συναλλαγματικές διαφορές	(68)	(169)
Σύνολο	468	89.911

	Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης σε:		
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων		
Διαθέσιμες προς Πώληση Μετοχές	9.172	(8.818)

3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών και εταιρειών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη και διαχείριση για λογαριασμό τρίτων, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά, δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους.

3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει το νέο εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας "Βασιλεία II" από την 1η Ιανουαρίου 2008, ακολουθώντας την Ελληνική νομοθεσία (ν.3601/2007). Το εν λόγω εποπτικό πλαίσιο εισάγει κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου και επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία διατήρησης αλλά και ενίσχυσης της κεφαλαιακής βάσης, στην αναπτυξιακή πορεία του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, η κεφαλαιακή επάρκεια παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και υποβάλλεται σε τριμηνιαία βάση στην εποπτεύουσα αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα έναντι των κινδύνων στοιχεία ενεργητικού και εκτός ισολογισμού στοιχεία. Η ελάχιστη τιμή του εν λόγω δείκτη καθορίζεται από το νέο νομοθετικό και εποπτικό πλαίσιο και ανέρχεται στο 8%.

Οι βασικοί στόχοι του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με τη διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας, συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, έναντι αναλαμβανομένων κινδύνων σύμφωνα με το Ελληνικό εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου Πειραιώς να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του, έτσι ώστε να προσφέρει αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους του.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης του Ομίλου.

Τα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά (Tier I) και Συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II).

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως αφαίρεση άυλων πηγών στοιχείων και υπεραξίας (Goodwill), αφαίρεση μέρους των κερδών από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, αφαίρεση μέρους των διαθέσιμων προς πώληση αποθεματικών, αφαίρεση του προτεινόμενου προς διανομή μερίσματος.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	1.604.020	1.571.923
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	927.739	927.775
Προνομιούχες μετοχές	370.000	-
Μείον: Ίδιες μετοχές	(123)	(167.321)
Δικαιώματα μειοψηφίας	148.176	149.051
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(157.761)	(162.414)
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	(60.433)	(15.173)
Κέρδη εις νέον	782.618	721.359
Υβριδικά κεφάλαια	159.752	201.444
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(339.160)	(302.994)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	<u>(34.166)</u>	<u>62.255</u>
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	3.400.662	2.985.905
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	347.948	762.302
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	<u>(69.638)</u>	<u>(36.043)</u>
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	278.310	726.259
Εποπτικά Κεφάλαια	3.678.972	3.712.164
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	37.394.270	37.502.372
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Tier I)	9,1%	8,0%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	9,8%	9,9%

Σημειώνεται ότι, τα στοιχεία που αφορούν τη δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση των κινδύνων, όπως ορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2592 /20.8.2007 σχετικά με τον Πυλώνα III, θα δημοσιοποιηθούν στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

4 Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Ο Όμιλος κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές και οι παραδοχές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ενδείξεις αυτές περιγράφονται στη σημείωση 2.13. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

2. Εύλογη αξία παραγώνων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία παραγώνων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου) οι οποίες επανεξετάζονται σε τακτά διαστήματα και όπου οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται.

3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου αυτού υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη (απαιτείται εκτίμηση) και τότε το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά, η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για την ύπαρξη κλαδικών διακυμάνσεων και προοπτικών, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων ο Όμιλος κατέχει χρεόγραφα.

4. Τιτλοποιήσεις και εταιρείες ειδικού σκοπού

Ο Όμιλος χρηματοδοτεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού (SPEs) για διάφορους λόγους συμπεριλαμβανομένου και της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος δεν ενοποιεί εταιρείες ειδικού σκοπού στις οποίες δεν ασκεί έλεγχο. Καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί κατά πόσο ο Όμιλος πράγματι ασκεί έλεγχο σε εταιρεία ειδικού σκοπού, προβαίνει σε εκτιμήσεις για την έκθεση σε κινδύνους και οφέλη, καθώς και για τη δυνατότητα του να λαμβάνει λειτουργικές αποφάσεις για τη συγκεκριμένη εταιρεία ειδικού σκοπού. Σε πολλές περιπτώσεις, υπάρχουν στοιχεία τα οποία αν ληφθούν υπόψη μεμονωμένα, υποδεικνύουν ύπαρξη ελέγχου ή έλλειψη αυτού αναφορικά με την εταιρεία ειδικού σκοπού, εάν όμως ληφθούν υπόψη συνολικά, καθιστούν δύσκολη την απόφαση για το εάν ασκείται έλεγχος. Σε τέτοιες περιπτώσεις η εταιρεία ειδικού σκοπού ενοποιείται.

5. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση των μη - παραγώνων χρηματοπιστωτικών μέσων με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, ο Όμιλος ακολουθεί τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 και τα κατατάσσει στο διακρατούμενο έως την λήξη χαρτοφυλάκιο. Αυτού του είδους η κατηγοριοποίηση προϋποθέτει σημαντική αξιολόγηση. Για την αξιολόγηση αυτή, ο Όμιλος εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά του να διακρατά αυτού του είδους τις επενδύσεις μέχρι την λήξη. Εάν ο Όμιλος δεν κρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι την λήξη, εκτός από ειδικές περιστάσεις -όπως π.χ. να πουλήσει ένα μικρό ποσό κοντά στην ημερομηνία λήξης- έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η αποτίμηση των επενδύσεων γίνεται τότε στην εύλογη αξία.

6. Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις της χρήσης όπου ολοκληρώνεται ο προσδιορισμός.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί Τομείς

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό, της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών, εργασίες real estate, υπηρεσίες πληροφορικής κ.α.).

Με βάση το ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στο Εκτελεστικό Συμβούλιο, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά Τομέα.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου:

	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Απαλοιφές	Όμιλος
1/1-31/12/2009							
Καθαρά έντοκα έσοδα	1.000.122	258.632	1.690	97.393	(252.952)	-	1.104.884
Καθαρά έντοκα έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(86.232)	(14.406)	(2.894)	41	117.920	(14.429)	0
Καθαρά έντοκα έσοδα	913.890	244.226	(1.204)	97.434	(135.032)	(14.429)	1.104.884
Καθαρά έσοδα προμηθειών	156.441	16.881	22.006	11.129	(417)	-	206.041
Καθαρά έσοδα προμηθειών από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(3.125)	(745)	(6.660)	(3.388)	6.671	7.247	0
Καθαρά έσοδα προμηθειών	153.316	16.136	15.346	7.740	6.254	7.247	206.041
Καθαρά έσοδα	1.278.783	308.419	27.436	157.664	(109.678)	-	1.662.625
Καθαρά έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(57.538)	(14.979)	(9.553)	(3.347)	149.784	(64.366)	0
Καθαρά έσοδα	1.221.244	293.440	17.883	154.317	40.107	(64.366)	1.662.625
Αποτελέσματα κατά τομέα	135.761	65.124	13.070	85.143	(21.104)	-	277.994
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιρειών							8.621
Αποτελέσματα προ φόρων							286.615
Φόρος εισοδήματος							(46.792)
Αποτελέσματα μετά φόρων							239.823
1/1-31/12/2008							
Καθαρά έντοκα έσοδα	1.183.035	269.365	3.558	81.965	(378.153)	-	1.159.770
Καθαρά έντοκα έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(263.922)	(33.961)	(2.966)	1.870	312.785	(13.806)	0
Καθαρά έντοκα έσοδα	919.113	235.404	591	83.835	(65.368)	(13.806)	1.159.770
Καθαρά έσοδα προμηθειών	146.401	42.726	34.198	26.106	(7.783)	-	241.647
Καθαρά έσοδα προμηθειών από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(8.046)	(1.432)	(5.318)	(4.683)	7.841	11.638	0
Καθαρά έσοδα προμηθειών	138.355	41.294	28.880	21.423	58	11.638	241.647
Καθαρά έσοδα	1.402.797	335.069	39.260	76.945	(202.375)	-	1.651.696
Καθαρά έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς	(243.473)	(33.536)	(8.260)	(2.813)	346.328	(58.246)	0
Συνολικά καθαρά έσοδα	1.159.323	301.533	31.000	74.132	143.954	(58.246)	1.651.696
Αποτελέσματα κατά τομέα	193.767	82.254	20.568	22.351	47.979	-	366.919
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιρειών							18.868
Αποτελέσματα προ φόρων							385.788
Φόρος εισοδήματος							(54.521)
Αποτελέσματα μετά φόρων							331.267

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Απαλοιφές	Όμιλος
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009							
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	170.082	23.947	2.318	1.985	86.263	-	284.594
Αποσβέσεις	53.325	8.962	682	601	29.236	-	92.805
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	424.857	62.504	283	-	454	-	488.098
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	28.451.203	11.392.084	248.006	12.604.338	1.584.160	-	54.279.791
Υποχρεώσεις κατά τομέα	24.348.527	1.428.813	167.678	19.126.057	5.594.480	-	50.665.556
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008							
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	209.245	44.723	501	339	104.559	-	359.367
Αποσβέσεις	42.335	6.992	669	564	26.418	-	76.979
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	279.675	92.149	132	-	14.348	-	386.303
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	26.863.788	12.242.046	129.375	11.986.665	3.667.983	-	54.889.856
Υποχρεώσεις κατά τομέα	21.205.171	3.356.584	84.070	20.848.310	6.370.522	-	51.864.656

Στο αποτέλεσμα προ φόρων των λοιπών τομέων του 2009, δεν υπάρχει μεμονωμένος κλάδος με ποσοστό συμμετοχής άνω του 10%.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

Τα καθαρά έντοκα έσοδα, τα καθαρά έσοδα προμηθειών και τα καθαρά έσοδα από άλλους επιχειρηματικούς τομείς περιλαμβάνουν καθαρά έντοκα έσοδα, καθαρά έσοδα προμηθειών και καθαρά έσοδα από διεταιρικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται ανάμεσα στις επιμέρους λειτουργικές μονάδες του κάθε επιχειρηματικού τομέα και σε αυτές των υπολοίπων τομέων. Οι εν λόγω διαιτηρικές συναλλαγές πραγματοποιούνται σε συνήθεις όρους συναλλαγών.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των καθαρών εσόδων και μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου όπως προβλέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 8. Ο επιμερισμός έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των θυγατρικών.

	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
31 Δεκεμβρίου 2009		
Ελλάδα	1.074.317	1.619.642
Υπόλοιπη Ευρώπη	516.301	392.347
ΗΠΑ	20.864	35.195
Αίγυπτος	51.142	99.140
Σύνολο	1.662.625	2.146.325
31 Δεκεμβρίου 2008		
Ελλάδα	1.167.305	1.489.778
Υπόλοιπη Ευρώπη	413.413	378.256
ΗΠΑ	19.912	37.463
Αίγυπτος	51.067	78.861
Σύνολο	1.651.696	1.984.358

Το κόστος άντλησης πιστωτικών τίτλων, τιτλοποιήσεων δανείων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς και σε 4 γεωγραφικές περιοχές. Η Ελλάδα είναι η χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς.

Στην Υπόλοιπη Ευρώπη, οι χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος είναι η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Σερβία, η Ουκρανία, η Κύπρος, η Μεγάλη Βρετανία και το Λουξεμβούργο. Οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες αφορούν τη Λιανική Τραπεζική, την Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, την Επενδυτική Τραπεζική και τη Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στις ΗΠΑ όπου οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες αφορούν τη Λιανική Τραπεζική.

Στην Αίγυπτο, οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου αφορούν τη Λιανική Τραπεζική και την Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	438.897	547.224
Τόκοι δανείων πελατών	1.934.556	2.269.363
Τόκοι απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	291.965	877.119
Λοιποί τόκοι έσοδα	123.742	204.063
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	2.789.159	3.897.769
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(849.345)	(1.126.362)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(157.545)	(449.835)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(523.619)	(984.857)
Τόκοι χρηματοδοτικής μίσθωσης επενδυτικών ακινήτων	(23.084)	(21.849)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(130.682)	(155.096)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.684.275)	(2.737.999)
Καθαρά Έντοκα Έσοδα	1.104.884	1.159.770

Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων των δανείων που έχουν υποστεί απομείωση αξίας είναι € 63.693 χιλιάδες (2008: € 57.822 χιλιάδες).

7 Καθαρό αποτέλεσμα προμηθειών

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	207.867	231.041
Επενδυτική τραπεζική	38.089	42.358
Διαχείριση κεφαλαίων	10.201	12.223
Σύνολο εσόδων προμηθειών	256.157	285.622
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(42.028)	(30.954)
Επενδυτική τραπεζική	(7.546)	(12.545)
Διαχείριση κεφαλαίων	(542)	(475)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(50.116)	(43.975)
Καθαρό αποτέλεσμα προμηθειών	206.041	241.647

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	8.486	14.369
Μερίσματα χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.817	11.519
	13.303	25.887

9 Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	72.335	90.775
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	7.432	(49.747)
Κέρδη μείον ζημιές παραγώγων	26.624	(83.873)
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων	68.473	29.497
	174.863	(13.348)

10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.602	2.420
Κέρδη μείον ζημιές λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(2.519)	18.286
	(916)	20.706

11 Κέρδη από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	546	3.926
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(525)	(4.217)
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	12.176	2.545
Απομείωση αξίας μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 23)	(4.155)	(1.957)
Απομείωση υπεραξίας θυγατρικών εταιρειών	(4.513)	-
	3.529	297

Εντός της χρήσης 2009 η Τράπεζα Πειραιώς πούλησε τη συμμετοχή της στην Proton Bank A.E. (ποσοστό 31,31%). Το κέρδος από την παραπάνω συναλλαγή ανήλθε σε € 11,5 εκ.

12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Έσοδα από δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων (είσπραξη ενοικίων και αποτέλεσμα από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων)	89.313	87.950
Έσοδα από τη δραστηριότητα της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	5.977	27.171
Έσοδα από δραστηριότητες πληροφορικής	9.122	10.933
Έσοδα από δραστηριότητες λειτουργικής μίσθωσης	44.963	40.609
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	11.546	50.074
	160.921	216.737

Σχετική με τις επενδύσεις σε ακίνητα είναι η σημείωση 29.

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από λειτουργικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

Απαιτήσεις από λειτουργικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Μέχρι 1 έτος	145.767	124.918
Από 1 έτος έως 5 έτη	282.423	229.861
Μετά από 5 έτη	3.119.052	3.119.195
	3.547.243	3.473.974

Το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις οφείλεται κυρίως στα μισθώματα της Picar A.E. από τη διαχείριση του κτιρίου Citylink.

13 Δαπάνες προσωπικού

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Μισθοί και ημερομίσθια	(313.002)	(320.112)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(67.756)	(69.668)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(16.811)	(18.893)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39)	(28.601)	(33.403)
	(426.170)	(442.076)

Ο αριθμός προσωπικού του Ομίλου για το έτος 2009 ήταν 13.417 (Δεκέμβριος 2008: 14.255). Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για τη χρήση 2009 ήταν 13.836.

14 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Ενοίκια	(76.083)	(68.367)
Φόροι - τέλη	(51.534)	(52.857)
Διαφήμιση	(38.677)	(45.941)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(33.296)	(33.648)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(47.791)	(52.137)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(27.331)	(27.144)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(26.599)	(27.120)
Λοιπά έξοδα διοίκησης	(75.879)	(75.302)
	(377.190)	(382.516)

Τα λοιπά έξοδα διοίκησης περιλαμβάνουν εισφορές, ασφάλιστρα, δωρεές, έξοδα ταξιδίων και αναλώσιμα.

15 Φόρος εισοδήματος

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Τρέχων φόρος	(51.468)	(119.885)
Αναβαλλόμενος φόρος (σημείωση 38)	8.956	74.347
Προβλέψεις για φόρους	(4.280)	(8.982)
Έκτακτη εισφορά φόρου	(34.194)	-
	(80.986)	(54.521)

Ο συντελεστής φόρου των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 109 παρ. 1 του Ν. 2238/1994 ανέρχεται σε ποσοστό 25% για τις χρήσεις 2008 και 2009. Για τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, ο φόρος έχει υπολογιστεί με τους αντίστοιχους ισχύοντες ονομαστικούς φορολογικούς συντελεστές για τις χρήσεις 2008 και 2009 (Βουλγαρία: 10%, Ρουμανία: 16%, Η.Π.Α.: 35%, Σερβία: 10%, Ουκρανία: 25%, Αίγυπτος: 20%, Κύπρος: 10%, Αλβανία: 10% και Ηνωμένο Βασίλειο: 28%).

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις των θυγατρικών και συγγενών εταιρειών παρατίθενται στη σημείωση 26. Για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Με βάση το άρθρο 2 του Ν.3808/ 2009, επιβλήθηκε έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης στο συνολικό καθαρό εισόδημα του έτους 2008 των νομικών προσώπων του άρθρου 2 παρ. 4 και 101 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994). Η έκτακτη εισφορά για την Τράπεζα και τις θυγατρικές της στο εσωτερικό ανήλθε σε € 34,2 εκ. εκ των οποίων ποσό € 0,4 εκ. αναλογεί στη μείωση φιά και καταβλήθηκε εντός του Ιανουαρίου 2010. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 12, καθώς και την υπ' αριθμ. 0002/ 2010 ανακοίνωση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, η ως άνω εισφορά αναγνωρίζεται ως έξοδο φόρου στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2009.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας ως εξής:

	2009	2008
Κέρδη προ φόρων	286.615	385.788
Φόρος που αντιστοιχεί	(71.654)	(96.447)
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φορολογία (φόρος που αναλογεί)	25.340	46.567
Μη εκπιπόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί) και προβλέψεις ανέλεγκτων χρήσεων	(14.190)	(13.821)
Επίδραση εφαρμογής διαφορετικών φορολογικών συντελεστών μητρικής και θυγατρικών	10.791	11.581
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από τη νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	1.898	(12.251)
Επίδραση κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς	743	1.542
Συμπληρωματικός φόρος 3% επί εισοδήματος από ακίνητα	(113)	(98)
Έκτακτη εισφορά	(34.194)	-
Συμψηφισμός προηγούμενων μη χρησιμοποιηθέντων φορολογικών ζημιών	393	8.405
Φόρος εισοδήματος	(80.986)	(54.521)

16 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη μετά φόρων αναλογούντα στους κοινούς μετόχους μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος. Για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνονται υπόψη όλες οι κατηγορίες δυνητικών τίτλων.

Βασικά κέρδη ανά μετοχή	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	201.749	315.087
Μείον: Δεδουλευμένα μερίσματα προνομιούχων μετοχών	(18.006)	-
Κέρδη αναλογούντα στους κοινούς μετόχους μητρικής	183.743	315.087
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	330.982.919	330.233.681
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	0,5551	0,9541

Τα δικαιώματα προαίρεσης του 3ου προγράμματος δεν επηρέασαν τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή, καθώς η μέση χρηματιστηριακή τιμή των κοινών μετοχών τόσο για τη χρήση 2008 όσο και για τη χρήση 2009 ήταν μικρότερη της τιμής άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης. Συνεπώς, τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για το 2008 και το 2009 ταυτίζονται με τα βασικά κέρδη ανά μετοχή.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τη χρήση 2008 έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,020419 έτσι ώστε να απεικονιστεί η επίπτωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της επανεπένδυσης του μερίσματος που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2009 με την έκδοση 6.728.991 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 4,77 η καθεμία.

17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

	1/1 - 31/12/2009	1/1 - 31/12/2008
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(1.663)	6.532
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(68.558)	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	(70.220)	6.532
		(63.688)
	1/1 - 31/12/2008	Μετά από φόρους
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(221.027)	43.193
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(57.412)	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	(278.439)	43.193
		(235.246)

Η μεταβολή κατά τη χρήση 2009 του φόρου του αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων περιλαμβάνει και την αρχική αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αποτίμησης ομολόγων.

18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ταμείο	352.744	431.400
Nostros και λογαριασμοί όψεως σε τράπεζες	448.924	308.534
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	1.138.407	1.794.731
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμψηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	439.759	415.597
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (Σημείωση 44)	2.379.833	2.950.261
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	597.728	790.446
	2.977.561	3.740.708

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο. Οι λογαριασμοί postros και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες εσωτερικού και Τράπεζες εξωτερικού	782.901	1.860.482
Επιταγές εισπρακτέες	9.970	9.203
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	175.630	132.844
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (Σημείωση 44)	968.502	2.002.529
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	21.309	340.229
Επιταγές εισπρακτέες	2.515	1.879
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	3.652
	23.824	345.760
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	992.325	2.348.289

Το σύνολο των απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	992.284	2.347.767
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	41	522
	992.325	2.348.289

20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει ο Όμιλος περιλαμβάνουν Συμβόλαια Συναλλάγματος, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίου, Συμβάσεις Ανταλλαγής Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς/ Πώλησης Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου ή/ και Μετοχών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου δεν είναι διαθέσιμες τρέχουσες τιμές. Τα παράγωγα με θετική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού, ενώ αυτά με αρνητική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου) και στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts) αναφορικά με καθορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου ή για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/ επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο σε μια μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές, είτε εξω-χρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών, ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγώγου και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση). Οι ονομαστικές και εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Ονομαστικές	Εύλογες Αξίες	
	αξίες	Ενεργητικού	Παθητικού
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	329.200	-	166
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	12.842	100	3.390
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	7.350.581	87.048	98.969
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	4.714.223	1.252	74
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	449.529	966	1.374
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	237.821	78.424	7.377
		167.790	111.350
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	126.890	3.614	3.172
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	812.891	63	47.500
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		171.467	162.023

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Ονομαστικές	Εύλογες Αξίες	
	αξίες	Ενεργητικού	Παθητικού
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	185.800	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	75.506	176	15.049
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	11.089.771	143.538	147.679
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	6.804.550	9.576	8.001
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	532.108	151.749	142.013
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	225.834	56.353	7.019
		361.392	319.761
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	153.778	4.861	4.398
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (Interest rate swaps)	1.323.655	-	45.533
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		366.253	369.692

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς. Η αντιστάθμιση αυτή επιτυγχάνεται αντισταθμίζοντας είτε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε το σύνολο ή μέρος χαρτοφυλακίου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2.4.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος, κάνοντας χρήση αντισταθμίσεων εύλογης αξίας, αντισταθμίζει τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας ομολόγων σταθερού επιτοκίου που περιλαμβάνονται στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους». Αντισταθμίζει, επίσης, τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας δανείων που ο Όμιλος έχει χορηγήσει σε ευρώ και ξένο νόμισμα με σταθερό επιτόκιο. Η αντιστάθμιση επιτυγχάνεται με τη χρήση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων.

Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου την 31/12/2009 ήταν πιστωτική € 47,4 εκ. (2008: πιστωτική € 45,5 εκ.). Οι ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 16,2 εκ. (2008: € 41,9 εκ. ζημία). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ήταν € 16,2 εκ. (2008: € 42,6 εκ. κέρδος).

21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	16.914	-
Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου άλλων κρατών	23.776	-
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	40.690	-
Ομόλογα Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	598.749	872.439
Ομόλογα Εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	8.496	58.656
Ομόλογα εταιριών	87.645	166.658
Τραπεζικά ομόλογα	34.192	10.204
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	303.971	101.945
Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου άλλων κρατών	219.779	26.540
	1.252.834	1.236.441
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	97.341	63.706
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	62	63
Αμοιβαία κεφάλαια	2.311	309
	99.713	64.078
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.393.237	1.300.519
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	162.817	89.224

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Από τα ανωτέρω ομόλογα του εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2009, ποσό € 1.145 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου και € 149 εκ. μεταβλητού επιτοκίου. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2008 ανέρχονται σε € 632 εκ., € 462 εκ. και € 142 εκ. (zero-coupon). Οι δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων, που μεταφέρθηκαν στις αντίστοιχες κατηγορίες ομολόγων, ανέρχονται σε € 29 εκ. (2008: € 21 εκ.).

Στα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών περιλαμβάνονται κυρίως ομόλογα των συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps bonds). Η αρχική κατάταξή τους στο εν λόγω χαρτοφυλάκιο πραγματοποιήθηκε προκειμένου να μειωθούν οι διακυμάνσεις των αποτελεσμάτων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ανταλλαγής επιτοκίων ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών είναι σταθερού επιτοκίου και περιλαμβάνουν δεδουλευμένους τόκους ύψους € 0,38 εκ. (2008: € 2 εκ.).

22 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια προς ιδιώτες		
Στεγαστικά δάνεια	6.658.835	6.692.625
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	4.109.863	4.488.349
Πιστωτικές κάρτες	838.919	775.434
	11.607.616	11.956.407
Δάνεια προς επιχειρήσεις	27.075.612	27.059.248
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	38.683.228	39.015.655
Μείον: Προβλέψεις για ζημιές (απομειώσεις) από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(994.970)	(702.987)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	37.688.258	38.312.669
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	14.760.133	15.400.814
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	22.928.125	22.911.854
	37.688.258	38.312.669

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 4.793 εκ. (2008: € 4.741 εκ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 33.891 εκ. (2008: € 34.275 εκ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) για ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	Δάνεια προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2008	166.726	249.298	416.024
Υπόλοιπο έναρξης νέων θυγατρικών	1.754	10.397	12.151
Έξοδο χρήσης	164.194	202.727	366.921
Διαγραφές δανείων	(5.289)	(81.432)	(86.721)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.044)	(345)	(5.389)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2008	322.341	380.646	702.987

	Δάνεια προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2009	322.341	380.646	702.987
Έξοδο χρήσης	260.926	198.286	459.212
Διαγραφές δανείων	(87.078)	(70.029)	(157.107)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.834)	(6.288)	(10.122)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 31/12/2009	492.355	502.615	994.970

Το έξοδο της χρήσης 2009 ποσού € 488,1 εκ. (2008: € 386,3 εκ.) στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνει ποσό € 28,9 εκ. (2008: € 19,4 εκ.) που αφορά πρόβλεψη λοιπών απαιτήσεων, έξοδο απομείωσης διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού και έξοδο ασφαλιστρών για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προβλέψεις για ζημιές από δάνεια και προκαταβολές		
Απομείωση σε ατομική βάση	392.951	277.529
Συλλογική πρόβλεψη	602.019	425.457
Σύνολο	994.970	702.987

Τα δάνεια σε πελάτες περιλαμβάνουν και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ακαθάριστες επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Μέχρι ένα έτος	388.150	435.333
Από 1 έτος έως 5 έτη	768.088	1.029.412
Περισσότερο από 5 έτη	712.269	990.829
	1.868.508	2.455.574
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	(277.251)	(624.223)
Καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.591.257	1.831.352

Οι καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Μέχρι ένα έτος	336.778	336.766
Από 1 έτος έως 5 έτη	647.987	774.526
Περισσότερο από 5 έτη	606.492	720.060
	1.591.257	1.831.352

23 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης		
Εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου	1.668.495	218.836
Εκδόσεις Δημοσίου άλλων κρατών	120.158	59.770
Ομόλογα εταιριών	286.042	337.796
Ομόλογα τραπεζών	47.479	56.034
	2.122.173	672.436
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης		
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	100.333	92.030
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	15.276	13.117
Μη εισηγμένες μετοχές	89.960	89.119
Αμοιβαία κεφάλαια	10.717	9.190
	216.287	203.456
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.338.460	875.892

Από τα ανωτέρω ομόλογα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2009, ποσό € 1.521 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου και € 601 εκ. μεταβλητού επιτοκίου. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2008 ανέρχονται σε € 248 εκ. και € 424 εκ. μεταβλητού επιτοκίου.

Η κίνηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	875.892	1.383.628
Υπόλοιπο έναρξης νέων θυγατρικών εταιρειών κατά την ημερομηνία απόκτησης	-	1.122
Προσθήκες	1.641.604	449.417
Μεταφορά από συγγενείς εταιρείες	-	14.358
Μεταφορά στις συγγενείς εταιρείες	(1.693)	(15.250)
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο	-	398.780
Μεταφορές στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους και στις απαιτήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	-	(77.615)
Διαθέσεις	(144.119)	(801.753)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	(4.312)	(206.158)
Μεταφορές στα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 30)	(19.131)	-
Μεταφορές στα διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	-	(272.191)
Απομείωση αξίας (σημείωση 11)	(4.155)	(1.957)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.626)	3.512
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.338.460	875.892

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα		
Εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου	3.305.687	3.263.095
Εκδόσεις Δημοσίου άλλων κρατών	38.933	89.769
Ομόλογα εταιριών	18.915	19.341
Σύνολο διακρατούμενου έως την λήξη χαρτοφυλακίου	3.363.535	3.372.205

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	3.372.205	110.356
Προσθήκες	46.095	2.440.872
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο	-	601.240
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	-	272.191
Λήξη χρεογράφων	(47.065)	(51.096)
Συναλλαγματικές διαφορές	(7.699)	(1.358)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	3.363.535	3.372.205

Από τα ανωτέρω διακρατούμενα έως τη λήξη ομόλογα, ποσό € 3.309 εκ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2008: € 3.266 εκ.) και € 55 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου (2008: € 106 εκ.).

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου έως ένα έτος	185.088	136.603
Ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου πάνω από ένα έτος	5.300.621	3.908.038
Σύνολο ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	5.485.708	4.044.641

24 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της 31/12/2009, περιλαμβάνονται μετοχές και ομόλογα τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά την 1/7/2008 και 1/10/2008 αντίστοιχα, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις των ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7. Αναλυτικότερα, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια εύλογης αξίας € 35,6 εκ., οι οποίες την 1/7/2008 επαναταξινομήθηκαν από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Η θετική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους € 4,3 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται επίσης, ομόλογα εύλογης αξίας € 206,8 εκ., τα οποία την 1/10/2008 επαναταξινομήθηκαν από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Η θετική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους € 1,0 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Στα αποτελέσματα του 2009, αναγνωρίστηκε ζημιά από πώληση επαναταξινομημένων ομολόγων και μετοχών ύψους € 2,2 εκ. και € 0,4 εκ. αντίστοιχα.

Στα «Διακρατούμενα έως την λήξη χρεόγραφα» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 739,2 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 859,6 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν την 1/10/2008 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο» και από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά δεν είχαν επαναταξινομηθεί, η αρνητική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους € 77,7 εκ. και € 33,4 εκ. θα είχε καταχωρηθεί στα «Αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου» και στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» αντίστοιχα.

Στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται εταιρικά ομόλογα εύλογης αξίας € 34,9 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 35,3 εκ.) και στις «Απαιτήσεις από Πιστωτικά Ιδρύματα» τραπεζικά ομόλογα εύλογης αξίας € 29,6 εκ. την 31/12/2009 (αποσβέσιμη αξία € 27,7 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν την 1/10/2008 από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν δεν είχε γίνει η επαναταξινόμηση, το «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» θα είχε ωφεληθεί κατά τη χρήση του 2009 με € 31,2 εκ.

25 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιριών	210.702	209.479
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου	688.092	318.220
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεις άλλων κρατών	284.212	-
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	1.183.006	527.699

Στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους της 31/12/2009, περιλαμβάνονται και Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 370 εκ., τα οποία διατέθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυσης της ρευστότητας της Οικονομίας» για την κάλυψη ισόποσης έκδοσης προνομιούχων μετοχών (σημείωση 41) της Τράπεζας Πειραιώς προς το Ελληνικό Δημόσιο.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους έως 1 έτος	118.586	3.593
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους πάνω από 1 έτος	1.064.420	524.106
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	1.183.006	527.699

26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες είναι:

A) Θυγατρικές εταιρείες (μέθοδος ολικής ενσωμάτωσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Marathon Banking Corporation	Τραπεζικές Υπηρεσίες	91,03%	Η.Π.Α.	2009
2.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	96,71%	Αλβανία	2009
3.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία	2007-2009
4.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Σερβία	2006-2009
5.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία	2008-2009
6.	Piraeus Bank Egypt S.A.E.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	95,37%	Αίγυπτος	2003-2009
7.	OJSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,96%	Ουκρανία	2008-2009
8.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος	2006-2009
9.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	100,00%	Λουξεμβούργο	-
10.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ρουμανία	2003-2009
11.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλ. και Αντασφαλ. Εργασιών Α.Ε.	Μεσίτεια Ασφαλειών - Αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
12.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία	2009
13.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	100,00%	Ελλάδα	2006-2009
14.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	-
15.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία	2008-2009
16.	Piraeus Auto Leasing Bulgaria EAD.	Χρονομίσθωση αυτοκινήτων	100,00%	Βουλγαρία	2008-2009
17.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	2009
18.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα	2008-2009
19.	Πειραιώς Multifin A.E.	Εμπόριο αυτοκινήτων	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
20.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
21.	Bulfin S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2008-2009
22.	Πειραιώς ATFS A.E.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
23.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα	2008-2009
24.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
25.	Exodus A.E.	Εφαρμογές πληροφορικής	50,10%	Ελλάδα	2008-2009
26.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
27.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2008-2009
28.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
29.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
30.	ETBA ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα	2006-2009
31.	Πειραιώς Property A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2006-2009
32.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2006-2009
33.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα	2009
34.	Πειραιώς Buildings A.E.	Ανάπτυξη ακινήτου	100,00%	Ελλάδα	2006-2009
35.	Πειραιώς Developer A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2006-2009
36.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
37.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,85%	Κύπρος	2003-2009
38.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	50,66%	Κύπρος	2005-2009
39.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	53,29%	Κύπρος	2005-2009
40.	Φιλοκτηματική Εργοληπτική LTD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	53,29%	Κύπρος	2005-2009
41.	New Evolution Κτηματική Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2005-2009
42.	Imperial Stockbrokers Limited	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	100,00%	Κύπρος	2003-2009
43.	Imperial Eurobrokers Limited	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	100,00%	Κύπρος	2003-2009
44.	EMF Investors Limited	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2003-2009
45.	Euroinvestment Mutual Funds Limited	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	100,00%	Κύπρος	2003-2009
46.	Bull Fund Limited	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2003-2009
47.	Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Κατασκευή, Λεπ. & Εκμ. Φωτοβολταϊκών Πάρκων	33,15%	Ελλάδα	2005-2009
48.	Πειραιώς Green Investments A.E.	Εταιρεία Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2005-2009
49.	New Up Dating Development Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2005-2009
50.	Sunholdings Properties Company LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	26,65%	Κύπρος	2005-2009
51.	Πειραιώς Κάρτες Α.Ε.	Παροχή χρημ. συμβουλών & υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα	2008-2009
52.	Polytroron Properties Limited	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	39,97%	Κύπρος	2006-2009
53.	Shinefocus Limited	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	53,29%	Κύπρος	2003-2009
54.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία	-
55.	Maples Invest & Holding S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
56.	Margetson Invest & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
57.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς	-
58.	Piraeus Insurance Brokerage EOOD	Μεσίτεια Ασφαλειών	99,98%	Βουλγαρία	2007-2009
59.	SSIF Piraeus Securities Romania S.A.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	99,33%	Ρουμανία	2007-2009

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
60.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
61.	Phoenix Kato Asset Management Co.	Διαχείριση Περιουσίας	85,83%	Αίγυπτος	2005-2009
62.	Piraeus Egypt Leasing Co.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	95,33%	Αίγυπτος	2007-2009
63.	Piraeus Egypt for Securities Brokerage Co.	Χρηματιστηριακές εργασίες	95,17%	Αίγυπτος	2007-2009
64.	Piraeus Insurance - Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσπεία Ασφαλειών - Αντασφαλειών	100,00%	Ρουμανία	2009
65.	Piraeus Real Estate Consultants S.R.L.	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ρουμανία	2007-2009
66.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
67.	Ιαπετός Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων	33,16%	Ελλάδα	2007-2009
68.	Φοίβη Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων	33,16%	Ελλάδα	2007-2009
69.	Ορίων Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων	33,16%	Ελλάδα	2007-2009
70.	Αστράιος Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων	Ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων	33,16%	Ελλάδα	2007-2009
71.	Multicollection Romania S.R.L.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ρουμανία	2006-2009
72.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα	2007-2009
73.	Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχ/νια & Μακρ/νια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	74,90%	Ελλάδα	2008-2009
74.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2009
75.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
76.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2009
77.	Piraeus Real Estate Consultants Doo	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Σερβία	2006-2009
78.	Piraeus Real Estate Bulgaria EOOD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Βουλγαρία	2007-2009
79.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	99,80%	Αίγυπτος	2007-2009
80.	Piraeus Bank Egypt Investment Company	Εταιρεία επενδύσεων	95,18%	Αίγυπτος	2007-2009
81.	Piraeus Best Leasing Bulgaria EAD	Χρονομίσθωση αυτοκινήτων	99,98%	Βουλγαρία	2007-2009
82.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή Ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα	2007-2009
83.	Piraeus Capital Management A.E.	Αμοibaία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2008-2009
84.	Estia Mortgage Finance III PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. στεγ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
85.	Piraeus Insurance Brokerage Egypt	Μεσπεία Ασφαλειών	93,35%	Αίγυπτος	2008-2009
86.	Integrated Storage System Co.	Εταιρεία Αποθηκ. Διαχ/σης & Κίνησης Αλληλογρ.	89,54%	Αίγυπτος	2004-2009
87.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
88.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ	Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών	65,00%	Ελλάδα	2008-2009
89.	Axia Finance II PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
90.	Praxis Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
91.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
92.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
93.	Gaia Lease PLC	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. δαν. χρημ/κης μισθ.	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
94.	Axia III APC LIMITED	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
95.	Praxis II APC LIMITED	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τίτλοπ. καταν. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
96.	ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α.	Διαχείριση σκαφών αναψυχής	100,00%	Ελλάδα	2009
97.	R.E Anodus LTD	Εταιρεία συμβ. υπηρεσιών για Real Estate και συμμ.	99,90%	Κύπρος	2009
98.	Ερεχθέας Επενδυτική Α.Ε. Συμμετοχών	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2007-2009

Οι εταιρείες με αριθμηση 36, 75, 84, 87 και 89-95 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αριθμηση 47, 50, 52 και 67-70, οι οποίες στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται με ποσοστά μικρότερα του 50%, αποτελούν θυγατρικές του Ομίλου λόγω άσκησης ελέγχου.

Β) Συγγενείς εταιρείες (μέθοδος ενσωμάτωσης καθαρής θέσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα	2000-2009
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα	2000-2009
3.	Delphi Advanced Research Technologies LTD	Υπηρεσίες Πληροφορικής	25,00%	Κύπρος	2006-2009
4.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα	2004-2009
5.	Alexandria for Development & Investment	Εταιρεία επενδύσεων	20,98%	Αίγυπτος	2008-2009
6.	Nile Shoes Company	Βιομηχανία Υποδηματοποιίας	37,51%	Αίγυπτος	2003-2009
7.	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα	2008-2009
8.	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα	2006-2009
9.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,80%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
10.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και αντασφάλειες	30,23%	Ελλάδα	2007-2009
11.	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα	2008-2009
12.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία Συμμετοχών	29,80%	Ελλάδα	2008-2009
13.	Εκκαθαρίσεις Ακτοπλοίας Ανώνυμη Εταιρεία Α.Ε.	Εκκαθαρίσεις Εισιτηρίων	49,00%	Ελλάδα	2007-2009
14.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα	2006-2009
15.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	29,22%	Ελλάδα	2008-2009
16.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	30,00%	Ελλάδα	2008-2009

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
17.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	30,00%	Ελλάδα	2002-2009
18.	Atlantic Insurance Public Company LTD.	Γενικές Ασφάλειες	21,70%	Κύπρος	2003-2009

Οι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών αναφέρονται στη σημείωση 46.

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	219.399	116.946
Προσθήκες	19.492	31.258
Διαθέσεις	(61.440)	-
Μερίδιο στα κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων	8.621	18.868
Μεταφορές από αλλαγές χαρτοφυλακίων	1.693	49.560
Αποαναγνώριση δανείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	-	8.135
Μερίδιο στα πληρωθέντα μερίσματα	(2.412)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.329)	(5.368)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	184.024	219.399

Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	31 Δεκεμβρίου 2009			
			Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε.Τ.Ε.Π. ΚΡΗΤΗΣ	Ελλάδα	30,45%	(2)	44	213	26
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΒΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	(80)	2.436	192	67
PROJECT ON LINE Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	(178)	936	829	1.034
ALEXANDRIA FOR DEVELOPMENT AND INVESTMENT	Αίγυπτος	20,98%	232	409	8.709	4.914
NILE SHOES COMPANY	Αίγυπτος	37,51%	59	1.454	1.327	417
ΑΡΕ COMMERCIAL PROPERTY ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(2.355)	-	65.209	63.907
ΑΡΕ FIXED ASSETS ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. & ΑΝΑΠΤ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(1.945)	-	41.218	40.305
DELPHI ADVANCED RESEARCH TECHNOLOGIES LTD	Κύπρος	25,00%	21	492	195	53
TRIERIS REAL ESTATE LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,80%	110	648	30.163	(3.120)
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	*	*	*	*
ΑΡΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	(4.889)	-	142.403	130.344
SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ελλάδα	29,80%	*	*	*	*
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΑΚΤΟΠΛΟΪΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	-	-	49	(3)
TRASTOR Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Ελλάδα	33,80%	5.042	6.891	115.957	3.435
EUROTERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	29,22%	(190)	232	123.452	26.644
REBIKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	(26)	-	26.197	4.604
ABIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	(9)	15	2.346	322
ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	Κύπρος	21,70%	*	*	*	*

(*) Κατά την ημερομηνία έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, οι εισηγμένες συγγενείς εταιρείες ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α., SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD δεν είχαν ανακοινώσει τα ετήσια οικονομικά τους στοιχεία για το 2009. Συνεπώς δεν κρίθηκε σκόπιμη η αναφορά μεγεθών και αποτελεσμάτων για τις εν λόγω εταιρείες. Με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές της 31/12/2009, η εύλογη αξία της συμμετοχής της Τράπεζας σε εισηγμένες συγγενείς εταιρείες είναι η εξής: Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α. € 5,2 εκ., Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών € 31,6 εκ., Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.) € 23,4 εκ.

Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	31 Δεκεμβρίου 2008			
			Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ε.Τ.Ε.Π. ΚΡΗΤΗΣ	Ελλάδα	30,45%	16	58	221	29
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΒΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	(35)	324	220	16
ΣΤΑΛΚΟ Α.Β.Ε.	Ελλάδα	25,00%	85	4.922	5.082	811
PROJECT ON LINE Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	70	1.430	1.073	504
ALEXANDRIA FOR DEVELOPMENT AND INVESTMENT	Αίγυπτος	20,98%	184	311	8.761	5.087
NILE SHOES COMPANY	Αίγυπτος	37,51%	40	1.401	1.406	572
ΑΡΕ COMMERCIAL PROPERTY ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝ	Ελλάδα	27,80%	-	-	71.213	67.555

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Εταιρεία	Χώρα	% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
APE FIXED ASSETS ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ	Ελλάδα	27,80%	-	-	45.844	42.986
DELPHI ADVANCED RESEARCH TECHNOLOGIES LTD	Κύπρος	25,00%	-	378	223	116
BORG EL ARAB COMPANY	Αίγυπτος	26,20%	1.472	63.650	25.955	18.539
TRIERIS REAL ESTATE LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,80%	476	3.079	33.871	698
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	1.333	102.000	198.000	164.000
APE ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	-	-	125.025	124.977
SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ελλάδα	29,80%	(33.365)	13.792	429.618	232.819
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΑΚΤΟΠΛΟΪΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	(1)	-	59	3
TRASTOR Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Ελλάδα	33,80%	4.116	20.889	116.345	824
PROTON BANK Α.Ε.	Ελλάδα	31,31%	2.523	11.699	1.949.677	1.790.605
EUROTERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	29,22%	-	-	104.544	7.823
REBIKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	-	-	21.536	108
ABIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	30,00%	(2)	-	2.299	320

27 Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού

2008	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	179.586	94.590	81.236	355.412
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών κατά την ημερομηνία απόκτησης	-	451	-	451
Προσθήκες	23.981	25.943	5.019	54.943
Μεταφορές	-	5.476	1.782	7.259
Διαθέσεις / Διαγραφές	(3.882)	(11)	-	(3.892)
Συναλλαγματικές διαφορές	1.236	(574)	248	910
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	200.921	125.877	88.285	415.083
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	-	(66.840)	(23.938)	(90.777)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών κατά την ημερομηνία απόκτησης	-	(389)	-	(389)
Έξοδο χρήσης	-	(10.745)	(10.063)	(20.809)
Μεταφορές	-	(212)	(161)	(373)
Διαθέσεις/ Διαγραφές	-	11	-	11
Συναλλαγματικές διαφορές	-	364	(116)	248
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2008	-	(77.812)	(34.278)	(112.090)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	200.921	48.065	54.007	302.994
2009				
Αξία κτήσης	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	200.921	125.877	88.285	415.083
Προσθήκες	2.354	20.220	3.335	25.909
Μεταφορές	-	48.414	2.342	50.756
Διαγραφές/ απομειώσεις	(4.513)	(1.152)	(892)	(6.557)
Απορρόφηση εταιρειών	(5.159)	-	-	(5.159)
Συναλλαγματικές διαφορές	(514)	(600)	(549)	(1.663)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2009	193.090	192.758	92.521	478.370
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	-	(77.812)	(34.278)	(112.090)
Έξοδο χρήσης	-	(16.973)	(11.089)	(28.062)
Μεταφορές	-	(85)	342	257
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	266	30	296
Συναλλαγματικές διαφορές	-	299	90	389
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31ης Δεκεμβρίου 2009	-	(94.305)	(44.905)	(139.210)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2009	193.090	98.454	47.616	339.160

Από τις συνολικές προσθήκες στην υπεραξία της χρήσης 2009, ποσό € 512 χιλ. προέκυψε κατά την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στη Marathon Banking Corporation από 87,91% σε 90,47%, ποσό € 1.832 χιλ. από τη συγχώνευση της Best Leasing και της Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε. και ποσό € 10 χιλ. από λοιπές εταιρείες.

Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή και συχνότερα εφόσον υπάρχει ένδειξη ενδεχόμενης μόνιμης απομείωσης. Εντός της χρήσης 2009, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας του ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, προέκυψε έξοδο € 4,5 εκ.

28 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

2008	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις Λοιπά Ενσώματα	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	322.202	261.756	65.770	380.344	1.238.660
Υπόλοιπο εταιρειών που πωλήθηκαν εντός της χρήσης	(57.298)	(4)	-	-	(57.302)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών κατά την ημερ. απόκτησης	24.046	4.266	-	883	29.198
Προσθήκες	3.778	51.418	80.781	133.183	315.938
Μεταφορές	(10.536)	11.677	(28.308)	(20.841)	(12.239)
Διαθέσεις	(18.476)	(475)	(2.630)	(65.657)	(87.768)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	(319)	(3.245)	(424)	(4.210)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.089)	(3.115)	(2.023)	(860)	(13.296)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	258.627	325.203	110.345	426.629	1.408.981
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	(23.207)	(175.211)	-	(99.318)	(375.230)
Υπόλοιπο εταιρειών που πωλήθηκαν εντός της χρήσης	3.773	3	-	-	3.776
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών κατά την ημερ. απόκτησης	-	(2.729)	-	(168)	(2.899)
Έξοδο χρήσης	(9.106)	(27.333)	-	(49.225)	(102.443)
Μεταφορές	3.608	(289)	-	1.526	(1.075)
Διαθέσεις	515	409	-	31.294	359
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	297	-	163	184
Συναλλαγματικές διαφορές	98	1.273	-	352	90
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2008	(24.318)	(203.580)	-	(115.375)	(437.991)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	234.309	121.624	110.345	311.253	970.990

Το ανωτέρω συνολικό έξοδο της χρήσης 2008 (€ 123.252 χιλ.) των ενσώματων ακινητοποιήσεων και των άυλων παγίων στοιχείων περιλαμβάνει αποσβέσεις της Πειραιώς Best Leasing και της Olympic Εμπορικές & Τουριστικές Επιχ/σεις ποσού € 14.518 χιλ. και € 31.755 χιλ. αντίστοιχα, οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στα "Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης" στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

2009	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις Λοιπά Ενσώματα	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης					
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	258.627	325.203	110.345	426.629	1.408.981
Προσθήκες	18.971	21.317	72.504	100.547	229.613
Μεταφορές	55.237	6.332	(111.609)	(1.730)	8.696
Διαθέσεις	(250)	(1.697)	(899)	(71.418)	(1.235)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	(609)	(550)	(357)	(780)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.547)	(4.534)	(1.444)	(440)	(3.807)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2009	331.038	346.011	68.348	453.231	1.505.953
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	(24.318)	(203.580)	-	(115.375)	(437.991)
Έξοδο χρήσης	(9.543)	(31.502)	-	(55.736)	(20.593)
Μεταφορές	(3.418)	(367)	-	1.160	(14)
Διαθέσεις	34	1.430	-	32.986	842
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	477	-	147	461
Συναλλαγματικές διαφορές	205	2.118	-	(260)	881
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31ης Δεκεμβρίου 2009	(37.039)	(231.423)	-	(137.078)	(518.681)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2009	293.999	114.588	68.348	316.153	987.272

Το ανωτέρω συνολικό έξοδο της χρήσης 2009 (€ 145.435 χιλ.) των ενσώματων ακινητοποιήσεων και των άυλων παγίων στοιχείων περιλαμβάνει αποσβέσεις της Olympic Εμπορικές & Τουριστικές Επιχ/σεις ποσού € 52.630 χιλ., οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

29 Επενδύσεις σε ακίνητα

	2009	2008
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	710.374	692.799
Υπόλοιπο εταιρειών που πωλήθηκαν εντός της χρήσης	-	(37.381)
Αναπροσαρμογές αξίας	62.496	53.541
Προσθήκες	31.426	3.654
Μεταφορές	16.997	21.941
Διαθέσεις	(1.728)	(24.103)
Συναλλαγματικές διαφορές	330	(77)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	819.894	710.374

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Ο Όμιλος εντός του 2009 προχώρησε σε αποδοτικότερη εκμετάλλευση και διαχείριση των ακινήτων του. Μεταξύ των άλλων ενεργειών, η Τράπεζα μετέφερε ακίνητα ποσού € 27,2 εκ. στις "Επενδύσεις σε ακίνητα", τα οποία στην παρούσα χρήση πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που θέτει το ΔΛΠ 40. Παράλληλα, η εταιρεία ΕΤΒΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ έχει μεταφέρει ποσό € 5,7 εκ. από τις "Επενδύσεις σε ακίνητα" στα "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού" και ποσό € 6,7 εκ. από τις "Επενδύσεις σε ακίνητα" στα "Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία" της εταιρείας, λόγω αλλαγής στη χρήση των ακινήτων. Επίσης, ποσό € 2,2 εκ. της ΟJSC Piraeus Bank ICB έχει μεταφερθεί από τις "Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση" στις "Επενδύσεις σε ακίνητα".

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικό ανεξάρτητο εκτιμητή, σε ετήσια βάση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης όπως αναφέρονται στην ενότητα 2.16. Το σύνολο της αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31/12/2009 είναι € 503,3 εκ. (2008: € 484,6 εκ.).

Το έσοδο από μισθώματα επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 26.992 χιλ. (2008: € 34.037 χιλ.). Οι λειτουργικές δαπάνες των μισθωμένων επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 3.464 χιλ. (2008: € 4.239 χιλ.).

30 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2008	4.696
Προσθήκες	8.813
Μεταφορές	(1.243)
Πωλήσεις	(1.848)
Συναλλαγματικές διαφορές	138
Υπόλοιπο την 31/12/2008	10.557
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2009	10.557
Προσθήκες	76.391
Μεταφορές (σημείωση 23)	19.131
Πωλήσεις	(791)
Απομειώσεις αξίας	(2.142)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.375)
Υπόλοιπο την 31/12/2009	101.771

Η ζημιά που προέκυψε εντός της χρήσης 2009 από την πώληση των εν λόγω στοιχείων ανήλθε σε € 726 χιλ. (2008: κέρδος € 200 χιλ.) κι έχει συμπεριληφθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων στην θέση "Κέρδη/ ζημίες από πώληση παγίων".

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων η οποία αποκτήθηκε εντός του έτους και αναμένεται να πουληθεί εντός του 2010, καθώς και εκπλειστηριάσματα στην Αίγυπτο, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουκρανία για τα οποία η διαδικασία πώλησης είναι χρονοβόρα και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2010.

31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	206.015	186.069
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	206.015	186.069
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	177.415	275.249
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	138.150	183.703
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Δημόσιο	138.391	99.032
Αποθέματα αυτοκινήτων	48.880	92.400
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	88.327	74.245
Απαιτήσεις κατά τρίτων	91.044	93.259
Λοιπά στοιχεία	406.131	276.683
Λοιπές απαιτήσεις	1.088.338	1.094.572
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.294.353	1.280.641
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	686.246	1.008.414
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	608.107	272.227
Σύνολο	1.294.353	1.280.642

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού για τη χρήση 2009 περιλαμβάνουν ακίνητα - αποθέματα της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε. ποσού € 117 εκ. (2008: € 107,9 εκ.), ακίνητα της Τράπεζας που αποκτήθηκαν από πλειστηριασμούς ποσού € 82,5 εκ. (2008: € 72,6 εκ.), καθώς και ακίνητα - αποθέματα θυγατρικών εταιρειών real estate ποσού € 6,5 εκ. (2008: € 5,6 εκ.).

Στα "Λοιπά στοιχεία" περιλαμβάνονται λοιποί χρεωστικοί λογαριασμοί που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα του Ομίλου.

32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ποσά οφειλόμενα σε κεντρικές τράπεζες	6.919.504	8.850.991
Καταθέσεις από τράπεζες	4.332.738	2.646.778
Υποχρεώσεις προς Π.Ι - Repos	2.095.911	1.187.700
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	1.084.701	1.436.404
	14.432.854	14.121.872
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	14.053.803	13.538.927
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	379.050	582.945
	14.432.854	14.121.872

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις λοιπές υποχρεώσεις σε Τράπεζες περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του δανείου Schuldschein. Ο συνολικός δανεισμός μέσω Schuldschein ανέρχεται την 31/12/2009 στα € 500 εκ. έναντι € 950 εκ. την 31/12/2008.

33 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	5.321.970	4.468.736
Ταμιευτήριο	4.292.665	3.382.247
Καταθέσεις προθεσμίας	20.130.942	19.727.066
Λοιπές καταθέσεις	292.710	244.165
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	25.319	558.603
	30.063.606	28.380.817
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	29.520.436	27.858.388
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	543.170	522.429
	30.063.606	28.380.817

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται καταθέσεις ύψους € 133 εκ. (2008: € 507 εκ.) οι οποίες είναι δεσμευμένες. Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες ύψους € 142 εκ. (2008: € 89 εκ.). Από το σύνολο των υποχρεώσεων προς πελάτες (εξαιρουμένων των επιταγών και των repos), ποσό € 9.407 εκ. (2008: € 7.569 εκ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 20.489 εκ. (2008: € 20.165 εκ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

34 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

	Νόμισμα	Μέσο επιτόκιο (%)		31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
		2009	2008		
Ομόλογα ΕΤΒΑ	EUR	5,22%	4,70%	153.057	2.513.581
ECP - Βραχυπρόθεσμοί τίτλοι	EUR	3,32%	4,84%	122.482	272.588
	USD	2,34%	3,84%	70.751	20.567
	GBP	3,56%	5,85%	51	311
				193.284	293.467
Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι	BGN	7,12%	7,43%	15.392	19.083
EMTN - Μεσομακροπρόθεσμοί τίτλοι			Επιτόκιο %		
€ 32,5 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Μεταβλητό	-	705
€ 21,65 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Μεταβλητό	-	430
€ 700 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,30%	448.317	493.272
€ 3,43 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Μεταβλητό	-	390
USD 15 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Libor + 0,10%	-	7.292
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Euribor + 0,20%	-	497.944
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015			Μεταβλητό	60.000	60.000
€ 10 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2013			Euribor + 0,30%	9.993	9.991
€ 650 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011			Euribor + 0,25%	424.108	488.601
€ 5,05 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011			Μεταβλητό	3.750	4.750
€ 50 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,225%	50.000	50.000
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,20%	688.487	707.202
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2012			Euribor + 0,20%	19.981	19.974
€ 45 εκ. σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Σταθερό/ Euribor + 0,25%	-	45.000
€ 10 εκ. σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Σταθερό/ Euribor + 0,35%	3.212	3.412
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2011			Σταθερό 4,5%	492.795	-
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012			Σταθερό 4,0%	469.769	-
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα				18.759	6.748
				2.689.172	2.395.710

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ομολογιακό δάνειο από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων			
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	Euribor + 0,18%	283.300	330.779
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	Euribor + 0,18%	872.072	935.605
		1.155.372	1.266.384
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		4.206.276	6.488.225
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους		1.414.007	3.008.251
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος		2.792.269	3.479.974
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		4.206.276	6.488.225

Οι τίτλοι των προγραμμάτων ECP και EMTN εκδίδονται μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC. Ακολουθούν πληροφορίες για τις νέες εκδόσεις πιστωτικών τίτλων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την χρήση 2009:

Τον Ιούνιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η έκδοση του 2ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκ. στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Το νέο διετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με τοκομερίδιο ίσο με 4,5% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Τον Σεπτέμβριο του 2009 πραγματοποιήθηκε η έκδοση 3ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκ. στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Το νέο τριετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με τοκομερίδιο ίσο με 4,0% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Τον Απρίλιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η πρώτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 27 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Το Μάιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 900 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis II Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 3 μηνών συν 99 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Τον Αύγουστο του 2009 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών ύψους € 558 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis II Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 38 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Τον Αύγουστο του 2009 πραγματοποιήθηκε η τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 2.352 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis III Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 79 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Τον Αύγουστο του 2009 πραγματοποιήθηκε η πρώτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση δανείων χρηματοδοτικής μίσθωσης ύψους € 540 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Gaia Lease PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 3 μηνών συν 60 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από τον Όμιλο και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Σημειώνεται ότι η τρίτη έκδοση ομολόγων με κάλυψη στεγαστικών δανείων ύψους € 800 εκ. από την εταιρεία Estia Mortgage Finance III Plc και η πρώτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκ. από την εταιρεία Praxis Finance Plc, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός του 2008, εξακολουθούν να διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρούν τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

35 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υβριδικά κεφάλαια (Tier I)			
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου	Euribor + 1,25%	159.036	199.191
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		716	2.253
		159.752	201.444
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2014	Euribor + 0,60%	-	379.493
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	Euribor + 0,55%	347.011	378.335
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		937	4.474
		347.948	762.302
Λοιπά κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (USD)	6,60%	3.578	3.657
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		511.279	967.403

Η Τράπεζα Πειραιώς, βασιζόμενη στην ισχυρή κεφαλαιακή της επάρκεια και τη διαθέσιμη ρευστότητα, και με σχετική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, προέβη στις 29 Σεπτεμβρίου 2009, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της έκδοσης, στην ανάκληση των τίτλων μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II), ύψους € 400 εκ. που είχαν εκδοθεί από τη θυγατρική εταιρεία Piraeus Group Finance PLC.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνονται στα δανειακά κεφάλαια που αφορούν. Η Τράπεζα εξυπηρετεί κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των ανωτέρω δανειακών κεφαλαίων. Το υπόλοιπο των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων της 31/12/2009 ποσού € 511 εκ. αφορά υπόλοιπα άνω του ενός έτους.

36 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	163.563	272.219
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	230.518	211.749
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	25.417	192.629
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	45.937	74.590
Προμηθευτές	77.706	64.773
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	314.739	271.395
	857.882	1.087.353
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	590.348	851.655
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	267.534	235.699
	857.882	1.087.353

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν κυρίως πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα του Ομίλου.

Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ακαθάριστες υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Μέχρι ένα έτος	25.419	25.810
Από 1 έτος έως 5 έτη	114.787	330.454
Περισσότερο από 5 έτη	2.216.408	1.844.067
	2.356.614	2.200.332
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.126.096)	(1.988.583)
Καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	230.518	211.749

Οι καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Μέχρι ένα έτος	18.196	17.387
Από 1 έτος έως 5 έτη	84.291	83.345
Περισσότερο από 5 έτη	128.031	111.017
	230.518	211.749

Στις υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνεται η υποχρέωση (€ 224,3 εκ.) από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης του ακινήτου Citylink από τη θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Picar A.E., συνολικής διάρκειας πενήντα δύο ετών.

37 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	24.160	3.750
Μεταφορές από προβλέψεις λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	19.116
Έξοδο χρήσης	3.053	1.881
Χρήση προβλέψεων	(9.510)	(490)
Συναλλαγματικές διαφορές	386	(95)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	18.089	24.160

38 Αναβαλλόμενοι φόροι

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται για τον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές. Οι ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διαφοροποιούνται από τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας (σημείωση 15).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Προσαρμογή αποσβέσεων παγίων	16.482	10.000
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	48.342	39.872
Αποτίμηση χρεογράφων	8.973	10.483
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	396	1.730
Απομείωση αξίας απαιτήσεων	10.732	14.993
Λοιπές απαιτήσεις χορηγήσεων	8.426	10.206
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	2.985	4.144
Άυλα πάγια στοιχεία	27.409	14.290
Λοιπά αναβαλλόμενα στοιχεία υποχρεώσεων	16.313	22.053
	140.058	127.770
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	37.209	35.027
Απομείωση αξίας απαιτήσεων	38.550	27.957
Λοιπές προβλέψεις	7.036	8.343
Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού	3.995	2.429
Αποτίμηση χρεογράφων	141.576	134.349
Αποτίμηση παραγώγων	12.504	20.625
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	18.673	8.579
Απομείωση αξίας συμμετοχών	650	664
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	11.581	8.454
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία ενεργητικού	10.878	7.994
	282.652	254.422
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	142.594	126.651

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2009	2008
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	126.651	10.043
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση νέων εταιρειών κατά την εξαγορά τους	-	(931)
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	8.956	74.346
Πώληση/ αποτίμηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	6.532	43.193
Επίδραση συν/κών διαφορών	454	-
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	142.594	126.651

Η κίνηση του αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα της χρήσης (σημείωση 15) έχει ως εξής:

	2009	2008
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	2.182	(347)
Απομείωση αξίας απαιτήσεων	14.854	9.283
Λοιπές απαιτήσεις χορηγήσεων	1.780	(8.425)
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	4.461	(870)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	(8.470)	(3.046)
Αποτίμηση παραγώγων	(8.121)	18.554
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	10.094	493
Αποσβέσεις παγίων	(6.482)	2.261
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(11.554)	(8.288)
Αποτίμηση χρεογράφων	2.205	61.675
Λοιπές προβλέψεις	(1.306)	7.351
Αναβαλλόμενος φόρος από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	1.158	1.158
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(14)	616
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσωρινές διαφορές	8.170	(6.071)
	8.956	74.346

Εντός της χρήσης 2009, ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 6.532 χιλ. που αφορά πωλήσεις και αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά αύξησε το αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ. Επίσης, η κίνηση του αναβαλλόμενου φόρου επηρεάστηκε από συναλλαγματικές διαφορές ποσού € 454 χιλ.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

39 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η συνολική υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση και το αντίστοιχο έξοδο για τις χρήσεις 2009 και 2008 για τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	2009	2008
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου	198.605	169.604
Μεταβολή για την χρήση	28.601	33.403
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	15.355
Εισφορές που πληρώθηκαν	(25.236)	(18.855)
Πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	111	(902)
Συναλλαγματικές διαφορές	380	-
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου	202.460	198.605

1) Τράπεζα Πειραιώς

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε γνωμοδοτήσεις νομικών συμβούλων, καθώς και σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο "προβλεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης. Κατά την 31/12/2009 πραγματοποιήθηκε αναλογιστική μελέτη. Η απεικόνιση της πρόβλεψης βασίστηκε στα αποτελέσματα της μελέτης αυτής και έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υποχρεώσεις Ισολογισμού		
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	65.286	66.772
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	107.826	106.006
	173.112	172.778
Πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	-	284
Προβλέψεις απορροφηθείσας εταιρείας	159	159
Σύνολο υποχρέωσης	173.271	173.221
	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Αποτελέσματα Χρήσης		
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	(7.981)	(7.133)
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	(14.805)	(21.686)
Έξοδο παροχών απορροφηθείσας εταιρείας	-	(29)
	(22.786)	(28.847)

A) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	94.758	88.903
Εύλογη Αξία περιουσιακών στοιχείων	(17.537)	(15.411)
	77.221	73.492
Μη καταχωρηθείσες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(11.935)	(6.720)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	65.286	66.772

Αν και το TEAPETE δεν συγκαταλέγεται πλέον στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση κατά την 31/12/2009 και κατά την 31/12/2008. Η Τράπεζα έκανε χρήση των διατάξεων του Ν. 3371/ 2005 για την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Η επιβάρυνση καθορίστηκε αρχικά στο ποσό των € 59,6 εκ. (€ 9,7 εκ. στο ΕΤΕΑΜ και € 49,9 εκ. στο ΕΤΑΤ) βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που προβλεπόταν από το νόμο και επικυρώθηκε από τη Βουλή με το Ν. 3455/2006, άρθρο 26 (ΦΕΚ 84, τεύχος Α' 18/4/2006). Το ποσό αυτό συμφωνήθηκε να καταβληθεί σε 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους € 7,1 εκ. η κάθε μία, εκ των οποίων οι 5 δόσεις ύψους € 35,5 εκ. έχουν καταβληθεί έως την 31/12/2009. Η υποχρέωση, δηλαδή η παρούσα αξία των υπολοίπων 5 δόσεων, ανέρχεται σε 31,0 εκ. ευρώ κατά την 31/12/2009.

□

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(3.933)	(3.464)
Δαπάνη Τόκου	(4.512)	(4.186)
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	630	570
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για τη χρήση	(165)	424
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	(476)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(7.981)	(7.133)

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	88.903	88.095
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.933	3.464
Δαπάνη τόκου	4.512	4.186
Εισφορές εργαζομένων	1.612	1.527
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.031)	(2.108)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Έξοδα	(71)	(58)
(Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	476
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	5.034	454
Υπόλοιπο λήξης	94.758	88.903

Η κίνηση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

	2009	2008
Υπόλοιπο έναρξης	15.410	13.763
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	630	570
Εισφορές εργοδότη	2.333	1.842
Εισφορές εργαζομένων	1.612	1.527
Παροχές που καταβλήθηκαν	(2.031)	(2.108)
Έξοδα	(71)	(58)
Κέρδη/ (ζημιές) περιουσιακών στοιχείων	(346)	(125)
Υπόλοιπο λήξης	17.537	15.410

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	66.772	68.615
Μεταβολή για τη χρήση	7.981	7.133
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(2.333)	(1.842)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Υπόλοιπο λήξης	65.286	66.772

Β) Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	158.749	160.265
Μη καταχωρημένες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(17.403)	(7.765)
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(33.520)	(46.494)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	107.826	106.006

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	160.265	128.965
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	9.784	9.282
Δαπάνη τόκου	6.676	5.691
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(12.985)	(8.071)
(Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	1.656	(3.916)
Κόστος προϋπηρεσίας	(16.124)	23.731
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	9.477	4.583
Υπόλοιπο λήξης	158.749	160.265

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2009 και 2008 έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(9.784)	(9.282)
Δαπάνη τόκου	(6.676)	(5.691)
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για τη χρήση	(214)	(64)
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	3.150	(9.882)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(1.281)	3.234
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(14.805)	(21.686)

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	106.006	92.391
Μεταβολή για την χρήση	14.805	21.686
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(12.985)	(8.071)
Υπόλοιπο τέλους	107.826	106.006

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις χρηματοδοτούμενες και μη χρηματοδοτούμενες παροχές έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,00%	5,60%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	4,50%	4,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,00%	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	2,50%	2,50%

2) Θυγατρικές εταιρείες

Για τον καθορισμό της υποχρέωσης που απορρέει από προγράμματα καθορισμένων παροχών θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή. Το συνολικό ύψος της υποχρέωσης των θυγατρικών ανέρχεται σε € 29.190 χιλ. (2008: € 25.383 χιλ.). Η συνολική επιβάρυνση στα αποτελέσματα χρήσης από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών της Τράπεζας ανέρχεται σε € 22.786 χιλ. (2008: € 28.848 χιλ.) και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου σε € 5.815 χιλ. (2008: € 4.555 χιλ.).

40 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Α) Νομικές διαδικασίες

Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά του Ομίλου την 31/12/2009 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου, σύμφωνα με την άποψη των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας και των θυγατρικών της.

Β) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2009 ο Όμιλος είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Εγγυητικές επιστολές	3.241.246	3.320.462
Ενέγγυες πιστώσεις	126.797	266.644
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	13.616.958	12.715.181
	16.985.000	16.302.287

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	228	246
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	3.911.734	1.063.601
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.144.464	3.749.377
Απαιτήσεις κατά πελατών	865.000	865.000
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	761.966	450.000
	7.683.391	6.128.224

Στην κατηγορία «Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου» περιλαμβάνονται χρεόγραφα αξίας € 3.323 εκ. τα οποία έχουν προέλθει από την τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων της Τράπεζας και τα οποία δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Έως 1 έτος	51.281	37.661
Από 1 έως 5 έτη	200.618	164.370
Ανω των 5 ετών	395.099	357.125
	646.998	559.156

41 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	1.617.977	1.099.903	(250.862)	2.467.018
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(49.644)	(184.526)	234.170	0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	3.589	12.398	-	15.987
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(188.745)	(188.745)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	38.116	38.116
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	1.571.923	927.775	(167.321)	2.332.377

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	1.571.923	927.775	(167.321)	2.332.377
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	32.097	(36)	-	32.061
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	370.000	-	-	370.000
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(4.240)	(4.240)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	171.438	171.438
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	1.974.020	927.739	(123)	2.901.636

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2008	339.198.587	(11.082.100)	328.116.487
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(10.407.537)	10.407.537	0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	752.478	-	752.478
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(14.228.664)	(14.228.664)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	2.379.303	2.379.303
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	329.543.528	(12.523.924)	317.019.604
	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2009	329.543.528	(12.523.924)	317.019.604
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	6.728.991	-	6.728.991
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	77.568.134	-	77.568.134
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(771.503)	(771.503)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	13.280.976	13.280.976
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	413.840.653	(14.451)	413.826.202

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας στις 30 Απριλίου 2009 αποφάσισε τη διανομή μερίσματος στους μετόχους με τη μορφή μετοχών της Τράπεζας, ήτοι τη διανομή για κάθε 47 παλαιές μετοχές μίας νέας κοινής με ψήφο ονομαστικής μετοχής ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμίας. Η διανομή αυτή αντιστοιχεί σε καθαρό ποσό μερίσματος € 0,10 ανά μετοχή, μετά την προσμέτρηση του μερίσματος των ιδίων μετοχών και την παρακράτηση του αναλογούντος φόρου επί μερισμάτων. Συνεπώς, η Γενική Συνέλευση ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 32.097.287,07, με κεφαλαιοποίηση του καθαρού ποσού του διανεμητέου μερίσματος και με έκδοση 6.728.991 νέων μετοχών. Οι εν λόγω μετοχές εκδόθηκαν στις 5/6/2009.

Η Τράπεζα, στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης» και μετά από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 23/1/2009, εξέδωσε στις 14/5/2009 77.568.134 προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου € 370 εκ., ονομαστικής αξίας και τιμής διάθεσης € 4,77 η κάθε μία. Οι μετοχές αυτές έχουν αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με μεταβίβαση στην Τράπεζα ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αντίστοιχης αξίας. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό και εποπτικό πλαίσιο, το εισφερόμενο κεφάλαιο αποτελεί στοιχείο των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας.

Οι ως άνω μετοχές παρέχουν δικαίωμα απόληψης σταθερής μη σωρευτικής απόδοσης 10%, φορολογικά εκπιπόμενης, επί της τιμής διάθεσης υπό τις προϋποθέσεις: (α) διατήρησης των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης, άνω του ελάχιστου ορίου που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος, (β) ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του ΚΝ2190/1920, και (γ) προηγούμενης σχετικής απόφασης περί διανομής από τη Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετόχων της Τράπεζας. Σύμφωνα με το σχέδιο Νόμου που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στη Βουλή των Ελλήνων, στις 17 Μαρτίου 2010, η απόδοση αυξάνει 2% κατ' έτος μετά τα πρώτα πέντε έτη. Μετά την πάροδο πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης των προνομιούχων μετοχών, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να μετατρέψει τις προνομιούχες μετοχές σε κοινές, κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος. Την 31η Δεκεμβρίου 2009, το μέρισμα που αντιστοιχούσε στις προνομιούχες μετοχές, ανερχόταν στο ποσό των € 22,8 εκ.

Μετά τις ως άνω αυξήσεις, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται πλέον σε € 1.974.019.914,81, διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας μετοχής € 4,77.

Η από 3/4/2008 Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας είχε αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 2190/20, την απόκτηση από την Τράπεζα το αργότερο μέχρι 3/4/2010 κατ' ανώτατο όριο, 33.000.000 ιδίων μετοχών, που θα ήταν δυνατό να διανεμόνται και στο προσωπικό της Τράπεζας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας, με εύρος τιμών αγοράς μεταξύ των € 4 (κατώτατη τιμή) και των € 40 (ανώτατη τιμή). Σημειώνεται ότι το ανωτέρω πρόγραμμα επαναγοράς ιδίων μετοχών της Τράπεζας έχει διακοπεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 παρ. 2 του ν. 3756/2008.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, η Τράπεζα την 1/6/2009 διέθεσε 13.280.976 ίδιες μετοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,95% του συνολικού αριθμού των κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας, έναντι τιμής διάθεσης € 7,70 ανά μετοχή.

3ο Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης

Στο πλαίσιο του 3ου προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης που ίσχυε από το 2006 και λήγει τον Δεκέμβριο του έτους 2010, δεν ασκήθηκαν δικαιώματα εντός του 2009. Τα εναπομείναντα 71.900 δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν μέχρι τη λήξη του προγράμματος.

42 Λοιπά αποθεματικά, κέρδη εις νέον και δικαιώματα μειοψηφίας

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τακτικό αποθεματικό	95.544	77.964
Έκτακτο αποθεματικό	1.821	1.200
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(157.761)	(162.414)
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(162.904)	(94.852)
Λοιπά αποθεματικά	5.105	515
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	(218.195)	(177.586)
Υπόλοιπο κερδών εις νέον	782.618	721.359
Σύνολο λοιπών αποθεματικών και κερδών εις νέον	564.423	543.773

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση λοιπών αποθεματικών		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(177.586)	53.939
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	4.652	(177.399)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	17.580	12.590
Σχηματισμός λοιπών αποθεματικών	3.341	-
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	(66.182)	(66.716)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(218.195)	(177.586)

Το τακτικό αποθεματικό της Τράπεζας και των θυγατρικών εσωτερικού σχηματίζεται σύμφωνα με το Ν. 2190/1920, όπως ισχύει και τις διατάξεις του καταστατικού καθενιάς από αυτές. Για τις θυγατρικές εξωτερικού ισχύει η νομοθεσία της χώρας στην οποία εδρεύουν.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(162.414)	14.986
Κέρδος/ (ζημία) από την αποτίμηση ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(27.151)	(47.459)
Κέρδος/ (ζημία) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	22.562	(158.231)
Αναβαλλόμενοι φόροι	6.607	43.063
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(28)	296
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	2.663	(15.069)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(157.762)	(162.414)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση κερδών εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	721.359	561.058
Κέρδη μετά φόρων χρήσης αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	201.749	315.087
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	(35.664)	(118.122)
Κέρδη/ (ζημίες) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	(70.722)	(13.431)
Έξοδα έκδοσης προνομιούχων μετοχών	(4.110)	-
Μεταφορά σε λοιπά αποθεματικά	(20.921)	(12.590)
Εξαγορές, απορροφήσεις και μεταβολές ποσοτών σε θυγατρικές	(7.935)	(8.246)
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	(1.137)	(2.397)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	782.619	721.359

43 Μέρισμα ανά μετοχή

Με βάση το Ν. 3756/2009, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 20708/Β/1175/23-04-2009 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στο Ελληνικό Κοινοβούλιο στις 17 Μαρτίου 2010, οι Τράπεζες που μετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα με τη μορφή μετρητών στους μετόχους τους για τις χρήσεις 2008 και 2009.

44 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 18)	2.379.833	2.950.261
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	-	56.474
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 19)	968.502	2.002.529
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 21)	40.690	-
	3.389.025	5.009.265

45 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/ πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%.

	Μέλη Δ.Σ. και Διοίκηση Τράπεζας	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο δανείων	145.661	244.345
Υπόλοιπο καταθέσεων	36.516	130.101

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2009 ανέρχονται σε € 1,5 εκ. (31/12/2008: € 1,7 εκ.). Το συνολικό έσοδο από τα δάνεια προς μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2009 είναι € 5,0 εκ. (31/12/2008: € 13,8 εκ.) Το έξοδο από τις καταθέσεις των προαναφερόμενων συνδεδεμένων μερών είναι € 0,5 εκ. (31/12/2008: € 1,8 εκ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα του Ομίλου. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Αμοιβές μελών Διοίκησης		
Μισθοί και λοιπές αμοιβές	5.563	12.062
Παροχές λήξεως της εργασιακής σχέσης	7.377	3.464
	12.940	15.526

Το σύνολο των προβλέψεων για τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης, μετά την αποχώρηση ορισμένων στελεχών και τις σχετικές αναπροσαρμογές που έγιναν στην τρέχουσα χρήση, διαμορφώθηκε σε € 27,4 εκ. κατά την 31/12/2009 (31/12/2008: € 36,8 εκ.). Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39).

	Συγγενείς εταιρείες	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Καταθέσεις	90.726	116.477
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων	53.490	400.367
Τόκοι / έξοδο	1.664	(3.849)
Τόκοι / έσοδο	1.441	4.855

46 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών

Από 1/1/2009 έως 31/12/2009 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών του Ομίλου:

α) Αποκτήσεις - Αυξήσεις ποσοστών συμμετοχής:

Την 16/1/2009, η Τράπεζα επαύξησε τη συμμετοχή της στην Euroinvestment & Finance LTD έναντι € 5 χιλ., αυξάνοντας το ποσοστό της κατά 0,06% σε 90,85%. Στις 31/12/2009 η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου Α.Ε., θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, απέκτησε άμεσο ποσοστό 0,002% στην Euroinvestment & Finance LTD έναντι € 0,2 χιλ., χωρίς σημαντική επίδραση στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία (90,85%).

Στις 20/1/2009 πραγματοποιήθηκε αύξηση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στην Tirana Bank I.B.C. από 91,24% σε 92,28% έναντι του ποσού € 1,33 εκ. Ακολούθησε περαιτέρω αύξηση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στην Tirana Bank I.B.C. σε 94,72%. Η αύξηση πραγματοποιήθηκε έναντι ποσού € 1,33 εκ., και ολοκληρώθηκε τον μήνα Απρίλιο. Στις 13/7/2009 η Τράπεζα αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην Tirana Bank I.B.C. από 94,72% σε 96,71%, έναντι ποσού € 1,53 εκ.

Κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2009, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. προχώρησε σε αγορά μετοχών της Marathon Banking Corporation έναντι ποσού € 2,18 εκ., αυξάνοντας το ποσοστό συμμετοχής της από 87,91% σε 90,47%.

Το Φεβρουάριο και το Μάρτιο του 2009, η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου Α.Ε., θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία Atlantic Insurance Public Co LTD από 2,67% σε 20,94% έναντι ποσού € 14,4 εκ., με αποτέλεσμα τη μεταφορά της συμμετοχής από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο στις συγγενείς εταιρείες, λόγω απόκτησης ουσιαστού επιρροής. Τον Ιούνιο του 2009 η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου Α.Ε. προχώρησε σε επιπρόσθετη αγορά μετοχών της Atlantic Insurance Public Co LTD έναντι ποσού € 0,4 εκ., διαμορφώνοντας το ποσοστό συμμετοχής της σε 21,66%. Στις 30/9/2009 και στις 31/12/2009 η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου Α.Ε. επαύξησε περαιτέρω την συμμετοχή της στην Atlantic Insurance Public Co. Ltd. σε 21,70%, έναντι συνολικού ποσού € 0,021 εκ.

β) Εξαγορές εταιρειών:

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. στις 20/2/2009 απέκτησε το 100% της εταιρείας PLG Συμβουλευτικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών Α.Ε. έναντι του ποσού των € 60 χιλ.

Η εταιρεία New Evolution Α.Ε., εξ' ολοκλήρου θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., εξαγόρασε στις 15/9/2009 το 100% της εταιρείας ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α. έναντι τιμήματος € 10 χιλ.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. στις 18/12/2009 απέκτησε έναντι του ποσού των € 1 χιλ. ποσοστό 99,9% στην εταιρεία KELETZEC LTD, η επωνυμία της οποίας άλλαξε σε R.E. Anodus LTD.

Στις 24/12/2009 η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Πειραιώς Real Estate Α.Ε., απέκτησε το 100% της εταιρείας Ερεχθέας Επενδυτική Α.Ε. Συμμετοχών καταβάλλοντας το ποσό των € 149 χιλ.

γ) Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου:

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marathon Banking Corporation, που πραγματοποιήθηκε στις 23/3/2009, με το ποσό των € 3,68 εκ. αυξάνοντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της από 90,47% σε 91,02%. Την 24/4/2009, η Τράπεζα επαύξησε περαιτέρω την συμμετοχή της στην Marathon Banking Corporation σε 91,03% μέσω αγοράς μετοχών αξίας € 7 χιλ.

Στις 27/3/2009, η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου Α.Ε., θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 17 εκ. Ολόκληρο το ποσό της αύξησης καλύφθηκε με μετρητά από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της OJSC Piraeus Bank ICB, που πραγματοποιήθηκε στις 14/4/2009, με το ποσό των € 10,76 εκ. αυξάνοντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της από 99,95% σε 99,96%.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε., που πραγματοποιήθηκε στις 29/5/2009, έναντι τιμήματος € 1,14 εκ. αποκτώντας άμεση συμμετοχή 95% στο μετοχικό της κεφάλαιο, διατηρώντας ταυτόχρονα σταθερό το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου (100%).

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. συμμετείχε στις 24/6/2009 στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., με το ποσό των € 3,37 εκ. διατηρώντας αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της σε 27,2%. Στις 2/11/2009, ακολούθησε νέα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., στην οποία συμμετείχε η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. με το ποσό των € 1,22 εκ. και αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της (27,2%).

Η Picas Α.Ε., θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, προχώρησε στις 23/7/2009 σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 71 εκ. Ολόκληρο το ποσό της αύξησης καλύφθηκε με μετρητά από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. συμμετείχε στις 24/7/2009 στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της, κατά ποσοστό 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Bank Romania S.A. με το ποσό των € 18 εκ. Ακολούθησε κατά την ίδια ημερομηνία επιπλέον αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Piraeus Bank Romania S.A. με το ποσό των € 2,1 εκ., το οποίο προήλθε από την κεφαλαιοποίηση των κερδών της χρήσης 2008 και συνοδεύτηκε από διανομή δωρεάν μετοχών.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Piraeus Leasing Romania S.R.L., που πραγματοποιήθηκε στις 24/7/2009, με το ποσό των € 2 εκ. αυξάνοντας έτσι το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της από 99,81% σε 99,85%, ενώ το ποσοστό του Ομίλου διατηρήθηκε σταθερό στο 100%.

Η PLG Finance Α.Ε., θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, προχώρησε στις 19/8/2009 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 4 εκ. Η Τράπεζα συμμετείχε στην αύξηση με το ποσό των € 2,58 εκ. Ως εκ τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας μειώθηκε από 100% σε 65%.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. συμμετείχε στις 18/9/2009 στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών Rebikat Α.Ε. και Abies Α.Ε., με το ποσό των € 52,5 χιλ. και € 22,5 χιλ. αντίστοιχα, διατηρώντας αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της σε 30% σε κάθε μια από τις εταιρείες.

Στις 26/9/2009 η Piraeus Leasing Bulgaria EAD, θυγατρική της Τράπεζας κατά ποσοστό 100%, κάλυψε το σύνολο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας Piraeus Auto Leasing Bulgaria EAD με το ποσό των € 77,8 χιλ., διατηρώντας αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της (100%).

Οι εταιρείες New Evolution Α.Ε. και Πειραιώς Green Investments Α.Ε., θυγατρικές της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 100%, προχώρησαν στις 09/12/2009 σε αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου κατά € 200 χιλ. και € 60 χιλ αντίστοιχα. Ολόκληρο το ποσό των αυξήσεων καλύφθηκε με μετρητά από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., διατηρώντας ταυτόχρονα σταθερό το ποσοστό συμμετοχής της στις εταιρείες (100%).

Στις 11/12/2009, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. επαύξησε την συμμετοχή της στην AGR Investments A.E. Απόκτησης Τιτλοποιούμενων Απαιτήσεων από 99,83% σε 100%, αγοράζοντας το ποσοστό που κατείχε η, κατά 100% επίσης θυγατρική της εταιρεία, Πειραιώς Real Estate A.E.. Την ίδια ημέρα, η Τράπεζα προχώρησε σε κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της AGR Investments A.E. Απόκτησης Τιτλοποιούμενων Απαιτήσεων με το ποσό των € 13,5 χιλ., διατηρώντας αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της (100%).

δ) Εκκαθαρίσεις, μεταβιβάσεις ποσοστών και πωλήσεις εταιρειών:

Στις 14/5/2009 πραγματοποιήθηκε η πώληση της εταιρείας Borg El Arab σε τρίτους έναντι ποσού € 2,35 εκ. Στην ανωτέρω εταιρεία συμμετείχε με ποσοστό 27,47% η Piraeus Bank Egypt SAE, η οποία είναι θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. κατά ποσοστό 95,37%.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. στις 9/6/2009 πούλησε το σύνολο της συμμετοχής της, ήτοι ποσοστό 25%, στην Στάλκο Α.Ε. σε τρίτους έναντι € 750 χιλ.

Στις 12/12/2009, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. πούλησε σε τρίτους την, κατά ποσοστό 100% θυγατρική της εταιρεία, AGR Investments A.E. Απόκτησης Τιτλοποιούμενων Απαιτήσεων έναντι € 8 χιλ.

Στις 30/12/2009, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. πούλησε σε τρίτους ποσοστό 31,31% της Proton Τράπεζας Α.Ε., ήτοι το σύνολο της συμμετοχής της, έναντι τιμήματος € 70,52 εκ.

Στις 16/12/2009, η Τράπεζα λόγω της απορρόφησης της κατά ποσοστό 100% θυγατρικής της εταιρείας Πειραιώς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε., απέκτησε άμεση συμμετοχή με ποσοστό 100% στην Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. με αξία € 162,17 εκ., έμμεση έως τότε συμμετοχή της. Επίσης, λόγω της ως άνω απορρόφησης, η Τράπεζα επαύξησε κατά 20,01% την συμμετοχή της στην Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε. με αξία € 2,58 εκ., και ως εκ τούτου το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της διαμορφώθηκε από 54,89% σε 74,90%.

Την 26/10/2009 καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών η απόφαση για λύση και εκκαθάριση της εταιρείας Multicollection Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920. Η συγκεκριμένη εταιρεία είναι θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς κατά ποσοστό 51%.

ε) Αλλαγές επωνυμίας:

Έγινε αλλαγή επωνυμίας της "Piraeus – Egypt Asset Management" σε "Phoenix Kato Asset Management Co.", της εταιρείας "Piraeus Egypt Brokerage CO" σε "Piraeus – Egypt for Securities Brokerage Co." και της "Piraeus Insurance Consultants – Egypt" σε "Piraeus Insurance Brokerage – Egypt". Οι παραπάνω εταιρίες είναι θυγατρικές της Piraeus Bank Egypt S.A.E. και αποτελούν έμμεσες συμμετοχές της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.

Η συγγενής εταιρεία "Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π." μετονομάστηκε σε "Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π."

Η "PLG Συμβουλευτικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών Α.Ε." μετονομάστηκε σε "Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ."

ζ) Μετασχηματισμοί εταιρειών:

Στις 16/12/2009 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. απορρόφησε την, κατά ποσοστό 100% θυγατρική της εταιρεία, Πειραιώς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.

Οι μεταβολές των θυγατρικών εταιρειών που περιγράφονται στις παραπάνω παραγράφους συνοψίζονται ως εξής:

	2009	2008
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	126.514	216.882
Ίδρυση εταιρειών	-	32
Σύνολο συμμετοχής σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και ίδρυσης θυγατρικών εταιρειών	126.514	216.913
Αύξηση ποσοστού σε θυγατρικές του Ομίλου	6.374	16.426
Εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	220	15.000
Μείον: Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα που εξαγοράστηκαν	(104)	(176.173)
Σύνολο καθαρών εκρρών/ (εισρρών) από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών και αύξησης ποσοστού σε θυγατρικές	6.491	(144.747)

Εντός της χρήσης 2009, η υπεραξία που προέκυψε από εξαγορές και αυξήσεις ποσοστών θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ανήλθε σε € 2.354 χιλ. (2008: € 23.981 χιλ.).

47 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 23 Φεβρουαρίου 2010, ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings προχώρησε σε υποβάθμιση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης (IDR) της Τράπεζας Πειραιώς σε BBB από BBB+, με αρνητικές προοπτικές.

Στις 3 Μαρτίου 2010, ο οίκος Moody's έθεσε τη διαβάθμιση της Τράπεζας (A2 με αρνητικές προοπτικές) σε αναθεώρηση για πιθανή υποβάθμιση.

Στις 16 Μαρτίου 2010, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε την αξιολόγηση BBB/A-2 για την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς με αρνητικές προοπτικές, ενώ αφαίρεσε το καθεστώς πιστοληπτικής επιτήρησης (CreditWatch) της πιστοληπτικής διαβάθμισης που είχε θέσει στις 17 Δεκεμβρίου 2009.

Στις αρχές του 2010 σημειώθηκε επιδείνωση του κινδύνου χώρας της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως αυτή αποτυπώθηκε στη διεύρυνση του περιθωρίου των ελληνικών κρατικών ομολόγων έναντι των γερμανικών ομολόγων. Η επίδραση των μακροοικονομικών κινδύνων στην Τράπεζα, καθώς και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την ελληνική κυβέρνηση το 2010 για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών ανισορροπιών, αναλύονται στην Έκθεση Διαχείρισης του ΔΣ.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ Σ.Ε.Ο.

ΜΙΧΑΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ. ΜΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. Ρ 676217

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΑ 019570

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ &
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Ε. ΠΟΛΙΤΗΣ
Α.Δ.Τ. Ρ 012234
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/0060212

ΠΑΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2009

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 29η Μαρτίου 2010 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	3
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	4
Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	5
Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημείωση	
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων:	
1 Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	7
2 Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας	7
2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ξένα νομίσματα	10
2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	10
2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας "deferred day one profit and loss"	11
2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων	11
2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	11
2.7 Έσοδα από μερίσματα	12
2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	12
2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς	12
2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	12
2.11 Ανατιζιμώση χρηματοοικονομικών στοιχείων	14
2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	14
2.13 Απαιτήσεις από Χρεωστικούς Τίτλους	15
2.14 Λογισμικό και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού	16
2.15 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	16
2.16 Επενδύσεις σε ακίνητα	16
2.17 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	17
2.18 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	17
2.19 Μισθωμένα πάγια	17
2.20 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	17
2.21 Προβλέψεις	18
2.22 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	18
2.23 Παροχές σε εργαζομένους	18
2.24 Φόρος Εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	19
2.25 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές	20
2.26 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια	20
2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	20
2.28 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	20
2.29 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	20
2.30 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	21
2.31 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	21
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	22
3.1 Πιστωτικός κίνδυνος	22
3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου	22
3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού Κινδύνου	22
3.1.3 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου	24
3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων	25
3.1.5 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας	25
3.1.6 Δάνεια και απαιτήσεις	26
3.1.7 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	27
3.1.8 Επανάκτηση καλυμμάτων	28

Σημείωση		Σελίδα
3.1.9	Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	28
3.2	Κίνδυνος αγοράς	29
3.3	Κίνδυνος συναλλάγματος	30
3.4	Κίνδυνος επιτοκίου	30
3.5	Κίνδυνος ρευστότητας	32
3.6	Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	34
3.7	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	35
3.8	Κεφαλαιακή επάρκεια	35
4	Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	36
5	Ανάλυση κατά τομέα	37
6	Καθαρά έντοκα έσοδα	39
7	Καθαρά έσοδα προμηθειών	39
8	Έσοδα από μερίσματα	39
9	Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	39
10	Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	39
11	Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	40
12	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	40
13	Δαπάνες προσωπικού	40
14	Έξοδα διοίκησης	40
15	Φόρος Εισοδήματος	40
16	Κέρδη ανά μετοχή	41
17	Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	41
18	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	41
19	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	42
20	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	42
21	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	43
22	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	44
23	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	45
24	Ανατιζόμενη χρηματοοικονομικών στοιχείων	46
25	Απαιτήσεις από Χρεωστικούς Τίτλους	46
26	Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	46
27	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	48
28	Ενσώματες ακινητοποιήσεις	49
29	Επενδύσεις σε ακίνητα	49
30	Διακρατούμενα για πώληση στοιχεία ενεργητικού	50
31	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	50
32	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	50
33	Υποχρεώσεις προς πελάτες	50
34	Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	51
35	Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	52
36	Λοιπές υποχρεώσεις	52
37	Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	52
38	Αναβαλλόμενοι φόροι	53
39	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	53
40	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	55
41	Μετοχικό κεφάλαιο	56
42	Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	57
43	Μέρισμα ανά μετοχή	58
44	Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	58
45	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	58
46	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	60

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	2.149.833	3.230.268
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.366.120)	(2.380.580)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		783.713	849.687
Έσοδα προμηθειών	7	128.081	151.700
Έξοδα προμηθειών	7	(42.567)	(44.086)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		85.514	107.614
Έσοδα από μερίσματα	8	43.907	47.496
Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	45.982	(72.950)
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	10	(916)	17.587
Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11	13.654	(44.761)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12	41.914	31.868
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.013.767	936.542
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13	(256.967)	(266.401)
Έξοδα διοίκησης	14	(256.921)	(263.826)
Αποσβέσεις	27, 28	(36.961)	(29.251)
Κέρδη/ (Ζημιές) από πώληση παγίων		441	(99)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(550.408)	(559.578)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		463.358	376.964
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	22	(262.584)	(239.875)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		200.774	137.089
Φόροι χρήσης		(26.580)	(23.941)
Έκτακτη εισφορά φόρου		(28.256)	-
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	15	(54.835)	(23.941)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ		145.939	113.148
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- Βασικά	16	0,3865	0,3426
- Μειωμένα	16	0,3865	0,3426
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΦΟΡΟΥ		174.194	113.148

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	1.747.045	2.486.574
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	4.442.537	4.636.273
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	20	170.606	356.820
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	21	1.041.535	1.166.899
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	21	20.269	84.984
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	22	31.245.446	33.482.619
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
-Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	23	2.186.728	792.700
-Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	23	3.305.687	3.263.095
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	25	898.794	527.699
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	26	1.923.099	1.815.390
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	161.424	181.497
Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	27	76.597	37.794
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	313.451	317.266
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	121.221	42.676
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	84.144	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38	232.055	216.939
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	31	82.560	72.577
Λοιπές απαιτήσεις	31	868.804	731.196
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		48.922.004	50.212.997
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32	14.250.445	14.445.532
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	20	160.575	360.907
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	25.729.695	24.109.587
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	34	4.397.704	6.778.951
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	35	507.700	963.745
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	39	173.271	173.222
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	37	10.665	10.665
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		38.023	62.848
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	38	68.438	50.187
Λοιπές υποχρεώσεις	36	347.334	633.526
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		45.683.850	47.589.170
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Κοινές Μετοχές	41	1.604.020	1.571.923
Προνομιούχες Μετοχές	41	370.000	-
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	41	927.739	927.775
Μείον: Ίδιες μετοχές	41	-	(167.319)
Λοιπά αποθεματικά	42	(78.316)	(91.573)
Κέρδη εις νέον	42	414.711	383.022
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		3.238.154	2.623.827
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		48.922.004	50.212.997

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ (Α)	145.939	113.148
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:		
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	1.299	(163.860)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	1.299	(163.860)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	147.237	(50.712)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2008	1.617.977	1.099.903	(250.860)	71.208	406.057	2.944.285
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους				(163.860)		(163.860)
Κέρδη μετά φόρων χρήσης 2008				5.657	107.490	113.148
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2008	0	0	0	(158.202)	107.490	(50.712)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης					(118.122)	(118.122)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	3.589	12.398				15.987
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(49.644)	(184.526)	234.170			0
Αγορές ιδίων μετοχών			(188.745)			(188.745)
Πωλήσεις ιδίων μετοχών			38.116		(13.431)	24.685
Απορρόφηση εταιρείας και λοιπές κινήσεις				(4.578)	1.027	(3.551)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	1.571.923	927.775	(167.319)	(91.573)	383.022	2.623.827
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2009	1.571.923	927.775	(167.319)	(91.573)	383.022	2.623.827
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους				1.299		1.299
Κέρδη μετά φόρων χρήσης 2009				7.297	138.642	145.939
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2009	0	0	0	8.595	138.642	147.237
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης					(35.664)	(35.664)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	32.097	(36)				32.061
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	370.000				(4.110)	365.890
Αγορές ιδίων μετοχών			(4.119)			(4.119)
Πώληση ιδίων μετοχών			171.438		(70.722)	100.716
Απορρόφηση εταιρείας				4.661	3.543	8.204
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	1.974.020	927.739	0	(78.317)	414.711	3.238.154

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημειώσεις	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
<i>Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες</i>			
Κέρδη προ φόρων		200.774	137.089
Προσαρμογή κερδών προ φόρων:			
Προστίθεται: απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	22	262.584	239.875
Προστίθενται: αποσβέσεις	27, 28	36.961	29.251
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	39	22.786	28.848
(Κέρδη)/ ζημιές από αποτίμηση εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(31.367)	50.811
(Κέρδη)/ ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		(88.463)	(11.233)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		403.275	474.641
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα		(374)	1.200
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		208.314	1.846.868
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα		(2.104.222)	718.816
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες		1.974.589	(6.966.712)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους		(371.095)	-
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(3.434)	(479.682)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(195.086)	3.740.689
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		1.620.108	5.079.565
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		(509.261)	300.578
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος</i>		1.022.813	4.715.964
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		(12.121)	(39.115)
Καθαρές ταμειακές εισροές/ (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		1.010.692	4.676.849
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</i>			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	(80.322)	(91.792)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		2.765	10.680
Αγορά άυλων παγίων στοιχείων	27	(14.874)	(17.998)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	30	(65.013)	-
Αγορά χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	23	(1.552.594)	(431.463)
Πώληση χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	23	124.786	753.651
Αγορά χρεογράφων του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου	23	(42.593)	(2.389.664)
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων		(135.015)	(214.888)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών		8	5.697
Εξαγορά συγγενών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων	26	(4.672)	(31.290)
Πώληση συγγενών εταιρειών		71.267	120
Είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές εταιρείες		32.097	21.803
Είσπραξη μερισμάτων από συγγενείς εταιρείες		2.412	4.830
Είσπραξη μερισμάτων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		5.629	12.963
Είσπραξη μερισμάτων του εμπορικού χαρτοφυλακίου		-	2.342
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες		(1.656.120)	(2.365.010)
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>			
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		(2.837.292)	(950.377)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος		32.061	15.987
Έκδοση προνομιούχων μετοχών - Ελληνικό Δημόσιο	41, 42	365.890	-
Επανεπένδυση/ πληρωμή μερισμάτων	42	(35.664)	(118.122)
Αγορά ιδίων μετοχών	41	(4.119)	(188.745)
Πώληση ιδίων μετοχών	41, 42	100.716	24.686
Καθαρή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(2.378.407)	(1.216.571)
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδύναμων		2.888	(7.527)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων		(3.020.947)	1.087.742
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	44	6.442.294	5.354.552
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	44	3.421.346	6.442.294

1 Γενικές Πληροφορίες για την Τράπεζα

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει την έδρα της στη Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς αναπτύσσει δραστηριότητες στην Ελλάδα και στο Λονδίνο (Ην. Βασιλείο). Η Τράπεζα απασχολεί συνολικά 5.070 άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/ATHEX (Banks, 20, 140, International), FTSE/ATHEX-CSE Banking Index, GT-30, MSCI (World, Europe, EMU, EAFE, Greece), Bloomberg (BE500, BEBanks), Dow Jones (Euro Stoxx, Euro Stoxx Banks) και FTSE4Good Index Series.

2 Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας

Οι λογιστικές αρχές της Τράπεζας Πειραιώς που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις περιόδους αναφοράς που παρουσιάζονται.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε Ευρώ. Στις επισυναπτόμενες Οικονομικές Καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα.

2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν εφαρμόζοντας πλήρως τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Βασική αρχή κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Α) Δημοσιευμένα πρότυπα και Διερμηνείες με ισχύ εντός του 2009:

- **Δ.Λ.Π. 1 (Αναθεώρηση), "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 1 αναφέρεται σε αλλαγές ως προς την κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Επιπρόσθετα, απαιτείται η κατάρτιση Κατάστασης Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος. Η υιοθέτηση του Προτύπου επέφερε αλλαγές στην παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων.

- **Δ.Π.Χ.Α. 8, "Επιχειρηματικοί τομείς"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 8 απαιτεί τον καθορισμό των επιχειρηματικών τομέων βάσει των εσωτερικών αναφορών που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση προκειμένου να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους επιχειρηματικούς τομείς και στην αξιολόγησή τους. Το Δ.Π.Χ.Α. 8 αντικατέστησε το Δ.Λ.Π. 14, «Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα». Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 8 επηρέασε τη σχετική γνωστοποίηση της Τράπεζας «Επιχειρηματικοί τομείς».

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), "Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 2 παρέχει καθοδήγηση και επαναπροσδιορίζει τις προϋποθέσεις κατοχύρωσης και εν συνεχεία αναφέρεται στις ακυρώσεις που σχετίζονται με παροχές εξαρτώμενες από την αξία των μετοχών. Η παρούσα τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- **Δ.Λ.Π. 23, «Κόστη Δανεισμού»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του προτύπου μειώνει την πιθανότητα άμεσης αναγνώρισης του κόστους δανεισμού ως έξοδο επί των περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία απαιτείται ουσιαστικό χρονικό διάστημα μέχρι να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η εφαρμογή της τροποποίησης του Δ.Λ.Π. 23 δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 32 αναφέρεται στις γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών εργαλείων που ενέχουν δικαίωμα επιστροφής και των υποχρεώσεων που ανακύπτουν κατά τη ρευστοποίηση. Αντίστοιχα, το Δ.Λ.Π. 1 επιφέρει αλλαγές που αφορούν στην ομαδοποίηση των παραγώγων σε κυκλοφορούντα και μη κυκλοφορούντα, καθώς και στις γνωστοποιήσεις των προαναφερόμενων χρηματοοικονομικών εργαλείων. Οι σχετικές τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Οι τροποποιήσεις του εν λόγω προτύπου αφορούν στην ομαδοποίηση παράγωγων μέσων προς ή από την ομάδα μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος. Επιπρόσθετα, αναφέρονται στην αναγνώριση και γνωστοποίηση αντιστάθμισης σε επίπεδο τομέα. Τέλος, οι τροποποιήσεις αναφέρονται στο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει κατά την παύση λογιστικοποίησης αντιστάθμισης εύλογης αξίας. Η δεύτερη τροποποίηση του προτύπου εκδόθηκε το Μάρτιο του 2009, με ισχύ για τις χρήσεις με λήξη την 30 Ιουνίου 2009 ή μεταγενέστερη ημερομηνία. Με την τροποποίηση ορίζεται πως κατά την ομαδοποίηση από την ομάδα μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος, όλα τα ενσωματωμένα παράγωγα θα πρέπει να αξιολογηθούν και αν κρίνεται απαραίτητο να λογιστικοποιηθούν χωριστά στις οικονομικές καταστάσεις. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ. Η επίδραση στην Τράπεζα από την τροποποίηση αυτή δεν ήταν σημαντική.

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια ιεράρχηση τριών επιπέδων για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και απαιτούν την παροχή πρόσθετων γνωστοποιήσεων σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν και αυξάνουν τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τον κίνδυνο ρευστότητας. Η Τράπεζα ενσωμάτωσε τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στις επισυναπτόμενες οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 13, "Προγράμματα Επιβράβευσης Πελατών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2008 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 13 παραθέτει κανόνες για τη λογιστική απεικόνιση παροχών, όπως οι εκπτώσεις αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχονται ως μέσο επιβράβευσης πελατών. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Διερμηνεία 15, "Συμφωνίες για Κατασκευή Ακινήτων"** (σε αναδρομική ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 15 προσδιορίζει την ανάγκη να τυποποιηθεί η λογιστική πρακτική μεταξύ των κατασκευαστών ακινήτων ως προς την αναγνώριση εσόδων που προέρχονται από πωλήσεις διαμερισμάτων ή κατοικιών η κατασκευή των οποίων δεν έχει ολοκληρωθεί. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Διερμηνεία 16, "Αντιστάθμιση Καθαρής Επένδυσης σε Δραστηριότητα του Εξωτερικού"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Οκτωβρίου 2008 ή μεταγενέστερη ημερομηνία). Η Διερμηνεία 16 διευκρινίζει ότι το νόμισμα αναφοράς δεν δημιουργεί κίνδυνο στον οποίο είναι εφαρμόσιμη πολιτική αντιστάθμισης από μία επιχείρηση και εν συνεχεία προβλέπει ότι στο πλαίσιο ενός ομίλου τα μέσα αντιστάθμισης μπορούν να διακρατούνται από οποιαδήποτε επιχείρηση. Επιπρόσθετα, η Διερμηνεία 16 προβλέπει ότι ενώ το Δ.Λ.Π. 39 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση" εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του ποσού που ομαδοποιείται στα αποτελέσματα λόγω της μετατροπής των ξένων νομισμάτων που αφορά στο αντισταθμιστικό μέσο, το Δ.Λ.Π. 21 "Οι επιδράσεις των Μεταβολών των Τιμών Συναλλάγματος" θα πρέπει να εφαρμόζεται όσον αφορά στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση), "Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 16 παρέχει καθοδήγηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού του παγίου, καθώς και για την περίπτωση πώλησης παγίων διακρατούμενων για μίσθωση. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), "Παροχές σε Εργαζόμενους"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 19 παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις περικοπές και το αρνητικό κόστος προύπηρεσίας, τον προγραμματισμό διοικητικού κόστους, καθώς και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τέλος, επαναπροσδιορίζει τον χρονικό ορίζοντα που οι παροχές καθίστανται αποδοτέες. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 20 (Τροποποίηση), "Κυβερνητικές επιχορηγήσεις και γνωστοποίηση κυβερνητικών παροχών"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 20 επικεντρώνεται στα κυβερνητικά δάνεια με επιτόκιο χαμηλότερο αυτού που ισχύει στην αγορά δανεισμού. Η τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), "Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του Προτύπου αφορά στην επιμέτρηση θυγατρικής προς πώληση στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 28 διευκρινίζει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στην περίπτωση που συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος και παραθέτει κανόνες που σχετίζονται με την απομείωση μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση. Η τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 29 (Τροποποίηση), "Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 29 περιγράφει τη βάση επιμέτρησης στις οικονομικές καταστάσεις στην περίπτωση παρουσίασης οικονομικών στοιχείων σε υπερπληθωριστικές οικονομίες. Δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 31 (Τροποποίηση), "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 31 παρέχει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στην περίπτωση που συμμετοχές σε κοινοπραξίες αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελέσματος. Δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

- **Δ.Λ.Π. 36 (Τροποποίηση), "Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων"** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 36 παρέχει καθοδήγηση ως προς τη γνωστοποίηση υποθέσεων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού ενός περιουσιακού στοιχείου. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- Δ.Λ.Π. 38 (Τροποποίηση), "Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 38 επικεντρώνεται στις διαφημιστικές και προωθητικές δραστηριότητες και παρέχει διευκρινίσεις για τη μέθοδο απόσβεσης βάσει μονάδων παραγωγής. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση), "Επενδύσεις σε Ακίνητα" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 40 παρέχει καθοδήγηση για τα ακίνητα υπό εκτέλεση ή ανάπτυξη για μελλοντική χρήση ως επένδυση σε ακίνητα. Δεν έχει σημαντική επίδραση στην Τράπεζα.

- Δ.Λ.Π. 41 (Τροποποίηση), "Γεωργία" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2009). Το Δ.Λ.Π. 41 διευκρινίζει το επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό εύλογης αξίας και παρέχει καθοδήγηση για την περίπτωση επιπρόσθετης βιολογικής μεταποίησης. Δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

Β) Τα ακόλουθα νέα πρότυπα και διερμηνείες έχουν εκδοθεί έως το 2009. Δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικά κατά το 2009 και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα:

- Δ.Π.Χ.Α. 3 (Αναθεώρηση), "Συνενώσεις Επιχειρήσεων" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Το Δ.Π.Χ.Α. 3 αναφέρεται στη μέθοδο αγοράς στην περίπτωση των συνενώσεων επιχειρήσεων και προβλέπει την εξοδότηση των συσχετιζόμενων με την εξαγορά εξόδων.

- Δ.Λ.Π. 27 (Αναθεώρηση), "Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Οι τροποποιήσεις του Προτύπου σχετίζονται άμεσα με αυτές που έχουν συντελεστεί στο Δ.Π.Χ.Α. 3 "Συνενώσεις Επιχειρήσεων".

- Δ.Λ.Π. 28 (Αναθεώρηση), "Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Αφορά επακόλουθες αλλαγές λόγω αναθεώρησης του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

- Δ.Λ.Π. 31 (Αναθεώρηση), "Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Αφορά επακόλουθες αλλαγές λόγω αναθεώρησης του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

- Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), "Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2010). Η τροποποίηση αποσαφηνίζει τους χειρισμούς για λήψη αγαθών ή υπηρεσιών, όταν το αντάλλαγμα είναι η αμοιβή με βάση την αξία των μετοχών. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στις περιπτώσεις που άλλος είναι ο λήπτης των αγαθών ή υπηρεσιών σε ένα όμιλο (π.χ. μια θυγατρική) και άλλος υπόχρεος προς πληρωμή (π.χ. η μητρική), με βάση είτε τις μετοχές της θυγατρικής ή της μητρικής.

- Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Φεβρουαρίου 2010). Η τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 32 ασχολείται με τη λογιστική για τα δικαιώματα (δικαιώματα, δικαιώματα προαίρεσης ή δικαιώματα αγοράς) που είναι εκφρασμένα σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του εκδότη.

- Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Οι τροποποιήσεις αναφέρονται στα επιλεγμένα αντισταθμισμένα μέσα, καθώς και στο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει κατά την παύση λογιστικοποίησης εύλογης αξίας.

- Δ.Π.Χ.Α. 9, "Χρηματοοικονομικά Μέσα" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2009 και αντικατέστησε το μέρος του Δ.Λ.Π. 39 που αφορά την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Ωστόσο, δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.), συνεπώς δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Η ημερομηνία ισχύος για την Τράπεζα θα αποφασιστεί μετά την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την Ε.Ε.

- Δ.Λ.Π. 24 (Αναθεώρηση), "Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011). Οι αλλαγές που εισάγει η αναθεώρηση του Δ.Λ.Π. 24 αφορούν κατά κύριο λόγο στις οικονομικές καταστάσεις των κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων.

- Διερμηνεία 17, "Διανομές Μη-Ταμειακών Περιουσιακών Στοιχείων σε Ιδιοκτήτες" (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2009). Η Διερμηνεία αυτή αποσαφηνίζει ότι η υποχρέωση για καταβολή μερίσματος θα πρέπει να αναγνωρίζεται όταν το μέρισμα έχει εγκριθεί και δεν είναι πλέον στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης. Επιπρόσθετα, η επιχείρηση πρέπει να επιμετρά την υποχρέωση για καταβολή μερίσματος στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων προς διανομή και να αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ του μερίσματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας των διανεμηθέντων περιουσιακών στοιχείων στα αποτελέσματα. Η διερμηνεία απαιτεί επίσης την παροχή επιπρόσθετων γνωστοποιήσεων στην περίπτωση που τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προς διανομή πληρούν τον ορισμό της διακοπείσας δραστηριότητας βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 5.

- Διερμηνεία 18 "Μεταφορές Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες" (σε ισχύ για μεταφορές από την 1 Ιουλίου 2009). Η Διερμηνεία 18 αναφέρεται στον προσδιορισμό της υποχρέωσης της επιχείρησης να παρέχει μία ή περισσότερες αναγνωρίσιμες υπηρεσίες σε αντάλλαγμα για το μεταβιβαζόμενο περιουσιακό στοιχείο και στην επιμέτρηση του σχετικού εσόδου. Η διερμηνεία παρέχει οδηγίες για τη λογιστικοποίηση των χρηματικών διαθεσίμων ληφθέντων από πελάτες.

Οι βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. που εκδόθηκαν τον Απρίλιο 2009 (δεν έχουν ακόμα υιοθετηθεί από την Ε.Ε.) περιέχουν πολυάριθμες αναθεωρήσεις που το συμβούλιο του IASB θεωρεί μη επείγουσες αλλά αναγκαίες. Οι βελτιώσεις αφορούν τροποποιήσεις στην παρουσίαση, στην αναγνώριση, στην επιμέτρηση και στην ορολογία διαφόρων προτύπων. Οι περισσότερες τροποποιήσεις θα εφαρμοστούν για περιόδους από 1 Ιανουαρίου 2010 αντίστοιχα, με δυνατότητα πρόωρης εφαρμογής.

2.2 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε Ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία που υφίσταται την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή, με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών, την αντιστάθμιση κινδύνων, καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται η Τράπεζα περιλαμβάνουν Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα Προαίρεσης, Συμβάσεις Ανταλλαγής Στοιχείων Ενεργητικού, Μελλοντικές Συμφωνίες Επιτοκίου, καθώς και Προθεσμιακές Συμφωνίες Συναλλάγματος.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκεια της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκεια της.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης.

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προσρίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Η Τράπεζα καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: (α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, ή (β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η Τράπεζα, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας “deferred day one profit and loss”

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου, είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο, είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Η Τράπεζα έχει συνάψει συναλλαγές για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως “αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης μέρας” (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του “αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης μέρας” προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής, είτε αναβάλλεται έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά, είτε αναγνωρίζεται με την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Στη συνέχεια, το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το “αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης μέρας”. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των “αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης μέρας”.

2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά την διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια που έχουν υποστεί απομείωση λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο επί της λογιστικής αξίας.

2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή την Τράπεζα.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων, αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και η Τράπεζα δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση όπως και οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων -όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά

μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/ πώληση εταιρειών- αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.7 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δύο υποκατηγορίες: τα χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου που αγοράστηκαν με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών, καθώς και τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιήθηκαν ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού).

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία (τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων) και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου". Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στις εύλογες αξίες, συμπεριλαμβάνονται στα "Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών".

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των χρεογράφων αυτών. Η Τράπεζα παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί, ή όταν όλες οι ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτό μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου καταχωρείται στα "Έσοδα από Τόκους". Τα μερίσματα τα οποία εισπράττονται από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα "Έσοδα από Μερίσματα".

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα χαρακτηρίζονται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς,
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυγχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία.
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos) αναταξινομούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Τα χρεόγραφα τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται, με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos), καταχωρούνται ως απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Χρεόγραφα εκχωρημένα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως στοιχεία ενεργητικού. Χρεόγραφα εκχωρημένα στην Τράπεζα από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις παρά μόνο εάν πωληθούν σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή το κέρδος ή η ζημιά εμφανίζονται στα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι αρμόδιες μονάδες της Τράπεζας αποφασίζουν για την κατηγοριοποίηση των χρεογράφων στα επιμέρους χαρτοφυλάκια κατά την ημερομηνία αγοράς τους.

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που η Τράπεζα Πειραιώς έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών. Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.12.

Αν η Τράπεζα Πειραιώς πουλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Επίσης, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού ως διακρατούμενο ως τη λήξη για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγών) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Η Τράπεζα εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας) των χρεογράφων αυτών χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά για τις μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 2,5, την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) όπου χρησιμοποιείται ο συντελεστής 15 ή την απόκλιση κατά 25% από την χρηματιστηριακή τους αξία για επενδύσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά. Εφόσον από τα παραπάνω μοντέλα προκύψει ένδειξη απομείωσης αξίας, η Τράπεζα αξιολογεί ενδελεχώς τη δυνατότητα άντλησης του κόστους κτήσης της μετοχής βάσει της ιστορικής μεταβλητότητας (volatility) κάθε μίας μετοχής ξεχωριστά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, τότε η συσσωρευμένη ζημιά που έχει αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημιά αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημιά απομείωσης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο. Η ζημιά απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Η ζημιά απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα στην περίπτωση όπου η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.11 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» ή «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δε διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «εμπορικού χαρτοφυλακίου» ή του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία του «διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» στην κατηγορία «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στην κατηγορία «διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημιά από την αποτίμηση, που είχε αναγνωριστεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης δεν αναστρέφεται. Το πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» και «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» προσδιορίζεται κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Αναταξινόμηση από το «διακρατούμενο μέχρι τη λήξη χαρτοφυλάκιο» σε άλλες κατηγορίες δεν επιτρέπεται.

2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 1) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- 2) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- 3) χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμειώνονται από την Τράπεζα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Τράπεζας ως «Τόκοι και Εξομοιούμενα Έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένες με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Στον όρο "απαίτηση" περιλαμβάνονται οι χορηγήσεις, οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές επιστολές.

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη αποτελούν οι ακόλουθες:

- (i) Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- (ii) Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- (iii) Η Τράπεζα, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, συμφωνεί με αυτόν κάποια ρύθμιση, την οποία δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- (iv) Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- (v) Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα, την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:
 - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή

- Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται σε επίπεδο πιστούχου, για τις χορηγήσεις που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο πιστούχου ή ομάδας πιστούχων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο πιστούχου και για τις οποίες έχει αναγνωριστεί απομείωση αξίας δεν περιλαμβάνονται σε ομάδες δανείων και συνεπώς δεν αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης της Τράπεζας τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες).

Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων πρέπει να αντανακλούν και να είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλο παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για την Τράπεζα, καθώς και το ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών επανεξετάζονται τακτικά από την Τράπεζα. Όταν ένα δάνειο θεωρείται ανείσπρακτο διαγράφεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση αξίας δανείων. Τέτοια δάνεια διαγράφονται μετά το πέρας όλων των απαραίτητων διαδικασιών και εφόσον το ποσό της ζημιάς έχει προσδιοριστεί.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Τα δάνεια τα οποία είτε σε συλλογική βάση είτε σε επίπεδο πιστούχου λόγω σημαντικότητας, εξετάζονται για μόνιμη απομείωση και των οποίων οι όροι της σύμβασης έχουν επανεξεταστεί, δεν θεωρούνται πλέον ληξιπρόθεσμα αλλά αντιμετωπίζονται ως ενήμερα δάνεια.

2.13 Απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους είναι μη-παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- (α) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- (β) χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- (γ) χρηματοοικονομικά στοιχεία ο κάτοχος των οποίων πιθανό να μην ανακτήσει όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από Χρεωστικούς τίτλους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και για το λόγο αυτό διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.14 Λογισμικό και λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα κόστους είναι:

(α) το κόστος προσωπικού το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.

(β) οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών η ωφέλιμη ζωή του οποίου εξετάζεται κατά περίπτωση. Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού αποσβένονται σε 5-7 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε άυλου στοιχείου ενεργητικού η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των άυλων παγίων.

2.15 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου μείον τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ως εξής:

- Hardware υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και της διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων όσο και στην υπολλειματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

Το εύρος της ωφέλιμης ζωής στις περισσότερες των περιπτώσεων ακολουθεί τα αποδεκτά έτη ωφέλιμης ζωής σύμφωνα και με το φορολογικό νόμο.

2.16 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή την απόκτηση υπεραξίας ή και τα δύο, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η

εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου.

Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανakλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανakλούν επίσης οποιοσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, τότε κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που διακρατούνται για πώληση χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

2.17 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία θα πωληθούν εντός 12 μηνών και το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώλησή τους. Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία, με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 5 "Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και Διακοπήσεις δραστηριότητες", αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.18 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα από πλειστηριασμούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40. Τα εν λόγω ακίνητα λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους, εξαιρώντας το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον τα έξοδα πώλησης.

2.19 Μισθωμένα πάγια

A. Η Τράπεζα ως μισθωτής.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα Πειραιώς είναι μισθωτής παγίων μέσω λειτουργικών μισθώσεων, τα μισθώματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα Πειραιώς είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού. Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων.

Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα της Τράπεζας στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της μίσθωσης..

B. Η Τράπεζα ως εκμισθωτής

Σε περίπτωση που η Τράπεζα εκμισθώνει πάγια σε τρίτους μέσω λειτουργικής μίσθωσης, τότε τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων της Τράπεζας αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.20 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους όπως: μετρητά, χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού

χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από την Τράπεζα, συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.21 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για δαπάνες αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις καταχωρούνται όταν: α) η Τράπεζα έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μια εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό απ' ό,τι το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων, ως ένα σύνολο. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο τόκων.

2.22 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ (α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωρισθεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και (β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.23 Παροχές σε εργαζομένους

A. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από την Τράπεζα Πειραιώς χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας Πειραιώς για συνταξιοδότηση αφορούν συμμετοχή τόσο σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (πχ Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της Τράπεζας Πειραιώς σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Οι εργοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται σε ετήσια βάση περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μαζί με τυχόν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας που δεν έχουν αναγνωρισθεί ακόμα.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο "προβλεπόμενη πιστωτική μονάδα υποχρέωσης" (projected unit credit method).

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Η Τράπεζα Πειραιώς επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον «Κανόνα Περιθωρίου του 10%» για τα κέρδη/ ζημιές και να αναγνωρίζει τα καθαρά σωρευτικά αναλογιστικά κέρδη/ ζημιές τα οποία υπερέβησαν το μεγαλύτερο από: α) το 10% της καθαρής παρούσας αξίας της υποχρέωσης του προγράμματος καθορισμένων παροχών και β) το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Η αναγνώριση γίνεται χρεώνοντας ή πιστώνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματα με βάση τη μέση εναπομένουσα διάρκεια της εργασιακής σχέσης.

Κόστος προϋπηρεσίας

Η Τράπεζα επέλεξε να χρεώνει / πιστώνει το κόστος προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου μέχρις ότου οι παροχές κατοχυρωθούν.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Τράπεζα Πειραιώς παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων συσσωρεύονται κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών του υπαλλήλου, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Γ. Προγράμματα διάθεσης μετοχών

Η εύλογη αξία των λαμβανόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων σε αντάλλαγμα για τη χορήγηση των δικαιωμάτων του προγράμματος διάθεσης μετοχών καταχωρείται ως έξοδο. Το συνολικό ποσό που εξοδοποιείται κατά την διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που χορηγούνται, εξαιρώντας την επίδραση προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς (για παράδειγμα, στόχοι κερδοφορίας και μεγέθυνσης πωλήσεων).

Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς συμπεριλαμβάνονται σε παραδοχές αναφορικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, η Τράπεζα αναθεωρεί τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται ότι θα εξασκηθούν. Η επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υπάρχουν, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αντίστοιχη προσαρμογή διενεργείται στα ίδια κεφάλαια για την εναπομένουσα περίοδο κατοχύρωσης.

Το ποσό που εισπράττεται από την έκδοση νέων μετοχών, μετά από την αφαίρεση των άμεσα συσχετιζόμενων εξόδων συναλλαγών, αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα εξασκούνται.

2.24 Φόρος Εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές, αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό τους. Η Τράπεζα συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τη φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχύοντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής (αποτιμήσεις βάσει Δ.Λ.Π.) και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), τις προβλέψεις δανείων, την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από τις μεταβολές στην τρέχουσα αξία των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, καθώς και των σχέσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών, ο οποίος αρχικά χρεώνεται ή πιστώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μεταγενέστερα μεταφέρεται από τα Ίδια Κεφάλαια στα αποτελέσματα χρήσης μαζί με το κέρδος ή ζημιά.

2.25 Μετοχικό Κεφάλαιο και ίδιες μετοχές

- (α) Τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.
- (β) Μερίσματα: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- (γ) Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.
- (δ) Οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, οι οποίες εκδόθηκαν στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», αναγνωρίστηκαν ως στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων βάσει των όρων έκδοσης και των προϋποθέσεων του Δ.Λ.Π. 32. Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν το μερίσμα καθίσταται πληρωτέο.

2.26 Υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια

Υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39, στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους μείον το κόστος έκδοσης). Στη συνέχεια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από δανειακά κεφάλαια της Τράπεζας περιλαμβάνουν: μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), βραχυπρόθεσμους τίτλους (ECP), ομόλογα ΕΤΒΑ, ομολογιακά δάνεια από τιλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια και κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης.

Οι προνομιούχες μετοχές, οι οποίες φέρουν υποχρεωτική καταβολή μερίσματος ή είναι εξαγοράσιμες σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την επιλογή του μετόχου, καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στα λοιπά δανειακά κεφάλαια. Τα μερίσματα από αυτές τις προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου με βάση το αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το τμήμα της εύλογης αξίας που αντιστοιχεί στην υποχρέωση ενός μετατρέψιμου σε μετοχές ομολόγου καθορίζεται από το τρέχον επιτόκιο ενός ισότιμου μη μετατρέψιμου ομολόγου. Το ποσό αυτό καταχωρείται ως υποχρέωση με βάση το αποσβέσιμο κόστος έως ότου μετατραπεί ή λήξει. Το υπολειπόμενο μέρος της εύλογης αυτής αξίας κατανέμεται στο δικαίωμα μετατροπής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρό από φόρους.

Εάν η Τράπεζα εξαγοράσει τα δανειακά κεφάλαια που έχει εκδώσει, τότε τα δανειακά αυτά κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της ιστορικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.28 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης και γ) εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/ πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτικές διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας.

2.29 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας της Τράπεζας γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστικό Συμβούλιο), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητες της Τράπεζας και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας και στην αξιολόγησή τους.

Κατ' εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 8, η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 4 κύριους τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες που αφορούν άμεσα κάθε τομέα, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.30 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

2.31 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η επιχειρηματική λειτουργία της Τράπεζας είναι αλληλένδετη με την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διοίκηση έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των εργασιών της έχει ως στόχο υψηλής προτεραιότητας την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών τους στα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους, καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η ΕΔΚ συνεδριάζει τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Τόσο οι αρχές όσο και η υφιστάμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων έχουν δημιουργηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα, για τη θέσπιση κατάλληλων ορίων και συστημάτων ελέγχου, καθώς επίσης και για τη συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων. Η Τράπεζα επανεξετάζει σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη δυναμική των αγορών, σε μεταβολές στα προσφερόμενα προϊόντα και στις ενδεδειγμένες διεθνείς πρακτικές.

Στην Τράπεζα Πειραιώς λειτουργεί ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος έχει την εκτελεστική ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Τομέας αποτελείται από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς & Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου. Οι δραστηριότητες του υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τη χρήση πιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος.

3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου

Η τραπεζική δραστηριότητα και η κερδοφορία της Τράπεζας είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για την Τράπεζα, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, από πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στην Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/ και ανανεώνονται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει η Τράπεζα για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται μεταξύ τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί ξεχωριστή Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Κεφαλαιακής Διαχείρισης με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Κεντρικών Κυβερνήσεων.

3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που ενέχεται στα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου:

(i) αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων, (ii) παρακολουθείται το ύψος της τρέχουσας έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από το άνοιγμα και (iii) εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης το οποίο ενδέχεται να εισπράξει η Τράπεζα στην περίπτωση που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Και οι τρεις αυτές συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings) προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμόδιων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Τράπεζα επικυρώνει τακτικά την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται τόσο στην Επιχειρηματική και Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στην Επιχειρηματική Πίστη, τα υποδείγματα που εφαρμόζονται διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's Risk Advisor (MRA), ενώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης, καθώς και συστήματα scoring. Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων (Βασιλεία II), η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτά υποδείγματα πιστοληπτικής αξιολόγησης για απαιτήσεις ειδικού χαρακτήρα (specialized lending).

Στα πλαίσια του έργου επικύρωσης, βελτιστοποίησης και βαθμονόμησης του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας MRA, η Τράπεζα προέβη στη βελτιστοποίηση του υφιστάμενου υποδείγματος αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών >€ 2,5 εκατ. και στην ανάπτυξη νέου υποδείγματος για το τμήμα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αφορά σε πιστούχους με Γ' κατηγορίας βιβλία και κύκλο εργασιών <= € 2,5 εκατ. ή χωρίς κύκλο εργασιών.

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε δεκατέσσερις (14) διαβαθμίσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης, επιτρέποντας έτσι τη διενέργεια προβλέψεων έναντι συγκεκριμένων ανοιγμάτων. Για κάθε βαθμίδα της κλίμακας αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Ιδιωτική Πίστη

Σε ό,τι αφορά στις πιστοδοτήσεις ιδιωτών, η Τράπεζα δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζει υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους υποψήφιους πιστούχους (application scoring), ενώ έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή υποδείγματα σχετικά με την αξιολόγηση της συμπεριφοράς υφιστάμενων πελατών (behavior scoring) για κάθε προϊόν αλλά και σε επίπεδο πελάτη.

Επιπροσθέτως, πλέον χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας AE, η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των ήδη υπάρχοντων υποδειγμάτων. Όλα τα υποδείγματα επικυρώνονται κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο.

(ii) Παρακολούθηση ύψους τρέχουσας έκθεσης πιστωτικού κινδύνου

Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προσμετράται, στην περίπτωση των δανείων και των απαιτήσεων, με βάση την ονομαστική τους αξία.

(iii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, η Τράπεζα εκτιμά κατά τον καθορισμό/ ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Σε γενικές γραμμές, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδεχόμενο αθέτησης των υποχρεώσεων του προς την Τράπεζα και επομένως τόσο ισχυρότερα θα πρέπει να είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο.

β) Χρεόγραφα

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος ενέχεται σε χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων έντοκων γραμματίων προσμετράται με βάση την αγοραία αξία των ανοιγμάτων και/ ή θέσεων εντός και εκτός ισολογισμού. Οι επενδύσεις σε χρεόγραφα αποτελούν ένα μέσο διαφοροποίησης του πιστωτικού κινδύνου και εξυπηρετούν τη διαχείριση της ρευστότητας της Τράπεζας.

(γ) Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κινδύνου στην Τράπεζα, παρέχοντας εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν κάτω από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Η Τράπεζα Πειραιώς, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2577/ 9.3.2006), διενεργεί σε συστηματική βάση ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον πιστωτικό κίνδυνο, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι ασκήσεις πραγματοποιούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου & Κεφαλαιακής Διαχείρισης του Ομίλου. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις διαταραχών που εφαρμόζονται χρησιμοποιούν ως βάση τις απαιτήσεις άσκησης που πραγματοποιήθηκαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στα πλαίσια του προγράμματος Financial Sector Assessment Program (FSAP) και επιπρόσθετα εμπλουτίζονται με εσωτερικά ανεπτυγμένα σενάρια και υποδείγματα προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κινδύνων της Τράπεζας. Στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών, εξετάζονται τόσο τα δάνεια και οι απαιτήσεις της Τράπεζας προς πιστούχους εντός και εκτός της χώρας, όσο και πιστωτικά ανοίγματα στην αγορά ομολόγων. Επιπρόσθετα πραγματοποιούνται σενάρια προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης για χαρτοφυλάκια ευπαθή στις οικονομικές μεταβολές, όπως το χαρτοφυλάκιο της ποντοπόρου ναυτιλίας, κατασκευών και διαχείρισης ακινήτων.

3.1.3 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης κινδύνου

Η Τράπεζα Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υπο-ορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Η Τράπεζα κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων της σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Τράπεζα Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετησία ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται στην Τράπεζα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα ή/ και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων της σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων της. Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική της πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ή ομολόγων ή εντόκων γραμματίων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Προσημειώσεις ακινήτων/ υποθήκες ακινήτων
- Υποθήκες πλοίων
- Απαιτήσεις έναντι τρίτων

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/ και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν πρόκειται για συμφωνίες επαναπώλησης (reverse repos) ή για άλλες δραστηριότητες δανεισμού χρεογράφων.

β) Παράγωγα

Η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει συστηματικά το ύψος και τη διάρκεια των καθαρών ανοικτών της θέσεων στην αγορά παραγώγων. Σε οποιαδήποτε στιγμή, η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο παραγώγων προϊόντων αντιπροσωπεύεται από τη θετική αγοραία αξία των ανοικτών θέσεων πλέον του ενδεχόμενου μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος. Τα πιστωτικά ανοίγματα που προκύπτουν από πράξεις σε παράγωγα προϊόντα αποτελούν μέρος των συνολικών πιστοδοτικών ορίων που καθορίζονται για έναν αντισυμβαλλόμενο και λαμβάνονται υπόψη κατά την εγκριτική διαδικασία. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται συνήθως έναντι ανοιγμάτων σε παράγωγα προϊόντα, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες η Τράπεζα απαιτεί την εφαρμογή περιθωρίου ασφαλείας (margin) από τους αντισυμβαλλόμενους.

Στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται συστηματικά για κάθε αντισυμβαλλόμενο ημερήσια όρια συναλλαγών.

γ) Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου συμψηφίζονται, όταν υπάρχει συμβατικό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό ή να διακανονιστεί ταυτόχρονα η απαίτηση και η υποχρέωση.

(δ) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.4 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Η Τράπεζα Πειραιώς εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων της (impairment test) σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Η Τράπεζα, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.12.

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις (τόσο της Λιανικής Τράπεζικής όσο και του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για αυτές που θεωρεί λιγότερο σημαντικές. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. σύμφωνα με κριτήρια αξιολόγησης της Τράπεζας τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, τον κλάδο όπου ανήκει, τη γεωγραφική περιοχή, το είδος εξασφάλισης και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται σήμερα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Διαγραφές

Η Τράπεζα αφού έχει εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες τις οποίες έχει για είσπραξη πιστοδοτήσεων και υπόλοιπων απαιτήσεων και βάσιμα εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, προβαίνει σε διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για την απομείωση της αξίας τους, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή εξουσιοδοτημένων από αυτό οργάνων. Η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης αυτών.

3.1.5 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας την 31/12/2009 και 31/12/2008, χωρίς να συνυπολογίζονται τα καλύμματα ή άλλα μέσα πιστωτικής προστασίας. Για τα εντός ισολογισμού στοιχεία, τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία όπως εμφανίζονται στον Ισολογισμό.

	Μέγιστη έκθεση	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων Ισολογισμού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.442.537	4.636.273
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	170.606	356.820
Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.041.535	1.166.899
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	16.247	82.564
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Δάνεια σε ιδιώτες:		
- Στεγαστικά	5.977.720	6.030.267
- Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	2.198.927	2.485.361
- Πιστωτικές κάρτες	682.366	661.789
Δάνεια προς επιχειρήσεις		
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	14.356.705	14.934.187
- Μεγάλες επιχειρήσεις	8.029.728	9.371.015
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	898.794	527.699
Ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	5.301.632	3.877.777
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	868.804	731.196
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός Ισολογισμού		
Εγγυητικές επιστολές	2.932.263	2.917.096
Ενέγγυες πιστώσεις	44.466	143.729
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	15.754.537	13.369.023
Κατά την 31 Δεκεμβρίου	62.716.867	61.291.694

3.1.6 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009		31 Δεκεμβρίου 2008	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων
Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	25.381.667	4.442.537	27.999.777	4.636.273
Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	5.348.122	-	5.139.985	-
Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	1.126.829	-	824.791	-
Προ προβλέψεων	31.856.619	4.442.537	33.964.553	4.636.273
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας	(611.173)	-	(481.935)	-
Μετά προβλέψεων	31.245.446	4.442.537	33.482.619	4.636.273

α) Δάνεια χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31 Δεκεμβρίου 2009	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	565.516	1.684.854	4.718.474	9.153.616	6.149.557	22.272.017
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	2.179.931	929.719	3.109.650
Σύνολο	565.516	1.684.854	4.718.474	11.333.547	7.079.276	25.381.667

31 Δεκεμβρίου 2008	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/ προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Διαβαθμίσεις						
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	541.858	1.898.625	4.781.639	10.031.072	8.348.123	25.601.318
Ειδικής αναφοράς	-	-	-	2.020.364	378.095	2.398.460
Σύνολο	541.858	1.898.625	4.781.639	12.051.437	8.726.219	27.999.777

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Διαβαθμίσεις		
Εξαιρετικής σταθερότητας	1.292.203	2.438.051
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	3.141.598	2.189.037
Ειδικής αναφοράς	8.735	9.185
Σύνολο	4.442.537	4.636.273

β) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2009	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	86.020	426.872	1.001.152	2.591.563	714.325	4.819.932
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	24.542	50.266	43.866	51.211	5.433	175.319
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	93.987	231.958	26.926	352.871
Σύνολο	110.562	477.138	1.139.005	2.874.733	746.684	5.348.122
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	0	44.371	1.036.974	1.547.171	214.187	2.842.702

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων αντικατοπτρίζει τη ρευστοποιήσιμη αξία των συγκεκριμένων εξασφαλίσεων μετά την εφαρμογή ειδικών συντελεστών προσαρμογής (hair cuts) οι οποίοι προνοούνται στην πιστωτική πολιτική της Τράπεζας.

Η εύλογη αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων που αφορούν στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνει μόνο ακίνητα για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση. Για τις περιπτώσεις όπου η αξία του ακινήτου ξεπερνά το ποσό κάλυψης του υπολοίπου του δανείου, ως εύλογη αξία των στεγαστικών δανείων λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου μόνο μέχρι το ποσό κάλυψης του υπολοίπου.

31 Δεκεμβρίου 2008	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Σε καθυστέρηση 1 - 90 ημέρες	89.644	501.339	1.064.909	2.532.864	600.644	4.789.399
Σε καθυστέρηση 91 - 180 ημέρες	14.621	31.394	59.703	77.123	-	182.842
Σε καθυστέρηση > 180 ημέρες	-	-	47.540	116.530	3.674	167.744
Σύνολο	104.265	532.733	1.172.152	2.726.517	604.318	5.139.985
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	0	47.277	1.014.755	1.336.202	92.620	2.490.855

γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας:

31 Δεκεμβρίου 2009	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	90.338	221.867	154.713	390.662	269.250	1.126.829
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	11.140	122.355	190.503	135.943	459.942

Στο ποσό των δανείων με απομείωση αξίας της 31/12/2009 περιλαμβάνονται δάνεια ύψους € 314 εκ. τα οποία δεν εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών. Το αντίστοιχο ποσό για την 31/12/2008 ανέρχεται σε € 190 εκ.

31 Δεκεμβρίου 2008	Δάνεια προς ιδιώτες			Δάνεια προς επιχειρήσεις		Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
	Πιστωτικές κάρτες	Καταναλωτικά/προσωπικά δάνεια	Στεγαστικά	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	
Δάνεια με απομείωση αξίας	60.161	169.132	117.296	352.354	125.848	824.791
Εύλογη αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων	-	6.417	91.372	194.809	69.668	362.266

δ) Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις:

Στα δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις οι οποίες είχαν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης και εν συνεχεία ρυθμίστηκαν. Μετά την πάροδο 12 μηνών από την έναρξη εξυπηρέτησης της ρύθμισης και εφόσον αυτή εξυπηρετείται κανονικά, οι απαιτήσεις αυτές αναβαθμίζονται - κατόπιν σχετικής έγκρισης- και αντιμετωπίζονται όπως οι υπόλοιπες ενήμερες πιστοδοτήσεις, όσον αφορά στη διαχείρισή τους.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια προς ιδιώτες	27.043	9.315
Δάνεια προς επιχειρήσεις	257.734	67.853
	284.777	77.168

3.1.7 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2009, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

31 Δεκεμβρίου 2009	Χρηματ/κά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτ/κών λογαριασμών		Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Σύνολο
	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Χρεόγραφα			
AAA	9.477	-	71.784	-	81.261
AA- to AA+	6.026	-	-	-	6.026
A- to A+	960.079	16.247	4.927.277	370.917	6.274.520
Λιγότερο από A-	65.953	-	299.558	352.478	717.989
Μη διαβαθμισμένα	-	-	3.013	175.399	178.412
Σύνολο	1.041.535	16.247	5.301.632	898.794	7.258.208

3.1.8 Επανάκτηση καλυμμάτων

Εντός της χρήσης 2009, η Τράπεζα απέκτησε στοιχεία ενεργητικού μετά από τη μεταβίβαση της κυριότητας των καλυμμάτων απαιτήσεων της:

Κατηγορία στοιχείου ενεργητικού	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ακίνητα	35.808	22.144
	35.808	22.144

Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού κατέχονται προσωρινά για πώληση από την Τράπεζα προς πλήρη ή μερική αποπληρωμή των απαιτήσεων από πελάτες. Συμπεριλαμβάνονται στη γραμμή του Ισολογισμού "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού".

3.1.9 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2009.

	Ελλάδα	Ην. Βασίλειο	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.400.953	41.583	4.442.537
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	170.543	63	170.606
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια Εμπορικού Χαρτοφυλακίου	1.041.535	-	1.041.535
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	863.491	35.303	898.794
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	16.247	-	16.247
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	27.054.908	4.190.538	31.245.446
Δάνεια προς ιδιώτες	8.677.445	181.569	8.859.013
-Στεγαστικά	5.893.104	84.617	5.977.720
-Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	2.101.975	96.952	2.198.927
-Πιστωτικές κάρτες	682.366	-	682.366
Δάνεια προς επιχειρήσεις	18.377.463	4.008.969	22.386.432
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου	5.235.977	65.655	5.301.632
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	852.309	16.495	868.804
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	39.635.963	4.349.637	43.985.600
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	40.374.631	4.487.215	44.861.846

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την κύρια έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2009. Η Τράπεζα έχει κατανείμει την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	Οικοδομικές/ Κατασκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Εταιρείες Δημόσιου τομέα	Ενέργεια, Ναυτιλία & Logistics	Γεωργία/ Κτηνοτροφία	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.442.537											4.442.537
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	170.606											170.606
Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	112.581						928.954					1.041.535
Ομόλογα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών						16.247						16.247
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)												
Δάνεια προς ιδιώτες												
- Στεγαστικά											5.977.720	5.977.720
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια											2.198.927	2.198.927
- Πιστωτικές κάρτες											682.366	682.366
Δάνεια προς επιχειρήσεις	1.847.767	4.048.308	2.282.809	1.283.525	1.862.131	3.357.649	539.636	1.232.653	1.269.366	1.428.355	438.449	22.386.432
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	31.121	4.181					688.092				175.399	898.794
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	213.208						5.005.128	21.173			62.123	5.301.632
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	499	3.537	1.821	10.141			230.995				421.893	868.804
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	6.818.319	4.056.026	2.284.630	1.293.665	1.862.131	3.357.649	7.409.052	1.232.653	1.290.540	1.428.355	9.058.931	43.985.600
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	8.485.650	4.335.390	1.723.109	1.289.554	1.820.539	3.981.121	5.087.413	1.399.390	1.119.826	1.387.858	452.844	44.861.846

Καθώς τα δάνεια ορισμένων από τους παραπάνω κλάδους δεν είχαν παρουσιαστεί διακριτά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2008, η Τράπεζα αναμόρφωσε για λόγους συγκρισιμότητας τα υπόλοιπα ανά τομέα δραστηριότητας του 2008.

3.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και Δεικτών Ευαισθησίας (Sensitivity Indicators).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στην Τράπεζα από τις αρχές του 2003. Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών. Για κάθε μονάδα με δικαίωμα ανάληψης κινδύνου της Τράπεζας έχουν καθοριστεί όρια κινδύνου αγοράς που παρακολουθούνται σε συστηματική βάση. Τα όρια δεν καθορίζονται μόνο για στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading book), αλλά και για τα υπόλοιπα στοιχεία ισολογισμού (banking book) και αναφέρονται σε αποτιμήσεις Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), Κερδών σε Κίνδυνο (Earnings-at-Risk) και σε Δείκτες Ευαισθησίας. Το Value-at-Risk παρακολουθείται από την Τράπεζα σε συνολικό επίπεδο όπου και γίνεται η διαχείριση κινδύνων, τόσο για το τραπεζικό όσο και για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών μαζί. Επιπλέον, το Value at Risk υπολογίζεται και στο επίπεδο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμώνται σε τιμές αγοράς. Η τιμή Value-at-Risk για το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας Πειραιώς την 31/12/2009 ήταν € 23,56 εκατ.

Η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει την Riskmetrics παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99%.

Παράλληλα, η Τράπεζα εκτιμά το Value at Risk για σκοπούς εσωτερικής παρακολούθησης, και με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητες και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης). Επιπλέον, παράγεται το Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυνητική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψει από εξαιρετικά ασυνήθιστες οικονομικές μεταβολές και γι' αυτό, η ανάλυση κινδύνου αγοράς συνοδεύεται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας και για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας αφορά θέσεις σε ομόλογα, συνάλλαγμα, θέσεις σε μετοχές, θέσεις σε χρηματιστηριακά και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2009 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 9,21 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 6,40 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 5,44 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, € 3,27 εκατ. τιμή Value-at-Risk για το συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,13 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2009, επιτυγχάνεται μείωση € 6,03 εκατ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου. Κατά το 2009 σημειώθηκε αύξηση στο VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας λόγω της αύξησης της μεταβλητότητας του επιτοκιακού και μετοχικού κινδύνου και της αύξησης θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Αντίστοιχα, η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2008 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 5,09 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 2,09 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 4,17 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον χρηματιστηριακό κίνδυνο, € 2,37 εκατ. τιμή Value-at-Risk για το συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,11 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2008, επιτυγχάνεται μείωση € 3,65 εκατ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα (ποσά σε εκατ. ευρώ):

	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Τράπεζας Συνολικό VAR	VAR Επιτοκιακός κίνδυνος	VAR Κινδύνος Μετοχών	VAR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	VAR Κίνδυνος Εμπορευμάτων	Μείωση λόγω διαφοροποίησης χαρτοφυλακίου
2009	9,21	6,40	5,44	3,27	0,13	-6,03
2008	5,09	2,09	4,17	2,37	0,11	-3,65

3.3 Κίνδυνος συναλλάγματος

Οι επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων επηρεάζουν την χρηματοοικονομική θέση και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση της Τράπεζας στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση της Τράπεζας Πειραιώς στις 31/12/2009. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ δεν περιλαμβάνονται οι αντισταθμιστικές θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά νομίσματα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009							
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.709.766	13.856	2.945	2.082	3.203	15.192	1.747.045
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.622.613	340.258	788	9.835	213.533	255.509	4.442.537
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	71.782	94.022	-	-	4.803	-	170.606
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου	1.040.615	920	-	-	-	-	1.041.535
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	863.491	35.303	-	-	-	-	898.794
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	11.345	-	-	8.924	-	-	20.269
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	26.947.355	2.088.718	96.031	143.358	1.969.491	493	31.245.446
Χρεόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου	5.379.640	112.776	-	-	-	-	5.492.416
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	844.325	16.567	(450)	1.055	2.183	5.124	868.804
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Α)	40.490.932	2.702.419	99.314	165.255	2.193.214	276.318	45.927.451
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	13.052.825	884.038	222.569	75.133	90	15.790	14.250.445
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	47.537	103.798	-	3.390	5.849	-	160.574
Υποχρεώσεις προς πελάτες	22.866.522	1.781.449	132.076	858.860	10.970	79.817	25.729.695
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.207.340	175.202	15.162	-	-	-	4.397.704
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	-	-	-	-	-	507.700
Λοιπές υποχρεώσεις	250.089	21.428	6.230	7.189	7.911	13.280	306.128
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (Β)	40.932.013	2.965.916	376.038	944.572	24.821	108.887	45.352.247
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων (Α-Β)	(441.082)	(263.497)	(276.724)	(779.317)	2.168.393	167.431	575.204
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	40.241.480	3.925.547	99.833	314.832	2.641.047	306.119	47.528.858
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	38.499.426	4.437.187	182.126	3.952.412	69.810	124.150	47.265.112
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	1.742.054	(511.640)	(82.293)	(3.637.580)	2.571.237	181.969	263.746

3.4 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα κέρδη της Τράπεζας, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου και υιοθετεί τεχνικές αποτιμήσεων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιοδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως, ταμειευηρίου, καθώς και οι τρεχούμενοι λογαριασμοί που έχουν κατανεμηθεί στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα, ανέρχονται σε € 8,8 δις και αποτελούν το 50% των συνολικών "Υποχρεώσεων προς πελάτες" που έχουν κατανεμηθεί στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009							
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.747.045	-	-	-	-	-	1.747.045
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.279.820	1.150.582	12.135	-	-	-	4.442.537
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	12.735	277.215	347.098	345.926	58.561	-	1.041.535
Χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	-	16.247	4.022	20.269
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	19.021.883	7.558.726	3.484.551	1.216.013	575.446	(611.173)	31.245.446
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	-	448.794	290.000	160.000	-	898.794
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	601.586	271.576	3.018.932	1.324.653	84.885	190.784	5.492.416
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	868.804	868.804
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	24.663.068	9.258.099	7.311.510	3.176.592	895.139	452.437	45.756.845
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.909.989	1.717.708	6.572.748	16.677	33.323	-	14.250.445
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17.672.005	5.023.975	2.755.590	143.163	-	134.962	25.729.695
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	1.050.442	2.234.364	42.233	1.070.665	-	-	4.397.704
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	-	-	-	-	-	507.700
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	347.334	347.334
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	25.140.136	8.976.047	9.370.571	1.230.505	33.323	482.295	45.232.878
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	523.287	990.671	180.796	(717.901)	(1.036.704)	0	(59.851)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	46.219	1.272.722	(1.878.265)	1.228.186	(174.888)	(29.858)	464.116

Τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που εμφανίζονται στον παραπάνω πίνακα περιλαμβάνουν τα ανοίγματα που προέρχονται από συναλλαγές σε παράγωγα οι οποίες εκτελούνται είτε για σκοπούς διαπραγματεύσεως είτε για σκοπούς αντιστάθμισης χωρίς να γίνεται απαραίτητα χρήση αντισταθμιστικής λογιστικής (hedge accounting).

Ακολουθεί πίνακας με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008							
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	27.187.110	8.486.541	7.735.850	2.892.855	439.983	786.520	47.528.858
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	30.189.064	11.093.663	4.693.836	203.578	38.882	1.073.224	47.292.248
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	1.754.696	727.910	(1.143.127)	(1.168.497)	(398.168)	-	(227.185)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(1.247.258)	(1.879.212)	1.898.887	1.520.780	2.933	(286.704)	9.425

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη "Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο", ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων.

Συγκεκριμένα, η αρνητική επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων Ισολογισμού της Τράπεζας Πειραιώς, έναντι παράλληλης καθόδου των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε όλα τα νομίσματα, εκτιμάται σε € 11 εκ. (2008: € 30 εκ).

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων, μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς αποτιμώνται πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.5 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Από το τέλος του 2003 εφαρμόζεται στις μονάδες της Τράπεζας ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες αποτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Συνθήκες ενεργοποίησης και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας, λειτουργούν ως δείκτες για την ενεργοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει και παρακολουθεί τους υποχρεωτικούς δείκτες ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικήτη, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα επίπεδα των δεικτών κοινοποιούνται καθημερινά στις αντίστοιχες Διαχειριστικές Μονάδες, και όλα τα σχετικά σχόλια και αποτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς & Λειτουργικών Κινδύνων συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των αναφορών που παρέχονται στα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO).

Επιπλέον, η Τράπεζα εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) και αξιολογεί την επίπτωσή τους επί της ρευστότητας και επί των υποχρεωτικών δεικτών.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειυτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προϊόντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους.

Εντός του 2009, το δεύτερο και τρίτο πρόγραμμα τιτλοποίησης επιχειρηματικών δανείων, συνολικής ονομαστικής αξίας 3.250 εκ. ευρώ, καθώς και τα δύο προγράμματα τιτλοποίησης καταναλωτικών δανείων, συνολικής ονομαστικής αξίας 1.280 εκ. ευρώ, επαύξησαν την ρευστότητα. Επιπλέον, μέσα στο 2009, αντλήθηκαν € 100 εκ. ευρώ, μέσω της εκταμίευσης μακροπρόθεσμου δανείου από την European Investment Bank, διάρκειας 12 ετών και εκδόθηκαν δύο νέα ομόλογα μέσω του προγράμματος EMTN, συνολικού ύψους 1 δις ευρώ.

Τέλος, η Τράπεζα, στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 "Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης", εξέδωσε προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου, ονομαστικής αξίας 370 εκ. ευρώ. Οι μετοχές αυτές έχουν αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με μεταβίβαση στην Τράπεζα ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αντίστοιχης αξίας. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό και εποπτικό πλαίσιο, το εισφερόμενο κεφάλαιο αποτελεί στοιχείο των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα να έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές της υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μια εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αυτά πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς την Τράπεζα θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις της Τράπεζας θα εκπληρωθούν στο ακέραιο – (για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματά τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους). Σε περιπτώσεις όπου για οποιοδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από την Τράπεζα από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.916.885	1.121.174	6.943.537	262.840	130.271	14.374.707
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17.844.360	5.064.915	2.785.541	148.004	-	25.842.820
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	268.612	134.643	1.325.224	3.019.063	-	4.747.542
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	1.268	-	4.900	54.245	378.708	439.121
Υβριδικά κεφάλαια	805	-	2.980	268.125	-	271.910
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	347.334	347.334
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	24.031.930	6.320.732	11.062.182	3.752.277	856.312	46.023.433
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	9.734.280	4.457.370	3.759.898	17.668.204	18.950.697	54.570.449
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	12.478.489	886.341	623.766	536.622	45.688	14.570.906
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.750.529	6.036.063	2.501.389	79.880	-	24.367.862
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	626.602	1.405.949	2.364.430	2.173.241	811.951	7.382.173
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	5.546	3.561	20.991	117.114	824.043	971.256
Υβριδικά κεφάλαια	2.714	-	5.598	31.069	210.381	249.762
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	633.526	633.526
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	28.863.880	8.331.915	5.516.173	2.937.927	2.525.587	48.175.483
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	16.824.072	2.535.657	5.231.084	14.401.655	19.488.175	58.480.641

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	(10.348)	6.546	(17.519)	(17.525)	6.407	(32.439)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	(159)	(1.041)	(26.269)	(34.661)	(3.043)	(65.173)
Σύνολο	(10.507)	5.505	(43.788)	(52.186)	3.364	(97.612)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	(1.915)	(1.477)	(21.670)	(22.980)	(3.143)	(51.184)
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα επιτοκίου	705	1.622	(21.002)	(54.984)	(7.405)	(81.064)
Σύνολο	(1.210)	145	(42.672)	(77.964)	(10.548)	(132.248)

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία της εταιρείας (ενεργητικού και υποχρεώσεων) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(1.861.717)	(2.743.695)	(418.839)	(82.691)	-	(5.106.942)
Εισροή	1.857.016	2.695.944	411.029	82.500	-	5.046.489

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008

	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(5.450.077)	(1.444.633)	(243.943)	(124.779)	-	(7.263.432)
Εισροή	5.314.285	1.359.990	241.855	125.223	-	7.041.353

3.6 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό της Τράπεζας.

	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.442.537	4.636.273	4.515.030	4.696.140
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	31.245.446	33.482.619	32.437.892	34.223.580
-Δάνεια προς ιδιώτες	8.859.013	9.177.417	9.532.681	9.618.310
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	22.386.432	24.305.202	22.905.211	24.605.270
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	3.305.687	3.263.095	2.869.786	3.229.726
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	898.794	527.699	897.841	516.240
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.250.445	14.445.532	14.253.248	14.458.362
Υποχρεώσεις προς πελάτες	25.729.695	24.109.587	25.768.885	24.185.210
-Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	4.688.320	3.742.031	4.688.320	3.742.031
-Ταμειυτήριο	4.040.112	3.095.277	4.040.112	3.095.277
-Καταθέσεις προθεσμίας	16.757.973	16.583.320	16.797.163	16.658.802
-Λοιπές καταθέσεις	228.021	155.954	228.021	155.954
-Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	15.268	533.005	15.268	533.145
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.397.704	6.778.951	4.438.906	6.811.418
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	963.745	385.677	884.504

α) Η εύλογη αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα και με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

β) Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων που αντιστοιχούν σε χρηματοοικονομικά μέσα με αντίστοιχο πιστωτικό κίνδυνο και διάρκεια.

γ) Οι εύλογες αξίες των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model).

δ) Η υπολογιζόμενη εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες βασίζεται στην προεξόφληση χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα και με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

ε) Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθοριστεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

ζ) Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες

Το ΔΠΧΑ 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Τράπεζας για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας:

- 1ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα όπως Futures.
- 2ο Επίπεδο – Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (ΟΤC), η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters).
- 3ο Επίπεδο - Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει μετοχές που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχουν παρόμοια προϊόντα που να διαπραγματεύονται αντίστοιχα σε ενεργή αγορά.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων όποτε είναι διαθέσιμα. Η Τράπεζα λαμβάνει υπ' όψιν παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις της, όποτε αυτό είναι εφικτό.

Εν συνεχεία παρατίθενται πίνακες με την ανάλυση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα, την κίνηση του 3ου επιπέδου για το 2009 και την ανάλυση ευαισθησίας:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμ. σε εύλογες αξίες				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	170.606	-	170.606
Χρεόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
-Ομόλογα & Άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης εμπορικού χαρτοφυλακίου	720.650	-	-	720.650
-Έντοκα γραμμάτια & Άλλα αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	320.885	-	-	320.885
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
-Ομόλογα συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού	16.247	-	-	16.247
-Μετοχές σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων	4.022	-	-	4.022
Αξιόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση				
-Ομολογίες & Άλλοι Τίτλοι Σταθερής Απόδοσης	1.995.945	-	-	1.995.945
-Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	108.298	-	82.485	190.784
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	166	160.409	-	160.575
				Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλ. απόδοσης
Κίνηση χρηματοοικονομικών στοιχείων Επιπέδου 3				
Υπόλοιπο έναρξης				78.724
Αγορές				30.769
Απομείωση				(3.500)
Λοιπά συνολικά έσοδα				(4.378)
Μεταφορές προς διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 30)				(19.130)
Σύνολο				82.485

Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης σε:

	Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων		
Διαθέσιμες προς Πώληση Μετοχές	8.188	(7.033)

3.7 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η Τράπεζα προσφέρει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πληθώρα χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών και εταιρειών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη και διαχείριση για λογαριασμό τρίτων, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά, δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους.

3.8 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει το νέο εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας "Βασιλεία II" από την 1η Ιανουαρίου 2008, ακολουθώντας την Ελληνική νομοθεσία (ν.3601/2007). Το εν λόγω εποπτικό πλαίσιο εισάγει κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου και επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία διατήρησης αλλά και ενίσχυσης της κεφαλαιακής βάσης, στην αναπτυξιακή πορεία της Τράπεζας Πειραιώς, η κεφαλαιακή επάρκεια παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και υποβάλλεται σε τριμηνιαία βάση στην εποπτεύουσα αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα έναντι των κινδύνων στοιχεία ενεργητικού και εκτός ισολογισμού στοιχεία. Η ελάχιστη τιμή του εν λόγω δείκτη καθορίζεται από το νέο νομοθετικό και εποπτικό πλαίσιο και ανέρχεται στο 8%.

Οι βασικοί στόχοι της Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με την διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας, συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων σύμφωνα με το Ελληνικό εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας της Τράπεζας Πειραιώς να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της, έτσι ώστε να προσφέρει αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους της.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης της Τράπεζας.

Τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος διακρίνονται σε Βασικά (Tier I) και Συμπληρωματικά (Tier II).

Για να υπολογιστούν τα εποπτικά κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια υπόκεινται σε εποπτικές προσαρμογές, όπως αφαίρεση άυλων πάγιων στοιχείων και υπεραξίας (Goodwill), αφαίρεση μέρους των κερδών από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, αφαίρεση μέρους των διαθέσιμων προς πώληση αποθεματικών, αφαίρεση του προτεινόμενου προς διανομή μερίσματος.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	1.604.020	1.571.923
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	927.739	927.775
Προνομιούχες μετοχές	370.000	-
Μείον: Ίδιες μετοχές	-	(167.319)
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(148.415)	(149.715)
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	70.099	58.142
Κέρδη εις νέον	414.711	383.022
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(76.597)	(37.794)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	(8.187)	70.766
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	3.153.370	2.656.800
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	507.700	963.745
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(72.291)	(43.619)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	435.409	920.126
Εποπτικά Κεφάλαια	3.588.779	3.576.926
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	30.543.171	31.534.034
Βασικός δείκτης κεφαλαικής επάρκειας (Tier I)	10,3%	8,4%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	11,7%	11,3%

Σημειώνεται ότι, τα στοιχεία που αφορούν τη δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση των κινδύνων, όπως ορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2592 /20.8.2007 σχετικά με τον Πυλώνα ΙΙΙ, θα δημοσιοποιηθούν στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

4 Εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η Τράπεζα κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές και οι παραδοχές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ενδείξεις αυτές περιγράφονται στη σημείωση 2.12. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

2. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου) οι οποίες επανεξετάζονται σε τακτά διαστήματα και όπου οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται.

3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου αυτού υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη (απαιτείται εκτίμηση) και τότε το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά η εύλογη αξία που προκύπτει από διάφορα οικονομικά μοντέλα συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για την ύπαρξη κλαδικών διακυμάνσεων και προοπτικών, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων η Τράπεζα κατέχει χρεόγραφα.

4. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη

Σχετικά με την κατηγοριοποίηση των μη - παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων με σταθερές ή προσδιορισίμες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, η Τράπεζα ακολουθεί τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39 και τα κατατάσσει στο διακρατούμενο έως την λήξη χαρτοφυλάκιο. Αυτού του είδους η κατηγοριοποίηση προϋποθέτει σημαντική αξιολόγηση. Για την αξιολόγηση αυτή, η Τράπεζα εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά της να διακρατά αυτού του είδους τις επενδύσεις μέχρι την λήξη. Εάν η Τράπεζα δεν κρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι την λήξη, εκτός από ειδικές περιστάσεις - όπως π.χ. να πουλήσει ένα μικρό ποσό κοντά στην ημερομηνία λήξης - είναι υποχρεωμένη να μεταφέρει το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η αποτίμηση των επενδύσεων γίνεται τότε στην εύλογη αξία.

5. Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις της χρήσης όπου ολοκληρώνεται ο προσδιορισμός.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί Τομείς

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό της Τράπεζας (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες της Τράπεζας που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών κ.α.).

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στο Εκτελεστικό Συμβούλιο, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά Τομέα.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα της Τράπεζας:

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

1/1-31/12/2009	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Καθαρά έντοκα έσοδα	610.642	187.579	(5)	97.143	(111.645)	783.713
Καθαρά έσοδα προμηθειών	66.762	11.419	2.430	5.884	(981)	85.514
Καθαρά έσοδα	677.380	198.493	2.374	151.895	(16.376)	1.013.767
Αποτελέσματα κατα τομέα	54.179	64.437	610	81.548	-	200.774
Αποτελέσματα προ φόρων						200.774
Φόρος εισοδήματος						(26.580)
Αποτελέσματα μετά φόρων						174.194
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	18.071	3.356	926	1.730	71.114	95.196
Αποσβέσεις	15.568	145	6	482	20.760	36.961
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	247.363	15.222	-	-	-	262.584

1/1-31/12/2008	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί	Σύνολο
Καθαρά έντοκα έσοδα	643.677	161.243	-	81.609	(36.841)	849.687
Καθαρά έσοδα προμηθειών	75.107	27.751	10.904	2.086	(8.234)	107.614
Καθαρά έσοδα	716.455	186.224	9.105	52.553	(27.795)	936.542
Αποτελέσματα κατα τομέα	67.796	56.521	5.680	7.093	-	137.089
Αποτελέσματα προ φόρων						137.089
Φόρος εισοδήματος						(23.941)
Αποτελέσματα μετά φόρων						113.148
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	25.057	13	-	194	84.526	109.790
Αποσβέσεις	13.389	140	5	476	15.242	29.251
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	170.824	59.089	-	-	9.963	239.875

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009						
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	23.454.946	10.691.999	(5)	12.577.032	2.198.032	48.922.004
Υποχρεώσεις κατά τομέα	24.619.372	1.188.795	402	19.132.676	742.605	45.683.850

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008						
Στοιχεία ενεργητικού κατά τομέα	23.298.770	10.668.011	7	11.974.656	4.271.553	50.212.997
Υποχρεώσεις κατά τομέα	23.015.876	2.585.954	-	20.827.739	1.159.602	47.589.170

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού και των καθαρών εσόδων της Τράπεζας Πειραιώς όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 8.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	Καθαρά Έσοδα
Ελλάδα	510.223	924.590
Ην. Βασίλειο	1.046	89.177
Σύνολο	511.269	1.013.767

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	Καθαρά Έσοδα
Ελλάδα	397.461	881.205
Ην. Βασίλειο	275	55.336
Σύνολο	397.735	936.542

Το κόστος άντλησης πιστωτικών τίτλων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς και σε 2 χώρες. Η Ελλάδα είναι η κύρια χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, ενώ κύριο αντικείμενο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	429.869	641.639
Τόκοι δανείων πελατών	1.409.583	1.725.175
Τόκοι απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	302.492	831.466
Λοιποί τόκοι έσοδα	7.888	31.988
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	2.149.833	3.230.268
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(577.611)	(923.087)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(159.257)	(420.238)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(499.798)	(884.793)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(129.453)	(152.463)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.366.120)	(2.380.580)
Καθαρά έντοκα έσοδα	783.713	849.687

Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων των δανείων που έχουν υποστεί απομείωση αξίας είναι € 36.633 χιλιάδες (2008: € 34.620 χιλιάδες).

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

Έσοδα προμηθειών	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Εμπορική τραπεζική	104.796	130.289
Επενδυτική τραπεζική	15.932	13.019
Διαχείριση κεφαλαίων	7.352	8.392
Σύνολο εσόδων προμηθειών	128.081	151.700
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(35.991)	(32.368)
Επενδυτική τραπεζική	(1.029)	(3.492)
Διαχείριση κεφαλαίων	(5.547)	(8.226)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(42.567)	(44.086)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	85.514	107.614

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρείες	35.097	27.303
Μερίσματα από συγγενείς εταιρείες	2.412	4.830
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	6.398	13.021
Μερίσματα χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	-	2.342
	43.907	47.496

9 Αποτελέσματα από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	9.353	46.156
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	-	(21.129)
Κέρδη μείον ζημιές παραγώγων	(28.688)	(131.669)
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων	65.317	33.693
	45.982	(72.950)

10 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.602	2.420
Κέρδη μείον ζημιές λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(2.519)	15.167
	(916)	17.587

11 Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 42)	735	3.606
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 42)	(527)	(4.118)
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	46.457	462
Απομείωση αξίας διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 23)	(3.500)	-
Απομείωση αξίας θυγατρικών εταιρειών (σημείωση 26)	(29.511)	(44.711)
	13.654	(44.761)

Εντός της χρήσης 2009, η Τράπεζα Πειραιώς πούλησε τη συμμετοχή της στην Proton Bank A.E. (ποσοστό 31,31%). Το κέρδος από την παραπάνω συναλλαγή ανήλθε σε € 45,8 εκ. και περιλαμβάνεται στα κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών.

Από το έξοδο απομείωσης θυγατρικών εταιρειών του 2009, ποσό € 25 εκ. αφορά τη θυγατρική Τράπεζα στην Ουκρανία. Η απομείωση αυτή είναι συνέπεια των αρνητικών λειτουργικών αποτελεσμάτων της θυγατρικής Τράπεζας λόγω των ειδικών οικονομικών συνθηκών της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται.

12 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Έσοδα ενοικίων	2.541	1.918
Κέρδη μείον ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	31.248	8.597
Λοιπά έσοδα τραπεζικών εργασιών	2.188	4.599
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	5.937	16.754
	41.914	31.868

Σχετική με τις επενδύσεις σε ακίνητα είναι η σημείωση 29.

13 Δαπάνες προσωπικού

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Μισθοί και ημερομίσθια	(183.169)	(188.368)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(41.886)	(39.399)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(9.126)	(9.786)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39)	(22.786)	(28.848)
	(256.967)	(266.401)

Ο αριθμός του προσωπικού της Τράπεζας Πειραιώς στις 31 Δεκεμβρίου 2009 ήταν 5.070 έναντι 5.142 στο τέλος του 2008. Ο μέσος αριθμός του προσωπικού για τη χρήση 2009 είναι 5.106.

14 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Ενοίκια	(46.114)	(45.092)
Φόροι - τέλη	(37.569)	(39.191)
Διαφήμιση	(27.251)	(29.315)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(44.577)	(42.627)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(30.124)	(32.417)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(13.791)	(14.348)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(10.900)	(11.265)
Λοιπά έξοδα διοίκησης	(46.596)	(49.571)
	(256.921)	(263.826)

Τα λοιπά έξοδα διοίκησης περιλαμβάνουν ενοίκια εξοπλισμού, δωρεές, έξοδα ταξιδίων, εισφορές και αναλώσιμα.

15 Φόρος Εισοδήματος

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Τρέχων φόρος	(16.116)	(88.939)
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημείωση 38)	(7.866)	72.811
Προβλέψεις για φόρους	(2.597)	(7.813)
Έκτακτη Εισφορά φόρου	(28.256)	-
	(54.835)	(23.941)

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Ο συντελεστής φόρου των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 109 παρ. 1 του Ν. 2238/1994 ανέρχεται σε ποσοστό 25% για τις χρήσεις 2008 και 2009.

Με βάση το άρθρο 2 του Ν.3808/ 2009, επιβλήθηκε έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης στο συνολικό καθαρό εισόδημα του έτους 2008 των νομικών προσώπων του άρθρου 2 παρ. 4 και 101 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994). Η έκτακτη εισφορά για την Τράπεζα ανήλθε σε € 28,3 εκ. και καταβλήθηκε εντός του Ιανουαρίου 2010. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 12, καθώς και την υπ' αριθμ. 0002/ 2010 ανακοίνωση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, η ως άνω εισφορά αναγνωρίζεται ως έξοδο φόρου στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2009.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων της Τράπεζας διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κέρδη προ φόρων	200.774	137.089
Φόρος που αντιστοιχεί (25%)	(50.194)	(34.272)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	24.812	29.997
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί) και προβλέψεις ανέλεγκτων χρήσεων	(2.984)	(8.188)
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από την νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	1.898	(11.380)
Συμπληρωματικός φόρος 3% επί εισοδήματος από ακίνητα	(113)	(98)
Έκτακτη εισφορά	(28.255)	-
Φόρος εισοδήματος	(54.835)	(23.941)

16 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη μετά φόρων αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Τράπεζα Πειραιώς. Για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνονται υπόψη όλες οι κατηγορίες δυνητικών τίτλων.

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Βασικά κέρδη ανά μετοχή		
Κέρδη μετά φόρων	145.939	113.148
Μείων: Δεδουλευμένα μερίσματα προνομιούχων μετοχών μετά φόρων	(18.006)	-
Κέρδη αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	127.933	113.148
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	330.983.341	330.233.854
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ)	0,3865	0,3426

Τα δικαιώματα προαίρεσης του 3ου προγράμματος δεν επηρέασαν τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή, καθώς η μέση χρηματιστηριακή τιμή των κοινών μετοχών τόσο για τη χρήση 2008 όσο και για τη χρήση 2009 ήταν μικρότερη της τιμής άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης. Συνεπώς, τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για το 2008 και το 2009 ταυτίζονται με τα βασικά κέρδη αν'α μετοχή.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τη χρήση του 2008 έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,020419 έτσι ώστε να απεικονιστεί η επίπτωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της επανεπένδυσης του μερίσματος που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2009 με την έκδοση 6.728.991 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 4,77 η καθεμία.

17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
1/1 - 31/12/2009			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(6.071)	7.370	1.299
Λοιπά συνολικά έσοδα	(6.071)	7.370	1.299
1/1 - 31/12/2008			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(205.975)	42.115	(163.860)
Λοιπά συνολικά έσοδα	(205.975)	42.115	(163.860)

Η μεταβολή κατά τη χρήση 2009 του φόρου του αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων περιλαμβάνει και την αρχική αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αποτίμησης ομολόγων.

18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ταμείο	268.414	319.574
Nostros και λογαριασμοί όψεως σε τράπεζες	113.666	138.606
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	932.210	1.618.653
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	432.382	409.741
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	1.746.671	2.486.574
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	374	-
	1.747.045	2.486.574

Οι λογαριασμοί nostros και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	1.482.131	3.827.722
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	175.630	127.998
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	1.657.762	3.955.720
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	2.784.775	676.902
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	3.652
	4.442.537	4.636.274
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	1.975.505	4.370.326
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	2.467.031	265.947
	4.442.537	4.636.273

Το σύνολο των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει η Τράπεζα Πειραιώς περιλαμβάνουν Συμβόλαια Συναλλάγματος, Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίου, Συμβάσεις Ανταλλαγής Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου, Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς/ Πώλησης Συναλλάγματος ή/ και Επιτοκίου ή/ και Μετοχών, τα οποία καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία καταχώρησης του συμβολαίου και κατόπιν καθημερινά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τρέχουσες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης όπου δεν είναι διαθέσιμες τρέχουσες τιμές. Τα παράγωγα με θετική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού, ενώ αυτά με αρνητική εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου) και στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts) αναφορικά με καθορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξω-χρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου ή για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/ επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος, σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο, σε μια μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές, είτε εξω-χρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών, ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγώγου και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση). Οι ονομαστικές και οι εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	329.200	-	166
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	12.842	100	3.390
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	7.515.633	87.728	98.969
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	4.680.402	-	-
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	414.713	677	-
Δικαιώματα προαίρεσης (Options) και λοιπά παράγωγα	220.834	78.424	7.377
		166.929	109.902
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	126.890	3.614	3.172
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	812.891	63	47.500
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		170.606	160.574

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	185.800	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swaps)	75.507	176	15.049
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	11.184.351	144.268	147.819
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	6.549.781	-	1.437
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	389.164	151.163	139.653
Δικαιώματα προαίρεσης (Options) και λοιπά παράγωγα	225.834	56.353	7.019
		351.959	310.977
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	153.778	4.861	4.398
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας			
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	1.323.655	-	45.533
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		356.820	360.908

Η Τράπεζα Πειραιώς συναλλάσσεται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβολαίων της σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια. Το 76% του ονομαστικού ποσού των συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων έχει συναφθεί με τέσσερις αντισυμβαλλομένους. Το υπόλοιπο 24% έχει συναφθεί με διάφορους αντισυμβαλλόμενους. Το ποσοστό της εύλογης αξίας όλων των παραγώγων (ενεργητικό) σε σχέση με τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ανέρχεται στο 4%.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα προκειμένου να αντισταθμίσει την έκθεσή της σε κίνδυνο αγοράς. Η αντιστάθμιση αυτή επιτυγχάνεται αντισταθμίζοντας είτε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε το σύνολο ή μέρος χαρτοφυλακίου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2.3.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κάνοντας χρήση αντισταθμίσεων εύλογης αξίας, αντισταθμίζει τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας ομολόγων σταθερού επιτοκίου που περιλαμβάνονται στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» και στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους». Αντισταθμίζει επίσης, τον κίνδυνο επιτοκίου που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας δανείων που η Τράπεζα έχει χορηγήσει σε ευρώ και ξένο νόμισμα, με σταθερό επιτόκιο. Η αντιστάθμιση επιτυγχάνεται με τη χρήση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων.

Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου την 31/12/2009 ήταν πιστωτική € 47,4 εκατ. (2008: πιστωτική € 45,5 εκατ.). Οι ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 16,2 εκατ. (2008: € 41,9 εκατ. ζημία). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ήταν € 16,2 εκατ. (2008: € 42,6 εκατ. κέρδος).

21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	16.914	-
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	16.914	0
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	598.749	872.439
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	303.971	101.945
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	63	15.653
Ομόλογα εταιριών	87.645	166.658
Τραπεζικά Ομόλογα	34.192	10.204
	1.024.622	1.166.899
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.041.535	1.166.899
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	20.269	84.984

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2009 ποσό € 902 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου και € 139 εκ. μεταβλητού επιτοκίου. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2008 ανέρχονται σε € 563 εκ., € 462 εκ. και € 142 εκ. (zero-coupon).

Στα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών περιλαμβάνονται κυρίως ομόλογα των συμβάσεων ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού (asset swap bonds). Η αρχική κατάταξή τους στο εν λόγω χαρτοφυλάκιο πραγματοποιήθηκε προκειμένου να μειωθούν οι διακυμάνσεις των αποτελεσμάτων που θα προέκυπταν εάν τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ανταλλαγής επιτοκίων ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμούνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών είναι σταθερού επιτοκίου και περιλαμβάνουν δεδουλευμένους τόκους ύψους € 0,3 εκ. (2008: € 2 εκ.).

Τα χρεόγραφα σε ενέχυρο εμφανίζονται στη σημείωση 40.

22 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Δάνεια προς ιδιώτες		
Στεγαστικά δάνεια	6.012.192	6.071.087
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	2.383.860	2.600.490
Πιστωτικές κάρτες	766.416	706.284
	9.162.468	9.377.861
Δάνεια προς επιχειρήσεις	22.694.151	24.586.692
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	31.856.619	33.964.553
Μειον: Προβλέψεις για ζημιές (απομειώσεις) από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(611.173)	(481.935)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	31.245.446	33.482.619
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	12.492.409	14.840.282
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	18.753.037	18.642.337
Σύνολο	31.245.446	33.482.619

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 3.137 εκ. (2008: € 3.049 εκ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 28.720 εκ. (2008: € 30.916 εκ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) για ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες:

	Δάνεια προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2008	110.730	206.428	317.158
Έξοδο χρήσης	89.716	149.161	238.877
Διαγραφές δανείων	-	(74.101)	(74.101)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2008	200.446	281.488	481.935
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2009	200.446	281.488	481.935
Έξοδο χρήσης	180.321	82.263	262.584
Διαγραφές δανείων	(77.311)	(56.035)	(133.346)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2009	303.456	307.716	611.173

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προβλέψεις για ζημιές από δάνεια και προκαταβολές		
Απομείωση σε ατομική βάση	235.993	197.633
Συλλογική πρόβλεψη	375.180	284.301
Σύνολο	611.173	481.935

Το έξοδο της χρήσης 2008 ποσού € 239,9 εκ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιελάμβανε ποσό € 1 εκ. που αφορούσε έξοδο πρόβλεψης λοιπών απαιτήσεων.

Η αντιστροφή προβλέψεων δανείων στη χρήση 2009 είναι € 44,4 εκ. (2008: € 5,5 εκ.).

23 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης		
Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.668.495	218.836
Εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	-	5.240
Ομόλογα εταιριών	279.971	334.576
Ομόλογα τραπεζών	47.479	56.031
	1.995.945	614.682
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης		
Μετοχές εισηγμένες	102.972	92.327
Μη εισηγμένες μετοχές	78.985	78.724
Αμοιβαία κεφάλαια	8.828	6.967
	190.784	178.018
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.186.728	792.700

Από τα ανωτέρω ομόλογα της 31/12/2009 ποσό € 1.413 εκ. είναι σταθερού επιτοκίου και € 583 εκ. μεταβλητού επιτοκίου. Τα αντίστοιχα ποσά για την 31/12/2008 ανέρχονται σε € 209 εκ. και € 406 εκ.

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	792.700	1.274.431
Αγορές	1.552.594	431.463
Μεταφορές από συγγενείς εταιρείες (σημείωση 26)	-	14.358
Διαθέσεις	(124.786)	(753.651)
Μεταφορές στις συγγενείς εταιρείες (σημείωση 26)	-	(15.250)
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο	-	390.528
Μεταφορές στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους και στις απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα	-	(77.615)
Μεταφορά σε διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού (σημείωση 30)	(19.131)	-
Μεταβολές στην εύλογη αξία (σημείωση 42)	(7.816)	(197.590)
Μεταφορές στα διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	-	(272.191)
Απομείωση αξίας διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 11)	(3.500)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.333)	(1.783)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.186.728	792.700

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα		
Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	3.305.687	3.263.095
Σύνολο διακρατούμενου έως την λήξη χαρτοφυλακίου	3.305.687	3.263.095

Τα ανωτέρω διακρατούμενα έως τη λήξη ομόλογα είναι στο σύνολό τους μεταβλητού επιτοκίου τόσο για τη χρήση 2009 όσο και για τη χρήση 2008.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Κίνηση του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	3.263.095	-
Προσθήκες	42.593	2.389.664
Μεταφορές από εμπορικό χαρτοφυλάκιο	-	601.240
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	-	272.191
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	3.305.687	3.263.095

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου μέχρι ενός έτους	105.202	9.385
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου άνω του ενός έτους	5.196.431	3.868.391
Σύνολο	5.301.632	3.877.776

24 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της 31/12/2009, περιλαμβάνονται μετοχές και ομόλογα τα οποία επαναταξινομήθηκαν κατά την 1/7/2008 και 1/10/2008 αντίστοιχα, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Α. 7. Αναλυτικότερα, στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια εύλογης αξίας € 29,9 εκ., οι οποίες την 1/7/2008 επαναταξινομήθηκαν από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Η θετική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους €2,9 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Στο «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται επίσης, ομόλογα εύλογης αξίας € 206,8 εκ., τα οποία την 1/10/2008 επαναταξινομήθηκαν από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο». Η θετική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους € 1,0 εκ., καταχωρήθηκε στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου». Στα αποτελέσματα του 2009, αναγνωρίστηκε ζημιά από πώληση επαναταξινομημένων ομολόγων και μετοχών ύψους € 2,2 εκ. και € 0,2 εκ. αντίστοιχα.

Στα «Διακρατούμενα έως την λήξη χρεόγραφα» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται ομόλογα εύλογης αξίας € 739,2 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 859,6 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν την 1/10/2008 από το «Εμπορικό χαρτοφυλάκιο» και από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν τα ομόλογα αυτά δεν είχαν επαναταξινομηθεί, η αρνητική αποτίμησή τους για το 2009, ύψους € 77,7 εκ. και € 33,4 εκ. θα είχε καταχωρηθεί στα «Αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου» και στο «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» αντίστοιχα.

Στις «Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους» της 31/12/2009 περιλαμβάνονται εταιρικά ομόλογα εύλογης αξίας € 34,9 εκ. (αποσβέσιμη αξία € 35,3 εκ.) και στις «Απαιτήσεις από Πιστωτικά Ιδρύματα» τραπεζικά ομόλογα εύλογης αξίας € 29,6 εκ. την 31/12/2009 (αποσβέσιμη αξία € 27,7 εκ.), τα οποία επαναταξινομήθηκαν την 1/10/2008 από το «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο». Εάν δεν είχε γίνει η επαναταξινόμηση, το «Αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου» θα είχε ωφεληθεί κατά τη χρήση του 2009 με € 31,2 εκ.

25 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιρειών	210.702	209.479
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	688.092	318.220
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	898.794	527.699
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους μέχρι ενός έτους	-	3.593
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους άνω του ενός έτους	898.794	524.106
Σύνολο	898.794	527.699

26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες είναι:

Α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Marathon Banking Corporation	Τραπεζικές Υπηρεσίες	91,03%	Η.Π.Α.
2.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	96,72%	Αλβανία
3.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία
4.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Σερβία
5.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία
6.	Piraeus Bank Egypt S.A.E.	Τραπεζικές Υπηρεσίες	95,37%	Αίγυπτος
7.	OJSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές Υπηρεσίες	99,96%	Ουκρανία
8.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές Υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος
9.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	99,94%	Λουξεμβούργο
10.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα
11.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	99,85%	Ρουμανία
12.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Μεσίτεια Ασφαλειών - Αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα
13.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία
14.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακές εργασίες	100,00%	Ελλάδα
15.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
16.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία
17.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
18.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα
19.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα
20.	Πειραιώς Multifin A.E.	Εμπόριο αυτοκινήτων	100,00%	Ελλάδα
21.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα
22.	Bulfina S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία
23.	Πειραιώς ATFS A.E.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	100,00%	Ελλάδα
24.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα
25.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
26.	Exodus A.E.	Εφαρμογών πληροφορικής	50,10%	Ελλάδα
27.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Δεκεμβρίου 2009
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

α/α	Εταιρείες	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
28.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
29.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
30.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
31.	ETBA ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα
32.	Πειραιώς Property A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
33.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
34.	Πειραιώς Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα
35.	Πειραιώς Developer A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
36.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. στεγαστικ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
37.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,85%	Κύπρος
38.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	40,00%	Κύπρος
39.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	6,39%	Κύπρος
40.	New Evolution Κτηματική Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
41.	Πειραιώς Green Investments A.E.	Εταιρεία Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
42.	Πειραιώς Κάρτες Α.Ε.	Παροχή χρηματ/κών συμβουλών & υπηρεσιών	59,16%	Ελλάδα
43.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία
44.	Maples Invest & Holding S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
45.	Margetson Invest & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
46.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς
47.	SSIF Piraeus Securities Romania S.A.	Χρηματοπιστωτικές εργασίες	79,46%	Ρουμανία
48.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
49.	Piraeus Insurance - Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσίτεια Ασφαλειών - Αντασφαλειών	95,00%	Ρουμανία
50.	Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχ/νια & Μακρ/νια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	74,90%	Ελλάδα
51.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία
52.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. στεγαστικ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
53.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	100,00%	Σερβία
54.	Piraeus Capital Management A.E.	Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
55.	Estia Mortgage Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. στεγαστικ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
56.	New Up Dating Development Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	0,17%	Ελλάδα
57.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. επιχειρημ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
58.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ	Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών	65,00%	Ελλάδα
59.	Axia Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. επιχειρημ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
60.	Praxis Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. καταναλ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
61.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή Ασφαλιστική	95,00%	Ελλάδα
62.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. επιχειρ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
63.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλ. κατ. δαν. & π. καρτ.	-	Ηνωμένο Βασίλειο
64.	Gaia Lease PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. δαν. χρημ. μίσθ.	-	Ηνωμένο Βασίλειο
65.	Axia III APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλοπ. επιχ. δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
66.	Praxis II APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τίτλ. κατ. δαν. & π. καρτ.	-	Ηνωμένο Βασίλειο
67.	R.E. Anodus LTD	Εταιρεία συμπ. υπηρεσιών για Real Estate και συμμ.	99,90%	Κύπρος

Οι εταιρείες με αρίθμηση 36, 52, 55, 57, 59, 60 και 62-66 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για τίτλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αρίθμηση 39 και 56, οι οποίες εμφανίζονται με ποσοστά συμμετοχής 6,39% και 0,17%, αντίστοιχα αποτελούν θυγατρικές της Τράπεζας λόγω έμμεσης συμμετοχής.

Β) Συγγενείς εταιρείες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινωτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα
3.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα
4.	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
5.	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
6.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,80%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
7.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και αντασφάλειες	30,23%	Ελλάδα
8.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π. (πρώην Πειραιώς Επενδύσεις Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Ε.Α.Π.)	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα
9.	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα
10.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία Συμμετοχών	29,80%	Ελλάδα
11.	Εκκαθαρίσεις Ακτοπλοΐας Ανώνυμη Εταιρεία Α.Ε.	Εκκαθαρίσεις Ειστηρίων	49,00%	Ελλάδα
12.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	29,22%	Ελλάδα
13.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	30,00%	Ελλάδα
14.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	30,00%	Ελλάδα

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	1.815.391	1.694.919
Προσθήκες	6.434	16.228
Μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου	-	(15.565)
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	128.532	214.225
Απόκτηση άμεσης συμμετοχής λόγω απορρόφησης	164.754	-
Ακύρωση συμμετοχής λόγω απορρόφησης	(162.473)	(1.715)
Πωλήσεις	(73)	(5.352)
Μεταφορές σε συγγενείς	-	(36.169)
Απομείωση αξίας (σημείωση 11)	(29.511)	(44.710)
Μειώσεις κόστους κτήσης θυγατρικών	-	(6.472)
Συναλλαγματικές διαφορές	46	-
Υπόλοιπο λήξης	1.923.099	1.815.391

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες αναλύεται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	181.497	105.011
Προσθήκες	-	24.777
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών	4.672	6.513
Μεταφορές από θυγατρικές	-	36.169
Μεταφορές από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 23)	-	15.250
Πωλήσεις	(24.745)	-
Αποαναγνώριση δανείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	-	8.135
Μεταφορές στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 23)	-	(14.358)
Υπόλοιπο λήξης	161.424	181.497

27 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2008	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2008	73.268	1.643	74.911
Προσθήκες	17.998	-	17.998
Μεταφορές	2.932	1.884	4.816
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	94.197	3.527	97.724
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2008	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης	(52.135)	(1.576)	(53.711)
Έξοδο χρήσης	(5.915)	(305)	(6.219)
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2008	(58.050)	(1.881)	(59.930)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	36.147	1.647	37.794
2009	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2009	94.197	3.527	97.724
Προσθήκες	14.874	-	14.874
Διαγραφές	(956)	-	(956)
Μεταφορές	33.399	2.645	36.044
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	141.514	6.172	147.686
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2009	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης	(58.050)	(1.881)	(59.930)
Έξοδο χρήσης	(10.748)	(578)	(11.326)
Διαγραφές	167	-	167
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2009	(68.630)	(2.459)	(71.089)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	72.884	3.714	76.597

28 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

2008	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπο εκτέλεση Ενσώματα Πάγια	Λοιπά	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2008	75.045	190.000	36.560	6.429	155.847	463.881
Αγορές	1.307	19.142	43.939	284	25.398	90.069
Μεταφορές	381	2.342	(16.377)	-	11.838	(1.816)
Πωλήσεις	-	(48)	-	(5)	(504)	(558)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	-	(777)	-	-	(777)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008	76.733	211.435	63.345	6.707	192.579	550.799
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2008						
Υπόλοιπο έναρξης	(5.106)	(138.408)	-	(5.827)	(61.543)	(210.884)
Έξοδο χρήσης	(1.933)	(13.221)	-	(104)	(7.774)	(23.032)
Πωλήσεις	-	23	-	5	353	382
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2008	(7.039)	(151.606)	0	(5.925)	(68.963)	(233.534)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	69.693	59.829	63.345	782	123.615	317.265

2009	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπο εκτέλεση Ενσώματα Πάγια	Λοιπά	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2009	76.733	211.435	63.345	6.707	192.579	550.799
Αγορές	8.201	7.573	32.570	417	9.769	58.530
Μεταφορές	910	215	(37.596)	-	426	(36.044)
Πωλήσεις	-	(255)	-	(167)	(294)	(716)
Διαγραφές/ απομειώσεις	-	-	(325)	-	-	(325)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	85.844	218.969	57.994	6.957	202.480	572.244
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2009						
Υπόλοιπο έναρξης	(7.039)	(151.606)	-	(5.925)	(68.963)	(233.534)
Έξοδο χρήσης	(1.971)	(14.330)	-	(126)	(9.208)	(25.635)
Μεταφορές	(71)	-	-	-	71	0
Πωλήσεις	-	221	-	153	-	374
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2009	(9.081)	(165.715)	0	(5.898)	(78.100)	(258.794)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2009	76.763	53.255	57.994	1.059	124.380	313.450

29 Επενδύσεις σε ακίνητα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	42.675	39.562
Αγορές	21.792	1.723
Αναπροσαρμογή	31.248	8.597
Μεταφορές	27.164	2.608
Πωλήσεις	(1.658)	(9.815)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	121.221	42.675

Η Τράπεζα εντός του 2009 προχώρησε σε αποδοτικότερη εκμετάλλευση και διαχείριση των ακινήτων της. Μεταξύ των άλλων ενεργειών, μεταφέρθηκαν στις "Επενδύσεις σε ακίνητα" ποσού € 27.164 χιλ. τα οποία στην παρούσα χρήση πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που θέτει το ΔΛΠ 40.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικούς ανεξάρτητους εκτιμητές, σε ετήσια βάση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης.

30 Διακρατούμενα προς Πώληση Στοιχεία Ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προσθήκες	65.013	-
Μεταφορές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 23)	19.131	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	84.144	0

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων η οποία αποκτήθηκε εντός του έτους και αναμένεται να πουληθεί εντός του 2010.

31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	82.560	72.577
	82.560	72.577
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	98.151	183.792
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	111.158	133.761
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Ελληνικό Δημόσιο	119.837	90.293
Εισπρακτέα μερίσματα	3.371	5.959
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	87.848	73.503
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών	165.382	73.339
Λοιπά στοιχεία	283.056	170.549
Λοιπές Απαιτήσεις	868.804	731.196
	951.364	803.773
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	951.364	803.773
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	499.068	643.414
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	452.296	160.360
Σύνολο	951.364	803.773

Τα λοιπά στοιχεία περιλαμβάνουν κυρίως λοιπούς λογαριασμούς που σχετίζονται με την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	6.750.000	8.850.567
Καταθέσεις από τράπεζες	4.510.005	3.022.780
Repos πιστωτικών ιδρυμάτων	1.977.698	1.187.700
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	1.012.742	1.384.485
	14.250.445	14.445.532
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	13.900.445	13.895.532
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	350.000	550.000
	14.250.445	14.445.532

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις λοιπές υποχρεώσεις σε Τράπεζες περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του δανείου Schuldschein. Ο συνολικός δανεισμός μέσω Schuldschein ανέρχεται την 31/12/2009 στα € 500 εκ. έναντι € 950 εκ. την 31/12/2008.

33 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	4.688.320	3.742.031
Ταμειυτήριο	4.040.112	3.095.277
Καταθέσεις προθεσμίας	16.757.973	16.583.320
Λοιπές καταθέσεις	228.021	155.954
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	15.268	533.005
	25.729.695	24.109.587
	25.729.695	24.109.587
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	25.586.532	24.032.719
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	143.163	76.868
	25.729.695	24.109.587

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται καταθέσεις ύψους € 6,8 εκ. (2008: € 49 εκ.) οι οποίες είναι δεσμευμένες. Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες ύψους € 135 εκ. (2008: € 79 εκ.). Από τις καταθέσεις εταιρειών και ιδιωτών, ποσό € 8.808 εκ. (2008: € 6.914 εκ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 16.772 εκ. (2008: € 16.583 εκ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

34 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

	Νόμισμα	Μέσο επιτόκιο (%)		31 Δεκεμβρίου	31 Δεκεμβρίου
		2009	2008	2009	2008
Ομόλογα ΕΤΒΑ	EUR	5,22%	4,70%	153.057	2.603.581
ECP - βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	EUR	3,32%	4,84%	212.129	455.647
	USD	2,34%	3,84%	175.203	41.741
	GBP	3,56%	5,85%	15.162	15.698
				402.494	513.086
EMTN - μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι			Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου	31 Δεκεμβρίου
€ 32,5 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Μεταβλητό	-	705
€ 21,65 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Μεταβλητό	-	430
€ 700 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,30%	447.371	492.560
€ 3,43 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Μεταβλητό	-	390
USD 15 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Libor + 0,10%	-	7.263
USD 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Libor + 0,20%	-	1.748
€ 500 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Euribor + 0,20%	-	497.269
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015			Μεταβλητό	60.000	60.000
€ 10 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2013			Euribor + 0,30%	9.987	9.987
€ 650 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011			Euribor + 0,25%	423.083	487.898
€ 5,05 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2011			Μεταβλητό	3.750	4.750
€ 50 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,225%	50.000	50.000
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Euribor + 0,20%	687.700	706.700
€ 20 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2012			Euribor + 0,20%	19.964	19.964
€ 45 εκ. σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2009			Σταθ/ Euribor + 0,25%	-	45.000
€ 10 εκ. σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2010			Σταθ/ Euribor + 0,35%	3.212	3.412
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2011			Σταθερό 4,5%	492.398	-
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2012			Σταθερό 4,0%	469.593	-
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα				19.724	7.822
				2.686.782	2.395.898
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων			Μέσο επιτόκιο (%)		
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040			Euribor + 0,18%	283.300	330.781
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054			Euribor + 0,18%	872.072	935.605
				1.155.372	1.266.386
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία				4.397.704	6.778.951
				31 Δεκεμβρίου	31 Δεκεμβρίου
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους				1.620.868	4.120.142
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος				2.776.837	2.658.809
				4.397.704	6.778.951

Οι τίτλοι των προγραμμάτων ECP και EMTN εκδίδονται μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC. Ακολουθούν πληροφορίες για τις νέες εκδόσεις πιστωτικών τίτλων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τη χρήση 2009:

Τον Ιούνιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η έκδοση του 2ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκ. στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Το διετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με τοκομερίδιο ίσο με 4,5% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Τον Σεπτέμβριο του 2009 πραγματοποιήθηκε η έκδοση 3ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκ. στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων. Το τριετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με τοκομερίδιο ίσο με 4,0% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Τον Απρίλιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η πρώτη έκδοση ομολόγων απο τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 27 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Το Μάιο του 2009 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 900 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Axia Finance II PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 3 μηνών συν 99 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Τον Αύγουστο του 2009 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών ύψους € 558 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Praxis II Finance PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 38 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Τον Αύγουστο του 2009 πραγματοποιήθηκε η τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 2.352 εκ. από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτό εταιρεία Axia Finance III PLC στο Ην. Βασίλειο. Το μέσο κουπόνι των ομολόγων ανέρχεται σε Euribor 1 μήνα συν 79 μονάδες βάσης. Η εν λόγω έκδοση διακρατήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρεί τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

Σημειώνεται ότι η τρίτη έκδοση ομολόγων με κάλυψη στεγαστικών δανείων ύψους € 800 εκ., από την εταιρεία Estia Mortgage Finance III PLC, και η πρώτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκ., από την εταιρεία Axia Finance PLC, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός του 2008, εξακολουθούν να διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς και πληρούν τα κριτήρια για αναχρηματοδότηση από την Ε.Κ.Τ.

35 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

	Επιτόκιο (%)	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υβριδικά Κεφάλαια (Tier I)			
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου	Euribor + 1,25%	159.036	199.191
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		716	2.253
		159.752	201.444
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2014	Euribor + 0,60%	-	379.493
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	Euribor + 0,55%	347.011	378.335
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		937	4.473
		347.948	762.301
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		507.700	963.745

Η Τράπεζα Πειραιώς, βασιζόμενη στην ισχυρή κεφαλαιακή της επάρκεια και τη διαθέσιμη ρευστότητα, και με σχετική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, προέβη στις 29 Σεπτεμβρίου 2009, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της έκδοσης, στην ανάκληση των τίτλων μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II), ύψους € 400 εκ. είχαν εκδοθεί από τη θυγατρική εταιρεία Piraeus Group Finance PLC.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων περιλαμβάνονται στα δανειακά κεφάλαια που αφορούν. Η Τράπεζα εξυπηρετεί κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των ανωτέρω δανειακών κεφαλαίων. Το υπόλοιπο των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων της 31/12/2009 ποσού € 507,7 εκ. αφορά υπόλοιπα άνω του ενός έτους.

36 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	111.096	230.136
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	30.086	57.983
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	15.875	189.960
Προμηθευτές	49.833	43.565
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	140.443	111.881
	347.334	633.526
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	347.334	633.526
	347.334	633.526

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν λοιπούς πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας. Κατά την 31/12/2009 και την 31/12/2008 δεν υφίστανται υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

37 Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	10.665	10.360
Υπόλοιπο έναρξης απορροφούμενης εταιρείας	-	305
Υπόλοιπο τέλους	10.665	10.665

38 Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τον ισχύοντα ονομαστικό φορολογικό συντελεστή για την Τράπεζα. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Προσαρμογή αποσβέσεων ακινήτων	4.663	2.913
Λοιπές απαιτήσεις χορηγήσεων	8.426	10.206
Αποτίμηση χρεογράφων	5.999	9.755
Αναπροσαρμογή αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	13.101	5.755
Άυλα πάγια στοιχεία	27.409	14.290
Αναβαλλόμενος φόρος απορροφηθείσας εταιρείας	2.639	-
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία υποχρεώσεων	6.200	7.268
	68.438	50.187
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία ενεργητικού		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	36.177	33.903
Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού	2.774	911
Αποτίμηση παραγώγων	12.504	20.625
Αποτίμηση χρεογράφων	138.720	132.684
Απομείωση αξίας δανείων	32.649	20.529
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	9.232	8.286
	232.055	216.939
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	163.618	166.752

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2009	2008
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	166.751	51.826
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	(7.866)	72.810
Πώληση/ αποτίμηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	7.370	42.115
Αναβαλλόμενος φόρος απορροφηθείσας εταιρείας	(2.639)	-
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	163.618	166.751

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης αναλύεται ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	2.274	(745)
Απομείωση αξίας δανείων	12.120	20.529
Λοιπές απαιτήσεις χορηγήσεων	1.780	(8.425)
Αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο	946	(682)
Αποτίμηση παραγώγων	(8.122)	18.555
Προσαρμογή αποσβέσεων ακινήτων	(1.749)	(546)
Αναπροσαρμογή αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	(7.347)	(1.547)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(11.257)	(7.884)
Αποτίμηση χρεογράφων	2.421	61.684
Λοιπές προσωρινές διαφορές	1.068	(8.129)
	(7.866)	72.810

Εντός της χρήσης 2009, α) ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 7.370 χιλ. που αφορά πωλήσεις και αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά μείωσε το αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 42) όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Α. και β) ποσό € 2.639 χιλ. προερχόμενο από την απορρόφηση της εταιρείας Πειραιώς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. έχει επηρεάσει τα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων.

39 Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε γνωμοδοτήσεις νομικών συμβούλων, καθώς και σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο "προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

Κατά την 31/12/2009 πραγματοποιήθηκε αναλογιστική μελέτη. Η απεικόνιση της πρόβλεψης βασίστηκε στα αποτελέσματα της μελέτης αυτής και έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υποχρεώσεις Ισολογισμού		
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	65.286	66.772
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	107.826	106.006
	173.112	172.778
Πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	-	284
Προβλέψεις απορροφηθείσας εταιρείας	159	159
Σύνολο υποχρέωσης	173.271	173.221

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Αποτελέσματα Χρήσης		
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	(7.981)	(7.133)
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες	(14.805)	(21.686)
Έξοδο παροχών απορροφηθείσας εταιρείας	-	(29)
	(22.786)	(28.847)

A) Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	94.758	88.903
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(17.537)	(15.411)
	77.221	73.492
Μη καταχωρηθείσες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(11.935)	(6.720)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	65.286	66.772

Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται πλέον στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση κατά την 31/12/2009 και κατά την 31/12/2008. Η Τράπεζα έκανε χρήση των διατάξεων του Ν. 3371/ 2005 για την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) και του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Η επιβάρυνση καθορίστηκε αρχικά στο ποσό των € 59,6 εκ. (€ 9,7 εκ. στο ΕΤΕΑΜ και € 49,9 εκ. στο ΕΤΑΤ) βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που προβλεπόταν από το νόμο και επικυρώθηκε από τη Βουλή με το Ν. 3455/2006, άρθρο 26 (ΦΕΚ 84, τεύχος Α' 18/4/2006). Το ποσό αυτό συμφωνήθηκε να καταβληθεί σε 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους € 7,1 εκ. η κάθε μία, εκ των οποίων οι 5 δόσεις ύψους € 35,5 εκ. έχουν καταβληθεί έως την 31/12/2009. Η υποχρέωση, δηλαδή η παρούσα αξία των υπολοίπων 5 δόσεων, ανέρχεται σε 31,0 εκ. ευρώ κατά την 31/12/2009.

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(3.933)	(3.464)
Δαπάνη τόκου	(4.512)	(4.186)
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	630	570
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για την χρήση	(165)	424
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	(476)
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(7.981)	(7.133)

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	88.903	88.095
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.933	3.464
Δαπάνη τόκου	4.512	4.186
Εισφορές εργαζομένων	1.612	1.527
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.031)	(2.108)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Έξοδα	(71)	(58)
Κόστος προϋπηρεσίας	-	476
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	5.034	454
Υπόλοιπο τέλους	94.758	88.903

Η κίνηση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

	2009	2008
Υπόλοιπο έναρξης	15.410	13.763
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	630	570
Εισφορές εργοδότη	2.333	1.842
Εισφορές εργαζομένων	1.612	1.527
Παροχές που καταβλήθηκαν	(2.031)	(2.108)
Έξοδα	(71)	(58)
Κέρδη/ (ζημιές) περιουσιακών στοιχείων	(346)	(125)
Υπόλοιπο τέλους	17.537	15.410

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο Έναρξης	66.772	68.615
Μεταβολή για την χρήση	7.981	7.133
Εισφορές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(2.333)	(1.842)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Υπόλοιπο Τέλους	65.286	66.772

Β) Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	158.749	160.265
Μη καταχωρημένες αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(17.403)	(7.765)
Μη καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας	(33.520)	(46.494)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	107.826	106.006

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για τις χρήσεις 2009 και 2008 αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	160.265	128.965
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	9.784	9.282
Δαπάνη τόκου	6.676	5.691
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(12.985)	(8.071)
(Κέρδος)/ κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	1.656	(3.916)
Κόστος προϋπηρεσίας	(16.124)	23.731
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	9.477	4.583
Υπόλοιπο τέλους	158.749	160.265

Τα ποσά που επιβάρυναν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2009 και 2008 έχουν ως εξής:

	1/1-31/12/2009	1/1-31/12/2008
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(9.784)	(9.282)
Δαπάνη τόκου	(6.676)	(5.691)
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) για την χρήση	(214)	(64)
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	3.150	(9.882)
Κέρδος/ (κόστος) περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	(1.281)	3.234
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού	(14.805)	(21.686)

Η κίνηση της υποχρέωσης όπως αναγνωρίζεται στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο έναρξης	106.006	92.391
Μεταβολή για την χρήση	14.805	21.686
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(12.985)	(8.071)
Υπόλοιπο τέλους	107.826	106.006

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις χρηματοδοτούμενες και μη χρηματοδοτούμενες παροχές έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,00%	5,60%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	4,50%	4,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,00%	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	2,50%	2,50%

40 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Α) Νομικές διαδικασίες

Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά της Τράπεζας την 31/12/2009, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική της κατάσταση, σύμφωνα με την άποψη των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας.

Β) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2009 η Τράπεζα είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Εγγυητικές επιστολές	2.932.263	2.917.096
Ενέγγυες πιστώσεις	44.466	143.729
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	15.754.537	13.369.023
	18.731.266	16.429.848

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	3.909.673	1.054.675
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.088.041	3.677.779
Απαιτήσεις κατά πελατών	865.000	865.000
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	761.966	450.000
	7.624.680	6.047.455

Στην κατηγορία « Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου » περιλαμβάνονται χρεόγραφα αξίας € 3.323 εκ. τα οποία έχουν προέλθει από την τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων της Τράπεζας και τα οποία δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Η υποχρέωση που απορρέει από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Έως 1 έτος	50.346	49.098
Από 1 έως 5 έτη	210.496	215.807
Μετά από 5 έτη	447.631	467.409
	708.473	732.314

41 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2008	1.617.977	1.099.903	(250.860)	2.467.020
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(49.644)	(184.526)	234.170	0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	3.589	12.398	-	15.987
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(188.745)	(188.745)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	38.116	38.116
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	1.571.923	927.775	(167.319)	2.332.378

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2009	1.571.923	927.775	(167.319)	2.332.378
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	32.097	(36)	-	32.061
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	370.000	-	-	370.000
Αγορές ιδίων μετοχών	-	-	(4.119)	(4.119)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	171.438	171.438
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2009	1.974.020	927.739	(0)	2.901.758

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2008	339.198.587	(11.081.930)	328.116.657
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(10.407.537)	10.407.537	0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	752.478	-	752.478
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(14.228.664)	(14.228.664)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	2.379.303	2.379.303
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	329.543.528	(12.523.754)	317.019.774

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2009	329.543.528	(12.523.754)	317.019.774
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	6.728.991	-	6.728.991
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	77.568.134	-	77.568.134
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(757.222)	(757.222)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	13.280.976	13.280.976
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2009	413.840.653	0	413.840.653

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας στις 30 Απριλίου 2009 αποφάσισε τη διανομή μερίσματος στους μετόχους με τη μορφή μετοχών της Τράπεζας, ήτοι τη διανομή για κάθε 47 παλαιές μετοχές μίας νέας κοινής με ψήφο ονομαστικής μετοχής ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμίας. Η διανομή αυτή αντιστοιχεί σε καθαρό ποσό μερίσματος € 0,10 ανά μετοχή, μετά την προσμέτρηση του μερίσματος των ιδίων μετοχών και την παρακράτηση του αναλογούντος φόρου επί μερισμάτων. Συνεπώς, η Γενική Συνέλευση ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 32.097.287,07, με κεφαλαιοποίηση του καθαρού ποσού του διανεμητέου μερίσματος και με έκδοση 6.728.991 νέων μετοχών. Οι εν λόγω μετοχές εκδόθηκαν στις 5/6/2009.

Η Τράπεζα, στα πλαίσια του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης» και μετά από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 23/1/2009, εξέδωσε στις 14/5/2009 77.568.134 προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου € 370 εκ., ονομαστικής αξίας και τιμής διάθεσης € 4,77 η κάθε μία. Οι μετοχές αυτές έχουν αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με μεταβίβαση στην Τράπεζα ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αντίστοιχης αξίας. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό και εποπτικό πλαίσιο, το εισφερόμενο κεφάλαιο αποτελεί στοιχείο των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας.

Οι ως άνω μετοχές παρέχουν δικαίωμα απόληψης σταθερής μη σωρευτικής απόδοσης 10%, φορολογικά εκπιπόμενης, επί της τιμής διάθεσης υπό τις προϋποθέσεις: (α) διατήρησης των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης, άνω του ελάχιστου ορίου που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος, (β) ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του ΚΝ2190/1920, και (γ) προηγούμενης σχετικής απόφασης περί διανομής από τη Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετόχων της Τράπεζας. Σύμφωνα με το σχέδιο Νόμου που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στη Βουλή των Ελλήνων, στις 17 Μαρτίου 2010, η απόδοση αυξάνει 2% κατ' έτος μετά τα πρώτα πέντε έτη. Μετά την πάροδο πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης των προνομιούχων μετοχών, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να μετατρέψει τις προνομιούχες μετοχές σε κοινές, κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος. Την 31η Δεκεμβρίου 2009, το μέρισμα που αντιστοιχούσε στις προνομιούχες μετοχές, ανερχόταν στο ποσό των € 22,8 εκ.

Μετά τις ως άνω αυξήσεις, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται πλέον σε € 1.974.019.914,81, διαιρούμενο σε 336.272.519 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας μετοχής € 4,77.

Η από 3/4/2008 Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας είχε αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 2190/20, την απόκτηση από την Τράπεζα το αργότερο μέχρι 3/4/2010 κατ' ανώτατο όριο, 33.000.000 ιδίων μετοχών, που θα ήταν δυνατό να διανέμονται και στο προσωπικό της Τράπεζας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας, με εύρος τιμών αγοράς μεταξύ των € 4 (κατώτατη τιμή) και των € 40 (ανώτατη τιμή). Σημειώνεται ότι το ανωτέρω πρόγραμμα επαναγοράς ιδίων μετοχών της Τράπεζας έχει διακοπεί, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 παρ. 2 του ν. 3756/2008.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, η Τράπεζα την 1/6/2009 διέθεσε 13.280.976 ίδιες μετοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,95% του συνολικού αριθμού των κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας, έναντι τιμής διάθεσης € 7,70 ανά μετοχή.

3ο Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης

Στο πλαίσιο του 3ου προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης που ίσχυε από το 2006 και λήγει τον Δεκέμβριο του έτους 2010, δεν ασκήθηκαν δικαιώματα εντός του 2009. Τα εναπομείναντα 71.900 δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν μέχρι τη λήξη του προγράμματος.

42 Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τακτικό αποθεματικό	68.995	57.038
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(148.415)	(149.715)
Λοιπά αποθεματικά	1.104	1.104
Κέρδη εις νέον	414.711	383.022
Σύνολο λοιπών αποθεματικών και κερδών εις νέον	336.395	291.449

Η κίνηση των διαφόρων αποθεματικών αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τακτικό αποθεματικό		
Υπόλοιπο έναρξης	57.038	51.263
Διανεμηθέντα κέρδη	7.296	5.657
Απορρόφηση εταιρείας	4.661	118
Υπόλοιπο λήξης	68.995	57.038

Το τακτικό αποθεματικό της Τράπεζας σχηματίζεται σύμφωνα με το Ν. 2190/1920, όπως ισχύει και τις διατάξεις του καταστατικού της.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Αποθεματικό διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλακίου		
Υπόλοιπο έναρξης	(149.715)	14.145
Κέρδος / (ζημία) από την αποτίμηση ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 23)	(28.940)	(45.305)
Κέρδος / (ζημία) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 23)	21.124	(152.285)
Αναβαλλόμενοι φόροι (σημείωση 38)	7.370	42.115
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 11)	(208)	512
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	1.953	(8.897)
Υπόλοιπο λήξης	(148.415)	(149.715)

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο κερδών εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης	383.021	406.057
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	145.939	113.148
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	(7.296)	(5.657)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	(35.664)	(118.122)
Κέρδη/ (ζημίες) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	(70.722)	(13.431)
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	(4.110)	-
Απορρόφηση εταιρείας	3.543	1.027
Υπόλοιπο λήξης	414.711	383.021

43 Μέρισμα ανά μετοχή

Με βάση το Ν. 3756/2009, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 20708/Β/1175/23-04-2009 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στο Ελληνικό Κοινοβούλιο στις 17 Μαρτίου 2010, οι Τράπεζες που μετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα με τη μορφή μετρητών στους μετόχους τους για τις χρήσεις 2008 και 2009.

44 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 18)	1.746.671	2.486.574
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 19)	1.657.762	3.955.720
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 21)	16.914	0
	3.421.346	6.442.294

45 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων / πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%.

	Μέλη Δ.Σ. και Διοίκηση Τράπεζας	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υπόλοιπο δανείων	144.230	231.659
Υπόλοιπο καταθέσεων	36.502	130.085

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2009 ανέρχονται σε € 1,5 εκ (31/12/2008: € 1,7 εκ.). Οι εγγυητικές επιστολές προς τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2009 ανέρχονται σε € 91,3 εκ. (31/12/2008: € 93,2 εκ.). Το συνολικό έσοδο από τα δάνεια προς μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2009 είναι € 4,9 εκ. (31/12/2008: € 11,2 εκ.). Το έξοδο των καταθέσεων των προαναφερόμενων συνδεδεμένων μερών είναι € 0,5 εκ. (31/12/2008: € 1,8 εκ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα της Τράπεζας. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

Αμοιβές μελών Διοίκησης

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Μισθοί και λοιπές αμοιβές	5.563	12.062
Παροχές λήξεως της εργασιακής σχέσης	7.377	3.464
	12.940	15.526

Το σύνολο των προβλέψεων για τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης, μετά την αποχώρηση ορισμένων στελεχών και τις σχετικές αναπροσαρμογές που έγιναν στην τρέχουσα χρήση, διαμορφώθηκε σε € 27,4 εκ. κατά την 31/12/2009 (31/12/2008: € 36,8 εκ.). Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39).

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με θυγατρικές και συγγενείς της εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

I. Θυγατρικές εταιρείες

Ενεργητικό

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.480	8.408
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.618.214	2.475.348
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	830.081	2.802.362
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	168.932	76.990
Σύνολο	4.619.707	5.363.109

Υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	482.809	653.122
Υποχρεώσεις προς πελάτες	652.605	324.195
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.085.526	4.191.406
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	507.700	964.564
Λοιπές υποχρεώσεις	33.643	23.782
Σύνολο	5.762.282	6.157.070

Έσοδα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	203.864	302.440
Έσοδα προμηθειών	17.117	13.356
Λοιπά έσοδα	1.699	1.588
Σύνολο	222.681	317.384

Έξοδα

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(189.259)	(383.920)
Έξοδα προμηθειών	(24.461)	(27.820)
Έξοδα διοίκησης	(46.774)	(43.620)
Σύνολο	(260.494)	(455.360)

II. Συγγενείς εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
Καταθέσεις	88.137	116.477
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και πιστωτικών ιδρυμάτων	53.299	400.367
Τόκοι/ έξοδα	(1.163)	(3.849)
Τόκοι δανείων/ έσοδα	1.415	4.855

46 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 23 Φεβρουαρίου 2010, ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings προχώρησε σε υποβάθμιση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής διαβάθμισης (IDR) της Τράπεζας Πειραιώς σε BBB από BBB+, με αρνητικές προοπτικές.

Στις 3 Μαρτίου 2010, ο οίκος Moody's έθεσε τη διαβάθμιση της Τράπεζας (A2 με αρνητικές προοπτικές) σε αναθεώρηση για πιθανή υποβάθμιση.

Στις 16 Μαρτίου 2010, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε την αξιολόγηση BBB/A-2 για την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς με αρνητικές προοπτικές, ενώ αφαίρεσε το καθεστώς πιστοληπτικής επιτήρησης (CreditWatch) της πιστοληπτικής διαβάθμισης που είχε θέσει στις 17 Δεκεμβρίου 2009.

Στις αρχές του 2010 σημειώθηκε επιδείνωση του κινδύνου χώρας της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως αυτή αποτυπώθηκε στη διεύρυνση του περιθωρίου των ελληνικών κρατικών ομολόγων έναντι των γερμανικών ομολόγων. Η επίδραση των μακροοικονομικών κινδύνων στην Τράπεζα, καθώς και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την ελληνική κυβέρνηση το 2010 για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών ανισορροπιών, αναλύονται στην Έκθεση Διαχείρισης του ΔΣ.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ Σ.Ε.Ο.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ &
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

ΜΙΧΑΗΛΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ. ΜΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. Ρ 676217

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΑ 019570

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Ε. ΠΟΛΙΤΗΣ
Α.Δ.Τ. Ρ 012234
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/0060212

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. και του Ομίλου της. Συνιστούμε επενδύσεις στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Τράπεζας, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	
Αρχόδια Υπηρεσία: Διεύθυνση διαδικτύου: Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (σπό τις οποίες αντιλήθηκαν τα στοιχεία και οι πληροφορίες): Ορκωτός ελεγκτής λογιστής: Ελεγκτική εταιρεία: Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας www.piraeusbank.gr 29 Μαρτίου 2010 Κωνσταντίνος Ι. Μιχαήλτος PricewaterhouseCoopers S.A. Με σύμφωνη γνώμη	Μιχαήλς Γ. Σάββας Αλέξανδρος Σ. Μάνας Σταύρος Μ. Λεκάκος Χριστόδουλος Γ. Αναστασίου Ηλίας Δ. Μίλης Σπυρίδων Α. Παπασιώρου Κωνσταντίνος Π. Αγγελόπουλος Ioánnns Β. Βαρθολομίου Γεώργιος Π. Αλεξανδρίδης Φωτεινή Α. Καραμανλή Θεόδωρος Π. Μιχαήλς Χαρίκλεια Α. Αποστόλακη Ευκλείδης Θ. Βασιλάκης Ιωάννης Γ. Γεωργιάδης Στυλιανός Δ. Γκαλιέρας Βασίλειος Σ. Φουφής	Πρόεδρος Δ.Σ. και Σ.Ε.Ο. Διευθύνων Σύμβουλος Διευθύνων Σύμβουλος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Μη Εκτελεστικό Μέλος Μη Εκτελεστικό Μέλος Μη Εκτελεστικό Μέλος Μη Εκτελεστικό Μέλος Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ				
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008
Τόκοι και εξομιολούμενα έσοδα	2.789.159	3.897.769	2.149.833	3.230.268
Τόκοι και εξομιολούμενα έξοδα	(1.684.275)	(2.737.999)	(1.366.120)	(2.380.580)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.104.884	1.159.770	783.713	849.688
Έσοδα προμηθειών	256.157	285.622	128.081	151.700
Έξοδα προμηθειών	(50.116)	(43.975)	(42.567)	(44.086)
Καθαρά έσοδα από προμηθειες	206.041	241.647	85.514	107.614
Έσοδα από μερίσματα	13.303	25.887	43.907	47.496
Αποτελέσματα από χρεόγραφο εμπορικού χαρτοφυλακίου	174.863	(13.348)	45.982	(72.950)
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(916)	20.706	(916)	17.587
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	3.529	297	13.654	(44.761)
Κέρδη/ (Ζημιές) από χρεόγραφο επενδυτικού χαρτοφυλακίου	160.921	216.737	41.913	31.868
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	1.662.625	1.651.696	1.013.767	936.542
Σύνολο καθαρών εσόδων	4.261.170	(442.076)	(256.967)	(266.401)
Άμοιβες και έξοδα προσωπικού	(377.190)	(382.516)	(256.922)	(263.826)
Κέρδη/ (Ζημιές) από πώληση παγίων	2.686	4.978	441	(99)
Αποφέςεις	(92.805)	(76.979)	(36.961)	(29.251)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(893.479)	(896.593)	(550.409)	(559.577)
Κέρδη προ προβλέψεων και φόρων	769.146	755.102	463.358	376.964
Απομειωμένα οξιά δανείων και απαίτησεων	(488.099)	(386.303)	(262.584)	(239.876)
Λοιπές προβλέψεις	(3.053)	(1.881)	-	-
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	8.621	18.869	-	-
Κέρδη προ φόρων	286.615	385.788	200.774	137.089
Φόροι κρήσης	(46.792)	(54.521)	(26.580)	(23.941)
Έκτακτη εισφορά φόρου	(34.194)	-	(28.255)	-
Κέρδη μετά από φόρους (Α)	205.629	331.267	145.939	113.148
Μείων: Δικαιώματα Μετοχής	3.880	16.180	-	-
Κέρδη μετά από φόρους αναλογούντα στους Ιδιοκτήτες Μητρικής	201.749	315.087	145.939	113.148
Κέρδη μετά από φόρους αναλογούντα στους Ιδιοκτήτες Μητρικής χωρίς την έκτακτη εισφορά φόρου	235.495	315.087	174.194	113.148
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(63.688)	(235.246)	1.298	(163.860)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	141.941	96.021	147.237	(50.712)
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	138.350	79.440	-	-
- Δικαιώματα Μετοχής	3.591	16.581	-	-
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή (σε ευρώ)				
- Βασικά	0,5551	0,9541	0,3865	0,3426
- Μειωμένα	0,5551	0,9541	0,3865	0,3426

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008	31 Δεκεμβρίου 2009	31 Δεκεμβρίου 2008
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμεία και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.977.561	3.740.708	1.747.045	2.486.574
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	0	207.023	0	0
Απατήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	992.325	2.348.289	4.442.538	4.636.273
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	171.467	366.253	170.606	356.820
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.393.237	1.300.519	1.041.535	1.166.899
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	162.817	89.224	20.269	84.984
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	38.683.228	39.015.655	31.856.619	33.964.553
Μείων: Προβλέψεις για ζημιές από δάνεια	(994.970)	(702.987)	(611.173)	(481.935)
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου				
Χρεόγραφο διαθέσιμο για πώληση	2.338.460	875.892	2.186.728	792.700
Χρεόγραφο διακρατούμενο ως την ήλιξη	3.363.535	3.372.205	3.305.688	3.263.095
Απατήσεις από χρεωστικούς τίτλους	1.183.006	527.699	898.794	527.699
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	184.023	219.399	161.424	181.497
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	1.923.099	1.815.930
Άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού				
Υπερβία	193.090	200.921	0	0
Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	146.070	102.073	76.597	37.794
Ιδιοκρατούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	987.271	970.990	313.451	317.266
Επενδύσεις σε ακίνητα	819.894	710.374	121.221	42.676
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	101.771	10.557	84.144	0
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού				
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	282.653	254.421	232.055	216.939
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	206.015	186.069	82.560	72.577
Λοιπές απαιτήσεις	1.088.338	1.094.572	868.804	731.196
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	54.279.791	54.889.856	48.922.004	50.212.997
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.432.854	14.121.872	14.250.445	14.445.532
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	162.023	369.692	160.575	360.907
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.063.606	28.380.817	25.729.695	24.109.587
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	4.206.276	6.488.225	4.397.704	6.778.951
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια				
Υβριδικά κεφάλαια (Tier I)	159.752	201.444	159.752	201.444
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)	351.526	765.959	347.948	507.700
Λοιπές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις από παρόμοια μετά τη συνταξιοδότηση	202.461	198.605	173.271	173.222
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	140.058	127.770	68.438	50.187
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	18.089	24.160	10.665	10.665
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	71.030	98.758	38.023	62.848
Λοιπές υποχρεώσεις	857.881	1.087.354	347.334	633.526
Σύνολο Υποχρεώσεων	50.665.556	51.864.656	45.683.850	47.589.170
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Κοινές μετοχές	1.604.020	1.571.923	1.604.020	1.571.923
Προνομιούχες μετοχές	370.000	0	370.000	0
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	927.739	927.775	927.739	927.775
Μείων: Ίδιες μετοχές	(123)	(167.321)	0	(167.319)
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη είς νέον	564.423	543.772	336.395	291.448
Ίδια κεφάλαια αναλογούντα στους Ιδιοκτήτες Μητρικής	3.466.059	2.876.149	3.238.154	2.623.827
Δικαιώματα μετοχής	148.176	149.051	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	3.614.235	3.025.200	3.238.154	2.623.827
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	54.279.791	54.889.856	48.922.004	50.212.997

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	3.025.200	3.309.579	2.623.827	2.944.285
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	141.941	96.021	147.237	(50.712)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης	(37.817)	(120.338)	(35.664)	(118.122)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερισμάτων	32.061	15.987	32.061	15.987
Έκδοση προνομιούχων μετοχών	365.890	-	365.890	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου λόγω ακύρωσης ιδίων μετοχών	-	(234.170)	-	(234.170)
Ακύρωση ιδίων μετοχών	-	234.170	-	234.170
(Αγορές)/Πωλήσεις ιδίων μετοχών	96.476	(164.059)	96.597	(164.059)
Εξγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις και μεταβολές ποσοτήτων	(9.559)	(103.866)	8.206	-
Λοιπές κινήσεις	97	(8.124)	-	(3.552)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ήλιξης χρήσης	3.614.235	3.025.200	3.238.154	2.623.827

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ				
Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008	1 Ιαν - 31 Δεκ 2009	1 Ιαν - 31 Δεκ 2008
Σύνολο εισροών/ (εξροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	2.438.666	3.746.167	1.010.692	4.676.849
Σύνολο εισροών/ (εξροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.748.921)	(2.161.990)	(1.656.120)	(2.365.009)
Σύνολο εισροών/ (εξροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(2.261.391)	(1.597.767)	(2.378.407)	(1.216.571)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	(1.571.646)	(13.590)	(3.023.835)	1.095.269
Επίπτωση συναλλαγμάτων διαφοράς στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(48.595)	(39.713)	2.888	(7.527)
Σύνολο εισροών/ (εξροών) χρήσης	(1.620.241)	(53.303)	(3.020.947)	1.087.742
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	5.009.265	5.062.568	6.442.944	5.354.552
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ήλιξης χρήσης	3.389.024	5.009.265	3.421.347	6.442.294

- Σημειώσεις:**
- Έχουν τηρηθεί οι λογιστικές αρχές που υιοθέτησε ο Όμιλος βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.) και οι οποίες δεν έχουν μεταβληθεί σε σχέση με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2008. Η Τράπεζα Πειραιώς υιοθέτησε το αναθεωρημένο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (Δ.Λ.Π.) 1, "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων". Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 8, "Επιχειρηματικό τόπος".
 - Επί των ακινήτων των ενοποιούμενων εταιρειών δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.
 - Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. έχει ελεγχθεί φορολογικά μέρη και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 26 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
 - Οι πάσης φύσεως επίδοξες ή υπό διαπρασμία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμότητες δικαστικής φύσεως, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου. Για το λόγο αυτό δεν έχει ακυρωθεί πρόβλεψη για επίδοξες υποθέσεις στην Τράπεζα, ενώ η ακυρωθείσα στον Όμιλο πρόβλεψη ανέρχεται σε € 2,7 εκ. και € 15,4 εκ. αντίστοιχα. Το ποσό της πρόβλεψης που έχει ακυρωθεί για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για την Τράπεζα και τον Όμιλο και το οποίο εμφανίζεται στις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις ανέρχεται σε € 2,6 εκ. και € 7,1 εκ. αντίστοιχα. Το ποσό των λοιπών προβλέψεων για την Τράπεζα και τον Όμιλο ανέρχεται σε € 10,7 εκ. και € 15,4 εκ. αντίστοιχα.
 - Στην ενοποίηση της 31/12/2009, εκτός από την μητρική Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., περιλαμβάνονται και οι εταιρείες που παρατίθενται στη σημείωση 26 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Στη σημείωση αναφέρονται πληροφορίες για την έξοδα των εταιρειών, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στο μετοχικό τους κεφάλαιο, καθώς και τη μέθοδο ενσωμάτωσής που εφαρμόστηκε. Στη σημείωση 26 των Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων παρατίθενται οι άμεσες συμμετοχές της Τράπεζας και το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό τους κεφάλαιο.
 - Στην ενοποίηση της 31/12/2009, περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης οι παρακάτω εταιρείες οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στην ενοποίηση της 31/12/2008: α) Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ., β) Axia Finance II PLC, γ) Praxis Finance PLC, δ) Axia Finance III PLC, ε) Axia III APC Limited, στ) Praxis II Finance PLC, ζ) Praxis II APC Limited, η) Gaia Lease PLC, θ) ΠΡΟΠΕΚΤΕ Ν.Ε.Π.Α., ι) R.E. Anodus LTD και ια) Ερεθείας Ενεχυρική Α.Ε. Συμμετοχών. Εξ αυτών, οι εταιρείες (α)-(ν) ενοποιήθηκαν με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης και κατά την 30/09/2009, ενώ οι εταιρείες (β)-(η) δεν συμπεριλαμβάνονταν στην ενοποίηση κατά την 30/09/2009. Η εταιρεία με αριθμόν (θ) αποκλήθηκε το Σεπτέμβριο του 2009, ενώ οι εταιρείες με αριθμόν (ι)-(ια) αποκλήθηκαν το Δεκέμβριο του 2009. Δεν περιλαμβάνονται στην ε

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

Οι πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005 που αφορούν την Τράπεζα Πειραιώς, τις μετοχές της καθώς και την αγορά κινητών αξιών στην οποία διαπραγματεύονται οι μετοχές της και οι οποίες έχουν δημοσιευθεί και καταστεί διαθέσιμες στους επενδυτές κατά τη διάρκεια της χρήσης 2009, έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση μέσω παραπομπής. Για το λόγο αυτό, παρατίθεται πίνακας αντιστοιχίας των παραπομπών:

α) Ανακοινώσεις στο Χ.Α. - Δελτία Τύπου	Ημερομηνία
Ανακοίνωση Αγοράς Ιδίων Μετοχών	2/1/2009
Ανακοίνωση Αγοράς Ιδίων Μετοχών	5/1/2009
Ανακοίνωση Αγοράς Ιδίων Μετοχών	7/1/2009
Προαναγγελία Γενικής Συνέλευσης	9/1/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	15/1/2009
Ανασυγκρότηση του Δ.Σ. σε σώμα	15/1/2009
Ανακοίνωση Αγοράς Ιδίων Μετοχών	16/1/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	16/1/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	19/1/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	20/1/2009
Σχολιασμός Έκθεσης της Deutsche Bank	21/1/2009
Ανακοίνωση Αγοράς Ιδίων Μετοχών	22/1/2009
Νέο πρόγραμμα ύψους 1 δισεκ. ευρώ από την Τράπεζα Πειραιώς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις	23/1/2009
Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης (23.1.2009)	23/1/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	27/1/2009
Ανακοίνωση αγοράς Ιδίων Μετοχών	28/1/2009
Ανακοίνωση αγοράς ιδίων μετοχών	3/2/2009
Ανακοίνωση αγοράς ιδίων μετοχών	12/2/2009
Ανακοίνωση αγοράς ιδίων μετοχών	17/2/2009
Ανακοίνωση ημερομηνίας Αποτελεσμάτων έτους 2008 της Τράπεζας Πειραιώς	17/2/2009
Ενημέρωση για τα οικονομικά αποτελέσματα έτους	25/2/2009
Ετήσια αποτελέσματα 2008	27/2/2009
Ο κ. Γουτάκης στον Όμιλο Πειραιώς	9/3/2009
Οικονομικό Ημερολόγιο 2009	12/3/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	13/3/2009
Παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του έτους 2008 στους Αναλυτές	16/3/2009
Νέο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Επιχειρήσεων και Προστασίας Θέσεων Εργασίας	18/3/2009
Αποχώρηση κ. Κων/νου Λιάπη	24/3/2009
Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν. 3556/2007	27/3/2009
Πρόσκληση Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Τράπεζας Πειραιώς	1/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	27/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	27/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	28/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	28/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	30/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	30/4/2009
Τακτική Γενική Συνέλευση Μετόχων Τράπεζας Πειραιώς	30/4/2009
Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης	30/4/2009
Ανακοίνωση αποκοπής δικαιώματος μερίσματος / πληρωμής μερίσματος	30/4/2009
Συγκρότηση Δ.Σ. σε Σώμα	30/4/2009
Τιτλοποίηση Καταναλωτικών Δανείων	30/4/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	5/5/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	5/5/2009
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από μετοχές σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	5/5/2009
Εντυπο Παροχής Πληροφοριών Ν. 3401/2005 (άρθρο 4 παρ. 1. δ)	5/5/2009
Δεύτερη Τιτλοποίηση ΑΧΙΑ II	7/5/2009
Μείωση Επικρίων Καταναλωτικών και Επιχειρηματικών Χορηγήσεων	12/5/2009
Τροποποίηση Οικονομικού Ημερολογίου έτους 2009	12/5/2009
Αποτελέσματα 1ου 3μήνου 2009	20/5/2009
Ολοκλήρωση διαδικασίας ΑΜΚ (ΕΓΣ 23.01.09)	22/5/2009
Διάφευση για Proton Bank	25/5/2009

	Ημερομηνία
Έντυπο παροχής πληροφοριών Ν. 3401/2005 (άρθρο 4 παρ. 2. ε)	26/5/2009
Ανακοίνωση για εισαγωγή νέων μετοχών από την αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση μερίσματος χρήσης 2008	26/5/2009
Γνωστοποίηση αποκοπής δικαιώματος μερίσματος / πληρωμής μερίσματος	26/5/2009
Γνωστοποίηση απόφασης για πώληση ιδίων μετοχών	1/6/2009
Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης διάθεσης ιδίων μετοχών	2/6/2009
Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η έκδοση του 2ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκατ.	4/6/2009
Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μάνου	17/6/2009
Μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς	25/6/2009
Η Τράπεζα Πειραιώς και η BNP Paribas Wealth Management ενώνουν τις δυνάμεις τους για τη δημιουργία στρατηγικής συμμαχίας στον τομέα παροχής υπηρεσιών Wealth Management	2/7/2009
Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς ολοκλήρωσε επιτυχώς νέες πιστωτικές δανείων συνολικού ύψους € 3,5 δισεκ, ανεβάζοντας το συνολικό ύψος σε € 5,1 δισεκ. από την αρχή του έτους	18/8/2009
Αποτελέσματα 1ου θμήνου 2009	26/8/2009
Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η έκδοση του 3ετούς ομολόγου ύψους € 500 εκατ.	9/9/2009
Υπογραφή 10ετούς συμφωνίας της Τράπεζας Πειραιώς με την Victoria A.A.E.Z. στον Τομέα των Γενικών Ασφαλειών στην Ελλάδα	1/10/2009
Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μάνου	19/10/2009
Τροποποίηση Οικονομικού Ημερολογίου έτους 2009	20/10/2009
Μείωση του Επιτοκίου Πιστωτικών Καρτών στο 8,75% για αγορές από 01.11.2009 μέχρι 28.02.2010	26/10/2009
Αποτελέσματα 9μήνου 2009	19/11/2009
Παραίτηση κ. Θεόδωρου Πανταλάκη	3/12/2009
Ανασυγκρότηση ΔΣ σε σώμα	17/12/2009
Μεταβίβαση ποσοστού 31,31% της Proton Bank	30/12/2009

Οι ανακοινώσεις στο Χ.Α. και τα Δελτία Τύπου είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Δελτία Τύπου - Ανακοινώσεις.

(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecPage.asp?id=236516&lang=1&nt=103&sid=&fid=236514>).

Οι "Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007" είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών - Στοιχεία μετοχής - Γνωστοποίηση συναλλαγών - Συναλλαγές.

(παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Stoixeia_Metoxis/Transactions1.pdf).

β) Ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες

Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 31/3/2009	20/5/2009
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2009	20/5/2009
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2009	20/5/2009
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/6/2009	26/8/2009
Εξαμηνιαία οικονομική έκθεση	26/8/2009
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/9/2009	19/11/2009
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2009	19/11/2009
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2009	19/11/2009

Οι ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις.

(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102%20&sid>).

γ) Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2008

Η ετήσια οικονομική έκθεση της χρήσης 2008 της Τράπεζας Πειραιώς είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις.

(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=235054&lang=1&nt=102&id2=283799>).

δ) Ετήσια έκθεση 2008 - Έκθεση εταιρικής ευθύνης 2008

Η ετήσια έκθεση της χρήσης 2008 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Ετήσιες Εκθέσεις.

(παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Etisies_Ekthesis/2009/EE_gr.pdf).

Η έκθεση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της χρήσης 2008 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Ετήσιες Εκθέσεις.

(παραπομπή: http://www.piraeusbank.gr/Documents/internet/Enimerosi_Ependiton/Etisies_Ekthesis/2009/EEKE_gr.pdf).

ε) Εκδόσεις πιστωτικών τίτλων

Οι εκδόσεις πιστωτικών τίτλων είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Επενδυτές πιστωτικών τίτλων.

(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecpage.asp?id=238354&lang=1&nt=99>).

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις θυγατρικών Εταιρειών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών λογιστών, καθώς και των εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου των θυγατρικών αυτών εταιρειών, που είχαν οριστικοποιηθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της χρήσης 2009, έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbank.gr στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις - Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των υπολοίπων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τράπεζας Πειραιώς κατά την οριστικοποίησή τους.
(παραπομπή: <http://www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=233569&lang=1&nt=102%20&sid>).